

FRENK LARAMI

DOK
HOLIDEJ

CENA 6 DINARA

BROJ 49

DOŠAO JE TIHO

I UŠAO U LEGENDU

PAKAO U DAKOTI

Frenk Larami

Pakao u Dakoti

Kiša je lila kao iz kabla.

Bilo je to popodne koje su niski, olovni oblaci pretvorili u pravi suton.

Ono što se nazivalo ulicom sada je bila kaljuga.

Niz Džordžijančevu kabanicu cedila se voda.

— Bolje da se vratite, mister —
dopre do njega glas.

Znači, nije baš izgledalo pusto u Ardmoru. Ono što mu se činilo da je napuštena, razvaliena štala, izgleda da je predstavljalo nekome pribežište ili skrovište.

Čovek iz Džordžije je zaustavio šarca.

Glas koji ga je opominjao, sigurno se nije mogao nazvati prijatnim.

Ni blagonaklonim. Verovatno se iza njega krila cev nekog kolta.

Nešto svetlosti dolazilo je sa zapada. Komad vedrine probijao se kroz zavesu kišnih kapi i provalu oblaka činio manje tmurnom.

Ali, vidljivost se kretala na svega nekoliko jardi ispred. Što je vreme više odmicalo, to je sumrak postajao opipljiviji i zlokobniji.

Ardmor je bio bez svetlosti i zvuka.

Kao da se Čejen River izlivao iz korita i spajao sa pobesnelim nebom.

— Izgleda da je čuo — rekao je sada drugi glas.

— Nije mu lako.

— Da! Kiša ne prestaje, a on je mokar do čizama...

Kockar je čutao i iščekivao.

U tamnom okviru, bez vrata, pojavio se čovek.

Tu je zastao, ne želeći da protura glavu pod mlaz kiše. Lice mu je pokrivala brada i to je bilo sve što se moglo uočiti ispod šešira.

Na sebi je imao kožnu jaknu, koja se presijavala u odblesku udaljene, mutne svetlosti sa zapada. Presijavali su se i meci, načičkani na iskošenom opasaču.

Iza njega se jedva nazirala kontura još jednog pratioca.

Čulo se i rzanje konja.

Šarac je podigao glavu i zatresao bujnom grivom. No, nije bilo izgleda da se skloni ispod kiše.

Nepokretnost Doka Holideja izmamila je dotle skriveni glas iz polusrušene staje. Mirisalo je na vlažno seno i balegu. I na duvan.

— Bolje da se vratite, mister — rekao je čovek na ulazu.

— Zašto? — procedio je kockar.

— Opasno je.

— Opasna je i kiša...

— Verujem, ali ovde nema mesta za vas. Imate li koga u Ardmoreu?

— Ne!

— Znači, stranac? A ta torba o

sedlu? Viđao sam nešto slično kod veterinara. Jeste li vi to?

— Možda!

Holidej je shvatio da oni razgovorom razbijaju neku vrstu dosade.

Ali, njemu nije bilo do zanovetanja.

Prevalio je dugi put od Skočblafa, na Nort Plejtu, u Nebraski. I nije se sećao da ga je u brdima ili u preriji zatekla takva nepogoda.

Pa ipak, u vazduhu, u pustoši koja je ne samo zbog kiše zadesila grad, u blatu koje se lepilo za kopita njegovog konja, u nakvašenim krovovima pod kojima još nije zatitrala nijedna svetiljka, u mirisu trulog, stajskog đubreta, s njegove desne strane, osećala se napetost.

Oni nisu videli na njemu ništa osim kišne kabanice.

Nisu slutili dva teška „linkolna“ na bedrima, niti su opažali ledenoplavi odsjaj u kockarevim zenicama.

Šum kiše postajao je jednoličan i ubistven.

Barice su se širile, zapljuskivane stotinama koncentričnih kružica i nabora.

Ardmor, na reci Čejen, nalazio se skoro na samom raskršću Dakote, Nebraske i Vajominga.

Dodirivala ga je reka, a na severu, daleko, Blek Hills ga je štitio od vetrova iz Montane.

Skoro srebrnaste kapi otkidale su se sa ivice kabanice čoveka iz Džordžije, padajući po njegovim prstima na jabuci sedla.

Na vratima je nastalo komešanje,

Zatim se izdvojila kontura jednog od njih. Na sebi je imala ogrtač s kapuljačom. Čizme su uronile u glib. Očigledno, ljudi iz staje su hteli da ga osmotre izbliza.

Holideju nije promakao mutan odsev pušćane cevi. Imali su ga na nišanu za svaki slučaj.

Možda ih je bilo dvoje, možda više.

U svakom slučaju, morao je da ostane pribran. Ako su to bili lupeži, sigurno ga neće propustiti dalje. A niemu nije prijala kiša.

Ako su to bili lupeži, trebalo je lupeški i da se ponaša prema njima.

— Tražite li posla u Ardmoru? — upitao je bradonja, kome je kapuljača prekrivala skoro celo lice. — Da znate, tamo će biti potrebniji doktor nego veterinar.

— Zar je rat?

— Bieć ga. Opkolili smo Ardmor, stranče... Svi prilazi su blokirani. Čekamo da dođe još ljudi...

— Zar je izbio građanski rat? — upita kockar nemarno.

— Sve je to zbog šerifa — pokazao je čovek rukom prema kućama. — Lud neki šerif! Uhapsio je Keja Tila!

Holidej nije pokazao nikakve znake na zvuk tog imena.

Osetio je na sebi ispitivački pogled. Verovatno su očekivali neku vidljivu reakciju.

— Čuli ste za Tila? — upita čovek.

— Jesam!

— Najgore?

— Uglavnom! Ali, to me se ne tiče.

— Možda...

Čovek obiđe oko šarca, zagledajući ga sa svih strana.

U razvaljenoj staji, neko je kresnuo šibicu i pripalio cigaretu. Ponestajalo je svetlosti i kiša je postala sumrak ispunjen šumom i vodom.

— Čudno — javio se čovek opet, ponovo zauzevši mesto ispred kockarevog konja — u ovo doba, po ovakvom vremenu, jahač pred gradom. Pasje vreme! Zar niste mogli da izaberete neko drugo?

— Nigde nije pisalo da je u gradu kolera — odgovorio je Holidej.

— Smešno! — rekao je. — Da nemate zvezdu možda?

— Imam severnjaču — uzvratio je kockar.

— Uostalom, zar je to važno, zar ne? Ipak, ne možemo vas pustiti da prođete mister. Rečeno nam je da vraćamo svakog!

— Zaista?

— Da!

— Znači, treba da okrenem konja i vratim se pod nebo? Prva kuća odavde prema jugu je oko trideset milja. Ne želim da o njoj sanjam prozebljih pluća.

— A šta biste najradije?

Kockar se malo naže napred.

— Promešao bih karte, burazeru — dobacio je — popio brendi i poslao do đavola i ovo vreme, i šerifa, i Keja Tila, i sve vas ovde!

— Ha! — uzviknuo je čovek, odižući čizme iz blata. — Ako te svrbi

novac, možemo te ovde osloboditi češanja.

— Jeste li vi ovde zbog Tila ili zbog pljačke?

— Nemoj da se kočoperiš — opomeni ga čovek. — Imam za tebe dva para koltova unutra. Nemaš šanse.

— I ne tražim. Hoću da se malo osušim i da popijem piće.

Čovek je razmišljao.

Neprimetno, Holidejeva šaka se ispod kabanice pomeri ka opasaču.

Čekao je.

— Ti si mi baš neka mustra — procedi. — Pametan, normalan čovek ne jaše po kiši. Idi — dodao je i glavom pokazao u pravcu grada — ali, budi načišto s jednim: nema izlaska.

— Nema?

— Ne! Možeš da uđeš, ali, nikako da izađeš. Inače, za tvoju kožu ne dajem ni cent!

— Ona i ne vredi mnogo ovako prokislila — odgovorio je Holidej, ne želeći da začikuje sudbinu. — Koliko dugo moram da čekam dozvolu za odlazak?

— Kad Til bude s ove strane, ti pođi.

— Kada će to biti?

— Vrlo brzo — iscerio se čovek. — Znaš šta će se desiti? Šerif će izgubiti svoje pomoćnike, ostaće sam, i izvadiće ključeve uprkos svojoj upornosti. U protivnom, mi dolazimo... Biće zabavno!

On se ponovo približi jahaču i do-
tače torbu o sedlu.

— Da vidimo — rekao je.

Skinuo ju je i otvorio. Instrumenti su bljesnuli za trenutak.

— Ovo mi ne liči na veterinarski pribor — promumlao je. — Ti nisi doktor?

— Jesam!

— Kakav?

— Za zube. Zubar!

— Nebesa — sklopio je čovek torbu i vratio natrag o sedlo. — Time nećeš mnogo zaraditi, stranče. Pogotovu ne u Ardmoru. Tamo ljude ne bole zubi nego glave. Uostalom, možda ne bi trebalo da te pustim, ali, ličiš mi na neku užtogljenu bitangu... Imao sam brata, kao ti. Sve je voleo da radi osim da zapne...

On se uputi prema staji, već dobro zaliven kišom.

Holidej potera Miga napred.

Munje su se ukrstile nad gradom. kao usijani mačevi, ogledajući se u čitavim buketima barica i lokvi.

Samo što je odmakao desetak jardi, šarac se ukopao i zarzao. Kockar spusti pogled i ugleda nečije telo u blatu. Bilo je nepomično...

II

Šerifov pomoćnik, Heni Rajt, prislonio je lice na pro hladno staklo i izbuljio se u noć.

Video je deo ulice, pust i nato-
pljen vodom.

— Još nema Pepera.

— Taj se venčao sa Tilom — primeti neko, ali, ne naiđe na smeh.

Preko tridesetak ljudi nalazilo se u salunu „Apalači”.

Izgledalo je da jedni drugima se de na glavama.

Nije ih tu saterala samo kiša.

Bio je to čudan, neizvestan dan. Dan u kome je njihov maršal, Lajf Peper, uhapsio zloglasnog bandita Keja Tila i strpao ga iza rešetki.

Tila niko nije znao osim Pepera.

A ni lupež nije sanjao da će u Ardmoru naleteti baš na Pepera. U svakom slučaju, iznenađenje je bilo na šerifovoj strani.

Njegov kolt bio je neuporedivo brži i odlučniji.

Til se pomirio sa sudbinom, smeškajući se. Njegovi momci su bili sasvim blizu. Onog trenutka kada je Lajf Peper uperio svoje oružje na njega, družina je bila na putu da bude obaveštena o nenadanom obrtu.

Keja Tila je uvek na odstojanju pratio Brajan Marlou.

Taj Marlou je uvideo da ne može pomoći svom šefu, s obzirom da je Peper imao dva pomoćnika uza se.

Odšunja se iz Ardmora po ljude.

— Nema ni Kalagana — javi se neko. — Možda nije mogao da prođe...?

— Ne brbljaj! — okrenu se Rajt prema tom glasu. — Ne pokušavaj da sanjaš samo crne snove...

— Ali, dokle će ta kiša? — nervirao se neko iz drugog ugla. — Ništa drugo... samo kiša!

Tog kasnog popodneva, svi oni koji su želeli da napuste Ardmor svojim poslom, vratili su se.

Vest se proširila brzo!

Sve prilaze gradu kontrolisali su Tilovi momci. Možda bi i napali, da

im neko nije već „otkucao“ da je zatvor odlično čuvan, da je Peper okupio osam odabranih pomoćnika i da će prvo ubiti Tila, a onda pregovarati sa njegovom ruljom.

To je baš javno izjavio Lajf Peper pred sudijom Grimom i viđenim građanima. Njima se nije mnogo dopadala šerifova odlučnost da Tilu sude zbog razbojništava i ubistava kojim je okitio svoju prošlost u Koloradu i Vajomingu.

No, ipak složili su se da Til zasluži konopac i da Ardmor nije prilika, kukavička jazbina koja će se preplašiti na prvi lavež kojota.

— Kalagan je vešt — govorio je Heni Rajt, više za sebe. — Proći će on kroz iglene uši i dovešće momke sa rančeva. A onda ćemo videti...

— Rajt je u pravu — javi se sudija Grim, koji je bezvolino zurio u svoje smlačeno pivo. — Da se nešto desilo, čuli bismo, ne? Pucanj, ili krik, ne?

— Da, tako je... — klimnulo je nekoliko glava.

Sudija je osetio da nije ubedljiv. Nakašljao se i iščačkao lulu iz džepa.

Iz grada niko nije mogao da iziđe a da ne rizikuje da bude ustreljen.

Što je najgore, nikoga nisu puštali unutra, osim žena ili ljudi koji im nisu mogli da pričinjavaju teškoću, kao što je to bio slučaj sa debelim, senilnim trgovcem Perkinsom. Na njega su samo izdrjljili oči i on zamao nije dobio srčani udar.

Naravno, Perkins je to preinačio

i uveravao da su mu pretili sa bar deset pušaka.

Kiša koja je počela da se sručuje na grad prekinula je sve posete i dolaske. Ardmor je za trenutak bio odsečen od sveta i puteva, pakleno usamljen, blatnjav i oronuo.

Tog popodneva, tog sutona, ljudi su o Keju Tilu saznali podosta. One koji su hteli i rođenim očima da vide, šerif je glatko odbio.

Ispred njegove ćelije smenjivali su se naoružani stražari.

Zapovest je bila nedvosmislena: pucati na svakog nepozvanog, koga ne prati lično Peper.

I to su znali u „Apalačiju“.

Sve je to bilo u redu, ali... Lajf Peper bio je žestoko opsednut Tilom. I ranije je on hvatao bitange i lupeže — međutim, Tilov slučaj bio je nešto posebno za njega.

Kao da je imao nešto lično, izvan svih svojih zakonskih ovlašćenja.

Imao je dva pomoćnika, ali naimenovao je još šest.

Kao da je iščekivao rat!

Svi ti momci bili su naoružani puškama i koltovima.

Dvojica su se nalazila ispred Tilove ćelije i u kancelariji, trojica na ulici, u senkama, budni, prokisli i otežalih nogu od stražarenja, a dvojica, Heni Rajt i Bredi Rinald, držali su salun „Apalači“. On je bio uvek dupke pun i na početku ulice, a Peper nije želeo da se tu na bilo koji način ušunjaju Tilovi lupeži i organizuju štab.

Osmi pomoćnik, Kris Kalagan, donuo je da se domogne rančeva i

pozove momke da pomognu šerifu.

Istina, tamo ga je poslao sudija Grin. Jer, šerif sigurno to ne bi dozvolio. On se uzdao u sebe, a ne u pomoć sa strane.

Imao je Ardmor još krčmi, ali, sve su one bile dalje od šerifove kancelarije i zatvora. Osim toga, „Apalači“ je nekako uvek bio stecište najobaveštenijih.

Tu je Lajf Peper često zalazio, zatim sudija Endrju Grim, Rajt, Kalagan... svi su oni imali nešto zajedničko kad je u pitanju bio baš taj salun.

To „zajedničko“ zvalo se Li Majls. „Apalači“ je bio njegovo vlasništvo. Nekada je bio šerif, ali je u jednom žestokom sukobu sa pljačkašima Lojterove banke bio ranjen, pa su mu morali odseći ruku.

Umesto u penziju, Majls je otvorio lokal. Bio je to ipak dobrodržeci čovek, tek zašao u šestu deceniju.

Njegova izgubljena ruka bila je na neki način savest grada.

Jer, dok su se svi panično skrivali, on je sam izbio na ulicu da se suprotstavi bandi.

Dvojicu je skinuo sa sedla, a ostali su pobegli, ostavivši mu olovo u mišici.

Posle toga se povukao, a na njegovo mesto je došao Peper. Došao je iz Saline, s odličnim preporukama Vajata Erpa. A i Majls ga je poznavao i garantovao da će Ardmor biti u sigurnim rukama.

— Prava kišnica — mrmljao je sudija, otpivši mlako pivo. Pena mu je ostajala na ustima, a on kao da

nije imao snage da je ukloni. Ispred njega na stolu, stajala je lula, prazna i pocrnjela od dima.

Heni Rajt nije odvajao lice od prozora.

Zebnja mu se uvlačila u srce.

Samo da nije bilo te proklete kiše...

Ljudi nisu imali nameru da se razilaze. Veče je tek počinjalo, ali, ovaj put bez uobičajenog žagora.

Li Majls je zamišljeno gledao svoje goste. Činilo se da ih prvi put vidi. Bili su zategnutih lica, izborni, smrknuti, izveštačeni i zabrinuti.

Njima svakako nije toliko stalo do prestiža kao šerifu.

Oni su imali dom, decu, svakodnevna zadovoljstva, a sve to bilo je stavljeno na kocku zbog Peperove fanatične upornosti da zadrži Keja Tila.

Dok je napolju sipala kiša, izgledalo je da to na njihove glave sipa olovo Tilovih pajtaša...

Li Majls je stajanjem iza šanka „zaradio“ najmanje desetak kilograma više nego što mu je trebalo.

Godine, manje kretanja, mirniji život i spokojniji san, izbrisali su iz njega svaku pomisao da je to bio nekada čuvar zakona u Ardmoru.

Kukovi su mu se poravnali sa sto makom i slabinama. Pod bradom mu se taložio podvaljak, a višak sala zatezao mu je bore oko očiju i ušiju, čineći ga mlađim, ali i odbojnijim.

Prazan rukav leve ruke bio mu je uvučen pod pojas.

Desnom je vešto baratao sa boca-ma i staklarijom.

Imao je kratku, kovrdžavu kosu, visoko podšišanu. Nisko čelo kao da se naslanjalo na izbočene, guste obrve. Tanko potkresani brkovi davali su mu izgled Meksikanca.

Li Majls je skoro svakog u Ardmoru znao u dušu.

I pomalo ih je shvatao: oni nisu voleli da izgube svoj mir zbog Peperove tvrdoglavosti.

Bili su ugroženi.

Momci Keja Tila blokirali su grad, a ako se reše da uđu, onda to neće proći bez pucnjave.

U tim okršajima stradaju i nevini.

Ako je šerif imao osam pomoćnika, Til je sigurno imao bar za polovinu više ljudi.

Ljudi su o tome najviše razmišljali. Zaokupljeni najcrnijim slutnjama, jedva da su omirisali piće.

— Apalači“ je ličio na pogrebni zavod.

Okupljeni više iz navike, ljudi su se nemo zagledali i nešto iščekivali.

Nešto je moralo da se desi.

I Rajt i Marlou, sa zvezdama na prsima, nisu ulivali veliku sigurnost. Bili su to mladi, neiskusni momci željni da se iskažu.

Međutim, za ovejane lupeže obojica su bila loša zaštita. Uprkos otkočenim puškama i podmazanim kolfovima.

Ni Majlsovi gosti nisu bili bez oružja, ali, ono im je više služilo za ukras nego za sukob.

Pošto Peper nije trpeo savete ko-

ji mu ne odgovaraju, ljudi su se okrenuli sudiji Grimu. On je bio jedini ravan šerifu, pa je na svoju inicijativu poslao Kalagana da dozove sa rančeva momke i brojnošću potisne Tilove probisvete iz Ardmora. Samo da se ne prolije uzaludna krv.

Sada im je preostalo da čekaju.

Endrju Grim je bio mešavina uglađenog sudije i ratobornog revolveraša.

Išao je s opasačem ispod svog kockastog, dugog kaputa i umeo je njime da se posluži. Najmanje je boravio u svojoj sudnici. Umeo je na licu mesta da izrekne kazne prekršiocima reda i da ih lično izbací s ulice ili utovari na sedlo.

Pripadao je onoj vrsti sudija na Zapadu koja lagano nestaje i ustupa mesto uglađenim osobama koji u ruci imaju čekić umesto revolvera.

Grim nije mario za to.

Pojavljivao se na svim mestima, pio sa kaubojima, kockao se u male svote, umeo da se pošteno potuče i prizna kad je pobeđen, ali, nikada nije zaboravio da je sudija.

Pušio je lulu, neuredno se brijao, menjao kravate i sve češće odsutno zurio preda se.

Vlasnik „Apalačija” je znao razloge.

Pre nepunu godinu, kroz Ardmor je prošla trupa lepih plesačica. Među njima se nalazila Žanin Francuskinja, zbog koje Endrju Grim umalo nije izgubio glavu.

~~Vera~~ između pedesetogodišnjeg

sudije i tridesetogodišnje igraciće trajala je samo tri dana.

Onda je trupa otišla dalje.

Grim je dao ostavku i hteo da pođe za njima, ako već devojkica nije htela da ostane. No, ona mu je jasno rekla da nema nameru da se vezuje za nekog ko nema gomilu dolara.

Gomilu dolara!

A Grim je imao samo platu. Ni cent ušteđevine.

Ostao je, misleći da će vreme učiniti svoje i zaboraviti treperavu plavušu dugih nogu. No, uzalud! Javila mu se kao za inat iz Tenesija i povredila mu rane.

Tenesi!

Činilo se da je na kraju sveta.

Delio ga je nedostižan prostor Nebraska, Kanzasa, Misurija i Arkanzasa!

On nije bio mlad da se upušta u avanturu i pođe tamo, u neizvesnost.

Ali, bio je dovoljno zreo čovek da Žanin ne zaboravi tako lako.

Nije mu smetalo kad ga poneki prijatelj zadirkuje.

Smeškao se na sve to. Ali, Li Majls je znao kako se oseća.

Znao je po viskiju koji je uzimao kad su ostajali sami duboko u noć.

Pred ljudima, sudija je pio samo pivo. Bila je to tradicija koje se nije smeo odreći. Ali, za svoju dušu trošio je crvenkastosmeđi „otrov” iz Topeke.

Te večeri, Grim je malo živnuo.

Izgledalo je da ga na neki način razgaljuje opasnost što se nadvija nad gradom olovniija od kišovitihi oblaka. Ili je to smatrao mogućnoš-

ću da potisne u drugi plan sećanje na Francuskinju.

A možda... možda je i njega zahvatila nervoza zbog Peperove tajnovite upornosti da smrsi konce Keju Tilu čak i bez suđenja!

Grim je imao odlučne crte lica, snažan vrat i lepo oblikovanu glavu, prosedu kosu i duge zulufe do ivice brade. Čeone kosti s obrvama pravile su mali svod nad orlovskim nosom i tamnim brkovima, čiji su se krajevi spajali sa zulufima.

Išao je uvek gologlav, nosio je kapute u struk, kravate leptir-stila i pantalone od najjeftinijeg platna.

Voleo je da jaše, a nije propuštao priliku da negde u brdima vežba potezanje i ciljanje.

„Apalači” kao da se klatio pri žmiravim mlazovima svetiljki.

Odblesci munja prodirali su u salun s vremena na vreme i trzali ljude iz turobnosti. Naleti kiše nisu je njavali. Lepo se čulo kako pod njom propada krov a niz strehu se pravi čitava zavesa od kapljica.

— Gde je Stark? — upitao je Heni Rajt glasno i pogledao po sali.

— Tu sam — odazva se čovečuljak sa šeširom nabijenim do ušiju. — Šta je sada...?

Pomoćnik šerifa iz Ardmora se odvoji od prozora i podboči.

— Da te čujemo još jednom — rekao je. — Kad su te priklještili oni tamo... šta si rekao?

— Pa, ispričao sam već!

— Ispričaj još jednom — predloži Rajt opasno tihim glasom.

Stark baci pogled na sudiju.

Grim prvo sleže ramenima, a onda klimnu glavom. To je značilo da on lično nema ništa protiv Starka. Čoveka su sabili uza zid i on je morao da otvori usta. Uostalom, zar je imao pojma da su Tilovi pajtaši na samom ulazu u grad?

A nije ni bila tajna šta je Peper objavio...

— Pa, ovako... Prvo su me zgrabili i zapretili da će mi prosvirati mozak ako ne progovorim. Interesovali su se gde je Til, koliko ga momaka čuva, šta šerif namerava s njima i tako to... Ja sam rekao šta sam znao.

— A šta to?

Svi su se utišali i slušali.

Kao da to već nisu čuli dva puta pre mraka.

— Rekao sam da će Peper ubiti Tila ako neko pokuša da ga oslobodi — nastavio je Stark, instinktivno skinuvši šešir sa svoje čoškaste, ošišane glave. — To ih je malo onespokojilo, čini mi se. Onda su mi rekli da svima, ovde, poručim da je Ardmor opkoljen. Baš tako su rekli. I teško nama ako Tila zafali dlaka sa glave!

Heni Rajt se vratio do prozora.

— Koliko ih je bilo? — upitao je preko ramena.

— Dvojica — odgovori Stark. — Ali, u bivšoj Larsenovoj štali muvalo se još nekoliko senki. Kad su me udarili po oku, više ništa nisam ni video!

Neko se nasmeja kratko. Stark je imao poveliku modricu u predelu desnog oka.

Kako Rajt više nije pitao ništa, on sede.

— Neka ih je pet — promrmljao je Rajt — s ove, toliko sa druge strane... i možda još nekoliko oko- lo. Zar je Kej Til sa sobom vodio čitavu vojsku?

— I zašto baš na nas? — upita neko.

— Možda im je Lojterova banka zapala za oko? — primeti Fredi Rinald, na kraju šanka.

— Možda — složi se sudija Grim, puneći lulu duvanom. — To je otrca- ni način: prvo uđu dvojica ili troji- ca da pronjuškaju situaciju, a onda skuju plan za nastup. Samo... ovaj izgleda nije računao da će ga Peper prepoznati.

— A otkud se znaju? — upita Rajt.

Grim podiže glavu.

— I ja se pitam — reče.

— Kej Til je operisao dole na ju- gu — javi se Rajt. — Ako je kre- nuo čak ovamo, u Dakotu, onda mu je tamo gorelo pod nogama.

Heni Rajt je bio visok, povijen u ramenima, s glavom i donjom vili- com izbačenom napred.

Ličio je na lovačkog psa koji nju- ši trag.

Imao je prćast nos i sastavljene obrve, što ga je činilo večno smrkn- utim ili neraspoloženim.

Povrnuti rukavi sive košulje ot- krivali su žilave, duge ruke i koštu- njave prste, savijene oko vrata pu- ške. Preko plavih izlizanih pantalona nalazio se opasač.

Heni Rajt je bio dugo godina „prva rezerva” u Ardmoru.

Bio je pomoćnik Liu Majlsu, a sa- da opet Lajfu Peperu.

Dobro je obavljao tu dužnost, a što nikome nije padalo na pamet da ga jednom postavi i za glavnog zve- zdomosca, mogao je da zahvali svo- joj naravi.

Delovao je prilično uobraženo i drsko, gurao se u sve razgovore, smatrao sebe najpametnijim, a ljudi to ne vole. Zato je Rajt bio dobar samo kao drugi čovek. Onaj koji ne donosi odluke, ali ume da ih spro- vede.

Zvali su ga i „ulizica”.

Umeo je da se šerifu uvuče pod košulju, samo da bi dobijao odgo- vornije zadatke i odrešenije ruke.

To se već ne bi moglo reći za Fre- dija Rinalda.

Kovačev sin posedovao je više snage i više poštenja. Istina, nije bio vešt u oružju kao Rajt, ali, va- žio je za pouzdanog i nenametljivog momka.

Rinald se nije gurao oko Pepera, bilo mu je svejedno ko je šerifu de- sna ruka, zvezdu je smatrao čašću i trudio se da obavi na najbolji na- čin ono što mu se naredi.

Takav mu je bio i otac.

Poštovao je zadatak, pa je to zahtevao i od sina.

Kada je Lajf Peper potražio po- moćnike-dobrovoljce u odbranu za- kona i reda, kovač je ponudio sina.

Sve dok bude nosio zvezdu, Fredi Rinald je bio čovek na koga se mo- glo osloniti.

Njegov rezon bio je vrlo jedno-

stavan: dok bude smatrao da treba da nosi zvezdu, biće spreman na sve.

Ako to prestane, i njegove obaveze automatski ne znače ništa.

Te večeri, počeo je da sumnja u Peperove nazore.

No, još uvek je čutao i čekao.

Ovako ili onako, Kej Til je nameravao da upadne u Ardmor.

Sada su ga imali u šakama, a njegovi momci su pretili. Činilo se da će tek sledeće jutro doneti neko rešenje. Noć je ispunjavala kiša i nezvesnost.

Na drugoj strani, Heni Rajt se vrpolio kraj prozora.

Verovatno bi najradije sam preduzeo nešto na svoju ruku, ali ga je ometala Peperova izričita naredba da ne napušta „Apalači“.

Između saluna i Tilovih desperadosa na ulazu u grad, nalazio se Tom Sandorf. On je bio na dužnosti osmatrača. Prvi koji bi primetio sumnjivo kretanje i dao znak na zabunu.

Kako se on ničim nije oglasio, svi posetioци „Apalačija“ pretpostavljali su da se napolju, osim kiše, ništa drugo ne dešava.

Ali, samo dokle će biti tako?

Boravak u Majlsovom salunu podsećao je na dobrovoljni pritvor njihovih posetilaca.

Ne da nisu mogli, ili smeli, da ga napuste i odu kućama, već su želeli da budu na lica mesta ako se Peper nađe u nevolji.

Bilo ih je koji su želeli da mu pomognu.

Ali, bilo je i onih koji su smatrali

da Keja Tila treba pustiti, kako ne bi stradali nevini ljudi u Ardmoru.

Odjednom, skoro nečujno, šum kiše je zapljusnuo prostoriju.

Vrata su se otvorila!

Lica prisutnih su se iznenada ukočila i zategla. Heni Rajt je grčevito podigao pušku prema ulazu, proklinjući nesmotrenost.

Zar njemu da promakne da neko dolazi spolja! A sve vreme je zurio kroz prozor iščekujući šerifa, Kalagana, ili bar nekog od Tilove bande.

Sudija Endrju Grim je zubima žestoko stisnuo lulu, videvši čudnu prikazu na pragu „Apalačija“. Fredi Rinald nije bio uzbuđen.

Nijedan lupez ne bi tako drsko i otvoreno kročio u salun i rizikovao tuče olova.

Li Majls se ispravio, očigledno zaprepašćen nenadanim gostom sa koga se cedila voda.

Izgledao je povisok, ogrnut dugom kabanicom otežalom od vode.

Videla mu se samo donja polovina lica, s negovanim brkovima i krajičak bele košulje. Dole su virile čizme od tanke, fine kože.

Stajao je i odmeravao sve poglede ispred sebe.

— Do đavola — ote se Rajtu — ko ste vi sada?

III

Na neznancu nisu videli ništa posebno. Nije se ni potrudio da svuče ogrtač. Potražio je pogledom neko mesto, ali ga je našao jedino kraj šanka.

Oni su bili zbunjeni.

Čak je i Heni Rajt ponovo zameo, pokušavajući da dokuči otkuda stranac, po ovom nevremenu, da prođe kroz Tilove opsađivače i ušeta u „Apalači“!

Nesvesno, oko stranca se napravio krug radoznalih i sumnjičavih.

A ovaj je samo malo raskopčao kabanicu a potom zbacio sa glave kapuljaču.

Ukazao se šesir crne boje i par hladnih, plavih očiju pred kojima su uzmakli mnogi pogledi.

— Trenutak! — dođe do glasa Rajt i stade pred kockara. — Ko ste vi? Odakle dolazite? Šta tražite ovde? Ko vas je poslao?

Džordžijanac ga pogleda mirno.

Nije mario za Rajtovu narogušenost. Jedino je on bio između njega i brendija.

— Da popričamo uz brendi? — predloži.

— Pričaj sada!

— Slušaj, momče — strpljivo će Holidej — prokisao sam i umoran. Usta mi se suše bez pića. Je li ovo salun ili mrtvačnica?

— Biće mrtvačnica ako ne progovoriš — obeća Rajt.

— Za koga? Mene ili tebe, burazeru?

Taj glas nije bio blef.

Heni Rajt je osetio da svojom razmetljivošću opasno izaziva sudbinu.

Mogao je da nastavi, ali, ishod nije znao.

— Ovo izgleda ne vidiš — pokazao je na svoju značku.

— Zavisi na kome je — odgovori kockar. — Ti nisi šerif. Ti si samo

...jedan od pomoćnika — dodade, ugledavši Rinalda kako stoji mirno po strani.

— Pa šta? Situacija je takva, da smo svi ovde zamenici Lajfa Pepera.

Sudija Grim se podiže sa stolice.

On je u Holidejevim očima pročitao smrtnu opasnost za samozaljubljenog Rajta. A nije hteo da stvara još više neprilika.

— Li — mahnuo je prema vlasniku „Apalačija“ — natoči gostu brendi!

Heni Rajt uzmače nezadovoljno.

— Ako je špijun? — promrmljao je.

Grim se samo osmehnu krajičkom usta. Lulu nije vadio iz zuba i dopratio je Holideja do šanka.

Kockar nije skidao kabanicu.

Za njim je ostao trag vode.

Li Majls je napunio čašu brendijem iz boce sa žutom etiketom. Holidej je po boji zaključio da je od dobre vrste.

— Mora da vas je neko zaustavio — reče mu Grim. — Ja sam sudija Ardmora, mister, i svi se nalazimo u delikatnoj situaciji.

Kockar ispi čašu do dna, a onda skide kabanicu.

Pred zbunjenim posetiocima „Apalačija“ bljesnuše drške njegova dva kolta kao da su se munje ušetale u salun.

Heni Rajt više nije izgledao ratoboran.

Sad se uvukao u svoju ljušturu podmuklosti i podozrivosti.

Holidej odloži kabanicu u ugao, do šanka. Jednostavno ju je spustio na pod.

— Jašem izdaleka — rekao je — ali se nisam nadao nevremenu. Zateklo me na otvorenom.

— Da li su vas zaustavili neki ljudi? — ponovo je pitao Grim.

— Jesu!

— Zašto su vas pustili? — umeša se Rajt.

— To pitaj njih, momče — odgovori mu kockar.

— Oni ne puštaju ni u grad ni iz grada — glasno je negodovao šerifov pomoćnik — tu nešto smrdi.

On s nekom vrstom zavisti pogleda u kroy Džordžijančevog odela, u njegovu belu košulju i crvenu kravatu, u opasač od najbolje kože, u koltove marke „linkoln“... Sve to kao da nije dotakla oluja spolja.

Kao da je izišao iz kutije, ili iz hotela najskuplje kategorije.

Većina je u pojavi ovog visokog, blistavog stranca s čeličnim pogledom videla opasnost po sebe.

Heni Rajt najviše.

Sve bi poteklo u najboljem redu da mu nije zasmetao sudija Endrju Grim.

— Odakle dolazite.

— Iz Skočblafa.

— Sad je Niobrara sigurno natopila nekoliko milja okolo, ne? — klimnu glavom sudija Grim. — Zar nije ugodnije kočijom?

— Pokvarile su se — odgovori kockar. — Osim toga, jašem kad god to mogu. A mogu često.

On zavuče ruku pod kaput i izvuče pozlaćeni tabakeru.

Li Majls mu podnese plamničak šibice da pripali. Učinio je to svojom

zdravom rukom, jednim potezom, skliznuvši palidrvce o ivicu šanka.

— Šta su vam rekli? — pokazao je Grim glavom prema istočnom delu ulice.

Mislio je na ljude koji su presreli kockara.

— Malo su me ispitivali. Mislili su da sam veterinar.

— Zaista? Jeste li?

— Ne! Onda su se izgleda sažalili i pustili me. Kiša je i njima prodrla u mozak.

— Ne verujem da su Tilovi razbojnici toliko sažaljivi — primeti Rajt.

— I ja sam se čudio — složio se Džordžijanac. — Onda je jedan rekao da ga podsećam na brata i pustio me. Napomenuo mi je samo da mogu ući, ali teško izići. Bar ne dok oni budu u blizini.

— Zar mu verujete, sudijo? — podviknu Rajt.

— Ne liči mi na lažova — uzvratí Grim.

— Meni je svaiki stranac sumnjiv u ovakvoj situaciji — brbljao je Rajt. — A Lajfu Peperu još više!

Nije bilo ništa prostije nego izvući kolt i uperiti u kockara.

Bilo je u „Apalačiju“ najmanje desetak nervoznih, razdražljivih prstiju koji bi olako pritisluli obarač.

Međutim, sudija Grim nije bio tog mišljenja. A njegova se još uvek poštovala.

On je u kockaru naslutio neobičnog, neustrašivog momka.

Nešto što je već sretao u svojoj mladosti.

Nešto čemu se divio i čega se bo-
jao na izvestan način.

Za svakj slučaj, Dok Holidej je
okrenuo leđa Majlsu.

Rajta je imao na oku.

— Ne znam šta se ovde dešava —
kazao je lagano i pružio čašu prema
saluneru, ali, ne tiču me se vaši pro-
blemi. Hoću da se odmorim i osušim.
I da spavam, ako dozvoljavate.

Poslednje reči zazvučale su po-
sprdno.

Osetio je to Grim.

Čovek kao stranac, sigurno nije
tražio dozvolu za svoj mir ni od ko-
ga.

Koltovi su mu bili dovoljna garan-
cija da će biti neometan. Verovatno
ih je bezbroj puta izvlačio, jer ih je,
evo, i ovaj put ostavio ispred peše-
va kaputa, slobodne i upotrebljive.

— Poznajete Keja Tila? — upita
Grim.

U salunu zamre svaki šum.

— Da, čuo sam — odgovorio je
Džordžijanac.

— Šta to?

— Pljaškaš, lopov, ubica, deriko-
ža, ucenjivač... ako mislite na to.

On pogleda po salunu, kao da me-
đu ljudima traži neko lice posebno
interesantno za sebe.

— Izgleda da bi mnogi voleli da
ga vide na slobodi? — dodade.

— Vi se ne mešajte — skoči
Stark, zapretivši rukom. — Vi ste
najobičniji stranac. Gledajte svoja
posla!

— U pravu ste — složi se Dok. —
Ali, ne vidim razloge da svi ovde
sedite kao za vreme mise, džentlme-

ni, a napolju, u blatu, nalazi se neki
čovek...

Sudija Grim prvi put izvadi svo-
ju lulu iz usta. Oči mu bljesnuše, od
najcrnje slutnje. Odmah je pomislio
na Kalagana i sav se naježio za vra-
tom.

— O čemu govorite? — prisnu
Heni Rajt, pokazavši Rinaldu da za-
uzme njegovo mesto pored prozora.
— Ko je taj čovek?

— Nikada ga u životu nisam vi-
deo — reče kockar.

— Mrtav? — procedi Grim.

— Potpuno!

Sudija pogleda u Rajta.

— Ja sam rekao... — počeo šeri-
fov pomoćnik.

— Znamo šta si rekao — prekide
ga Grim — ali, sad nešto i učini.

— Šta?

— Pokupi tog čoveka sa kiše...

Izgleda da se ova ideja nije svi-
đala Heniju.

— Zašto? — pobuni se. — Možda
je to neki lupež, neko od njihovih.
Kakve veze ja imam s tim? To je
ludo, sudijo! Uostalom, neka ide
Fred!

— Da je njihov — doseti se Ed-
mond Lenzbi, sedlar, koji je svom
snagom navijao da se Kej Til pusti
iz ćelije i pošalje što dalje od Ard-
mora — onda bi nam javio Tom
Sandorf?

— Zaista, šta je s njim? — prise-
tiše se i ostali.

Sudija podiže ruku i umiri ih.

— Kad ste prošli one ljude — ok-
rete se prema kockaru — naišli ste
na leš, zar ne?

— Da!

— Ali, ispod trema Villbura Trenta stražari naš momak, Tom Sandorf. Mora da ste ga videli, ili on vas, ne?

— Nije bilo nikoga.

— Možda se Tom sklonio da popuši — dobaci Lenzbi.

— Nije se osećao duvan — zaključio kockar.

— Nebesa — prasnu Rajt — nisu valjda i njega ubili?

— Poznajem Toma — prekide ga sudija. — Taj ne bi dozvolio da ga neko ubije. On suviše voli život.

— Na šta mislite, sudijo? — povika Stark.

— Mislim da je klišnuo.

Ljudi zagrajaše.

Ta glasno izrečena misao ponovo je u njima probudila kolebanje.

Delovala je kao grom iz vedra neba.

Prvo nisu poverovali u tako nešto, a onda su pomislili da to nije nemoguće. Čak se i u njima samima, duboko, motala takva ideja!

Tom Sandorf je bio mamina maza, željna da se pokaže sa zvezdom i nisko pripasanim koštom. Ali, kad zagusti, kad zapreti opasnost, onda na videlo izbija sva njegova kukavička priroda.

Zar je moguće da se tako poneo?

Jednostavno je okaljao značku pomoćnika šerifa i uhvatio maglu!

— A Kalagan?

— Taj u blatu — procedio je sudija, nervozno tapkajući palcem dršku svog košta — kako izgleda? Da li je... da li je...

— Ima zeleni ogrtač... i „sačmaru“.

— Da, to je — proštenja Grim i sede na svoju stolicu. — Ja sam ga ubio.

Heni Rajt se prenu iz trenutne začaranosti.

— Pakao — povikao je — čovek od zakona je mrtav! Na kiši! Kako je ubijen, ljudi? Nisam čuo pucaj...

— Možda nožem? — javi se Lenzbi.

— Ili zadavljen lasom — dosećao se Hal Dast, penzionisani telegrafista. — Gledao sam kod Pitsburga...

— Zaveži matori! — dreknu na njega Rajt. — Fredi? Idi pogledaj šta je sa Kalaganom... donesi ga.

Rinald je mirno primio naređenje ali, nije se makao.

— Šta čekaš? — smrknue se Rajt.

— Primam naređenja od Pepera — odgovori kovačev sin.

— Plašiš se kiše? — bocnu ga Rajt.

— Ne! Ali, rečeno je da ostanem u salunu. I to ću učiniti.

— U pravu je — pomeri se Grim na stolicu. — Uostalom, Kalaganu ionako nema pomoći, zar ne? Ništa ne oseća, ni kišu. Nema pomoći sa rančeva, ljudi. A svako ko se tamo pojavi, može da bude ustreljen.

Rajt se iskezi.

— Možda njega neće — pokaza na Holideja.

Li Majls stavi desni lakat na šank i skoro s divljenjem pogleda u pomoćnika šerifa.

— Ti stvarno imaš mozga, Heni — rekao je.

— Gledaj svoja posla, Li! Sudijo, neka on donese Kalagana.

— Misliš ovde? — namršti se Majls. — Moj salun nije pogrebni zavod, pomoćniče!

— Nije ni Kalagan zaslužio da trune u blatu i vodi!

Endriju Grim je sedeo duboko zamišljen.

— A ko garantuje da ga on nije ubio? — ponovo se Rajt okomi na Holideja. — Ko zna kako izgledaju Tilovi razbojnici? Možda među njima ima ovako nalickanih? Fredi, idi pozovi Pepera!

— Ti si ogluveo, Heni — podseti ga kovačev sin. — Od tebe ne primam naređenja.

— Onda učini nešto!

— Pa činim. Držim otkočenu pušku i spreman sam da opalim ako nas napadnu. Zar to nije dosta od mene?

Rajt se zgrbi još više.

Što je najgore, niko ga nije podržao. Očigledno, osećanje zvano naklonost nalazilo se na sasvim suprotnoj strani od njegove.

Heni Rajt je otvorio vrata i zastao da oslušne kišu.

Iza sebe je čuo škripanje stolice.

Okrenuo se i video sudiju Grima kako, praćen nemim pogledima, prilazi šanku.

— Poslužiću se vašom kabanicom — rekao je kockaru.

— Zar to nije zamjenikov posao? — upita Dok.

— Ja sam poslao Kalagana po pomoć — uzvratila sudija potištenim glasom. — Ja ću ga pokupiti.

Heni Rajt se zlobno uklonio u stranu.

Grim navuče mokri ogrtač na sebe i zakorači u noć.

Svi su se utišali.

Nekoliko njih, predvođeni Rajtom, priljubili su noseve i uši na prozorska stakla. Drugi su se našli kraj ulaza, ali, niko nije imao tri čiste da stane na otvorenom.

Blizina Tilovih momaka bila je đavolski prisutna.

Možda bi im bili na nišanu.

— Sudija je poludeo — viknuo je Stark. — Oni će ga videti iz Larse-nove štale!

— Ne, daleko su — odbi tu pomisao Edmund Lenzbi.

— Zašto i mi ne pođemo? — predloži Stark, ali bez namere da prvi krene. — Valjda nećemo ovde dočekati zoru? I ova kiša, prestaće uskoro.

Li Majls je lupio šakom o sto.

— Prestanite da brbljate koješta — viknuo je. — Imamo ovde čuvar zakona, oni znaju šta je najbolje.

Heni Rajt je slegnuo ramenima.

Sudija je nagovorio Kalagana da pođe — neka ga sam vadi iz blata. I neka objasni njegovoj udovici šta se desilo. On s tim nema ništa!

Istovremeno, kockar je pogledao vlasnika „Apalačija” u oči.

— Zašto ne utrmete svetiljku? — upita.

Majls ga pogleda s nerazumevanjem.

— Ne shvatam... — reče.

Holideju se učini da ponovo uleće u tuđe brige. Ali, u gomili čutiljiva-

ca, sudija Grim je izabrao da tumači ulogu heroja.

— Oni će ga lakše opaziti na svetlu — rekao je posle kraćeg ćutanja.

— Zašto brinete za sudiju? — upita Majls.

— Brinem za svoju kabanicu — odgovorio je kockar.

Vlasnik „Apalačija“ je to shvatio kao gorku šalu. Ali, učinio je ono što je smatrao za potrebno.

Salun se lagano stopio sa tamom.

Kao da su svi unutra shvatili taj gest te ostadoše mirni na svojim mestima.

Džordžijanac se odvoji od šanka i krenu prema ulazu.

Tu je zastao.

Grad, koji se nastavljao prema zapadu, osvetljen tu i tamo, ličio je na paprat po kome su pali prokisli svici.

Video je siluetu u ogrtaču kako se udaljava prema mestu na kome je ležao nožem izbodeni Kris Kalagan.

Njegov šarac bio je privezan za gredu, ali sa druge strane; kockar ga je ubacio pod trem „Apalačija“ i pokrio suvim ćebetom.

— Ako je Tom Sandorf kidnues — zakreštao je iznenada Stark — onda oni mogu komotno da se ušetaju u grad? Zašto ga neko ne zameni na tom mestu? Zašto ne ti, Fredi?

Čovečuljak je očigledno izbegavao da za tako nešto predloži prgaovog Rajta.

No, kovačev sin nije mario za primedbu.

On se držao Peperovog naređenja i ništa ga nije moglo odvući sa njegovog mesta.

Li Majls napusti šank i stade pored Holideja.

Prsti su mu nervozno gužvali kraj praznog rukava.

Oko njih je sve bilo pusto i mračno.

A kao za pakost, munje su učestale i obasjavale figuru Endrjua Grima na ulici. Bio je odlična meta za odlučnog strelca.

Samo... hoće li Tilovi ljudi biti toliko ludbi da ubijaju sve živo što se pojavi na ulici?

Možda i hoće?

Na taj način bi još više zaplašili Ardmor i naterali ljude da pritisnu Pepera kako bi pustio njihovog vođu na slobodu.

Počeli su sa Kalaganom, nije se znalo na kome će se završiti ta opasada.

Za Tila su se pronosili poodavno glasovi da nema milosti.

Verovatno je tako izdresirao i svoje momke.

Munja je ponovo zatreperila, cepajući oblake i paleći močvarno tle u daljini.

Sudija Grim se baš tog trenutka sagnuo nad mrtvacem.

Onda je nastupila još dublja tama.

Čulo se teško disanje Lia Majlsa.

— Ne razumem — procedio je jednoruki saluner — zašto se toliko zadržava?

Sa strane, Heni Rajt je pakosno pročišćio gnlo, kivan na autoritet ko-

ji je sudija imao kod ljudi. Za Ard-moru su on i Peper bili jedini vredni poštovanja. Njega su smatrali za običnog psa na uzici.

A drugi kraj uzice držao je šerif.

— Sudija je naoružan, možda će ih poterati iz Larsenove štale?

Munja se ponovo oglasi bljeskom.

Videli su Grima kako sa teretom u ruci kreće put saluna.

Ali, videli su i siluetu nekog čoveka desetak jardi iza njega, kako izbija na ulicu i podiže pušku!

— Prokletstvo — pisnu Majls. — Ubiće ga!

I opet, tama. Posle svakog bljeska munje, mrak u kome se prst pred okom ne vidi.

— Li, koga će to da ubiju? — pitao je Lenzbi, spitičući se o nečiju stolicu. — Šta se dešava?

— Napadaju li? — zatreperi nečiji glas i nekoliko zvukova pratiše tu sumnju. Ljudi su opipavali oružje i pokušavali da u mraku nađu za sebe najsigurnija mesta.

— Nisu oni budale da napadaju po kiši — obrecnu se Henri Rajt.

— Kako ti znaš?

— Znam! Znam po sebi...

— Što, zašto si nekada bio kod Tila?

— Ko se to usuđuje...? — zareža pomoćnik šerifa, unapred siguran da mu neće poći za rukom da otkrije zlobnika.

Li Majls oseti kako se Holidejeva ruka pokreće i savija.

Zatim je mutni sjaj niklovane cevi skliznuo sa boka uvis.

— Šta to nameravate? — došapnu Majls.

— Čekam!

— Vraga, šta čekate?

— Munju, čoveče. To isto radi i onaj tip tamo...

Vlasnik „Apalačija” je nazirao odgovor, ali, ne baš sasvim jasno. No, nije više imao vremena da naslućuje.

Munja je sevnula, nekoliko puta, srebrnasta, kao guja!

Majls je video Grima kako se klati pod teretom.

Video je i čoveka čija se puška presijavala u bljesku, prislonjena uz obraz.

Bio je to povoljan trenutak da povuče obarač i pogodi široka, sudijina leđa!

Tada Holidej zgrči prst.

Njegov kolt lako odskoči u šaci.

Narandžasti plamen suknuo je u trenutku kada se nebo ponovo zacrnilo nestankom sevanja.

Pucanj sa praga „Apalačija” odjeknuo je stostruko u ušima prisutnih.

A bio je neobjašnjiv za sve osim za Majlsa i Rajta.

Njih dvojica su bili najbliži Doku.

Kockar je opalio samo jednom.

Vlasnik saluna je podigao oči prema nebu i istisnuo kletvu.

— Sevn! sada, grom te spali! — promuklo se odazvao.

I munja kao da ga poslušala.

Videli su da Endrju Grim korača prema njima. Videli su iza njega, kraj Larsenove staje, čoveka na tlu i jednog nad njim.

Stranac ga je pogodio!

Sa te udaljenosti, u deliću sekunde kojim je ovladao bljesak sa neba,

on je omeo lupeža da okonča sudijin hod do „Apalačija”!

Heni Rajt je pozeleneo od zavistil! Besno je istrigao svoj kolt.

— Razbojници — dreknuo je — pokazaću ja njima...

— Polako — opomenu ga kockar i prisloni cev, još vrelu, na pomoćnikove slabine.

— Šta...?

— Možete slučajno pogoditi sudiju.

— Za koga me vi smatrate? — ljutnu se on.

— Za budalu — prekipe Majlsu. — Nemoj da izigravaš Vajata Erpa, žutokljunče, ili ću te zveknuti ovom jedinom rukom, pa makar nosio pedeset limenih značkil!

Rajt uvuče rogove.

Grim je već stupao na trem.

Pažljivo je položio mlitavo telo ubijenog Krisa Kalagana na daščani pod i ostao na kolenima nekoliko časaka.

Rajt mu priđe, s namerom da ga podigne.

— Je li zaista Sandorf pobegao, sudijo? — upitao je.

— Izgleda — procedi ovaj. — Pod tremom nema nikoga. A trebalo bi...

— Ići ću ja!

Bila je to neočekivana odluka, čak i za njega samog.

Neprozirna noć, satkana od kiše i vode, skrivala je svakojahe zasede za Henija Rajta.

Ali natrag nije mogao.

— Rajt! — prolomio se s ulice glas i od toga je pomoćnik prosto podskočio.

— Tu... tu sam, šerifel!

— Ko je pucao?

IV

Lajf Peper je ušao u „Apalači” praćen pogurenim pomoćnikom prćastog nosa. Rajt se osećao mnogo sigurniji u šerifovoj senci.

Li Majls je ponovo ispunio salun svetlošću, a prokislil Grim pridružio se Doku Holideju za šankom.

Da li je čuvar zakona doneo sa sobom i nešto novo?

Verovatno je dolazio od Tila.

Lice mu nije pokazivalo ni znaka uznemirenosti, ali ni dobre volje.

Bilo je to tvrdo lice, tvrdog izraza i surovih crta.

Nosio je smešan šešir, oboda čudnog oblika i čudno isečenih ivica. Kao da ih je makazama porubljavao. Oči su mu bile azijske, kose, obrve su se u luku izvijale prema zalicima.

Imao je prav, oštar nos i brkove „obešene” nadole, prema ivici brade.

Oko vrata je nosio jarkocrvenu maramu. Jakna od platna dosezala mu je jedva do bedara, do opasača.

Futrola od kolta nalazila mu se skoro na leđima.

Spreda se nije ni videla. Međutim, kažu da je Peper tako brzo i neuhvatljivo zabacivao ruku pozadi i povlačio oružje, da je to bilo za priču!

Imao je krive noge i kratke čizme, skoro do vrha natopljene vodom.

Bila su mu nakvašena ramena i rukavi, šešir, kosa za ušima... No, činilo se da mu to nimalo ne smeta.

Desna šaka stajala je nad kunda-
kom kolta poput nastrešnice.

— Ko je pucao? — upitao je Pe-
per ponovo, zadržavši pogled na
Grimu.

Onda na Holideju.

Rukavom je obrisao svoju zvezdu,
što se u toploti prostorije počela
magliti.

Heni Rajt je stajao tik uz njega,
željan da se njemu obrati.

No, Peper je svakako odgovor tra-
žio od Grima.

— Endrju? — oslovio ga je. —
Onaj momak napolju...

— Kalagan. Mrtáv je!

— Kako?

— Ja sam ga ubio.

— Ti? Šta to treba da znači? —
tek tada se šerif okrenuo prema
Rajtu.

— Sudija je poslao Krisa po po-
moć na rančeve — brzo je objašnja-
vao Rajt. — Mislio je da će dolazak
više ljudi zaplašiti Tilovu bandu.
Ali... Kalágana su ubili na sredini
puta između saluna i Larsenove šta-
le... A Tom Sandorf je pobegao,
šerife! Kukavica!

Peper bez reči priđe šanku. Ski-
nuo je rukavicu sa desne šake i pal-
cem pokazao Majlsu na bocu.

— To je bilo nesmotreno, Endrju
— rekao je muklo.

— Znam — odgovorio je Grim. —
Ali, i čekanje je neizvesno.

— Nema čekanja — rekao je Pe-
per. — Čim kiša prestane, Til će da
visi. Ti ćeš ga osuditi, Endrju!

— Zar već nije osuđen? Od tebe?
Iskošene šerifove oči kao da se ra-
šire, zajedno sa nozdrvama.

Očigledno da se njih dvojica, prvi
put, nisu složila u nečemu.

— Za Tilom imam dve poternice
— polako je kazao Peper. — Optu-
žen je za tri pljačke banaka, prepad
na voz, dva ubistva... To je samo
deo zvaničnih dokaza. A, i to je do-
voljno da crkne!

Pošto je sudija ćutao, šerif s ne-
godovanjem pogleda u Rajta koji
mu se prosto „vešao” o rame.

— Rekao si da je Sandorf kli-
snuo? — upita.

— Da...

— Onda idi zameni ga.

Rajt se pokunji.

Nije smeo da ne posluša. Među-
tim, pomisao na kišu i prohladnu
noć koja je nastajala, za razliku od
viskija i zagrejani salon, prosto mu
je prevrnula želudac!

U svakom slučaju, neće on tamo
osediti!

Prekratiće sve ovo čekanje. Na-
pašće on te hulje kod Larsenove sta-
je, sam. Pohvataće ih i dovesti pred
Peperove noge.

Da, onda će Ardmore zapamtiti
Henija Rajta.

— I ne mrđaj sa svog mesta —
kao da mu je čitao misli šerif.

Pogurivši se još više, šerifov po-
moćnik dogradi sa klina svoj ogrtač,
nabaci na pleća i gurnu vrata pu-
škom.

Peper izruči čašu u grlo, ne trep-
nuvši.

Onda je pogledao po okupljenim
ljudima.

— Milo mi je da vas vidim u to-
likom broju — dobacio je, s meša-
vinom poruge i lažnog divljenja. —

To je dokaz da u gradu život teče normalno, jedan Kej Til manje ili više, ništa ne znači za zakon u Ardmoru. A vidim... svi ste spremni da se upustite u okršaj, ako njegovim banditima padne na um da ga oslobode, u šta ne verujem. Dakle, ako ima koga ko nije spreman... ko hoće kući, neka ode sada. Lično ću ga otpratiti.

Bio je to izazov. Znali su: ko se sada podigne, grdno će se zameriti šerifu.

No, možda je i to bolje nego slučajno zalutalo olovo u srce?

Samo, ko će se usuditi prvi?

Niko!

Tamni pogled Lajfa Pepera polako se razvedravao.

— Ima li nekoga bez oružja? — upita on.

Stark se podiže kolebajući.

— Ja...

— Čisti se! — naredi mu šerif. — I nemoj da zalutaš...

— Ali, šerife...

Peper se samo ispravi.

Stark natuče šešir na glavu, promuva se između stolova i istrča u noć, praćen poluglasnim smehom.

Peper stavi šaku na sudijino rame.

— Što ne pođeš sa mnom? — predloži mu, nešto mekšim glasom. — Možda bi mogao, pre suđenja, da od Tila izvučeš nešto? — dodao je sarkastično. — Možda će tražiti advokata? Ili dadilju?

— Hoće li? — okrenu se Grim.

— Vraga! — obrecnu se Peper.

— Bitanga se samo smeška. Prokle-

to je siguran da neće ostati u zatvoru duže od dvadeset četiri sata.

— Ne znaš koliko ih je?

— Mogu samo da nagađam — navlačio je rukavicu šerif i mrko zurio pred sebe. Onda je upravio pogled u sudiju. — A ti? Osećaš se krivim, a?

— Otprilike!

— Nije vreme za to. Moramo biti spremni da dočekamo te hulje. Sadržavaću već naći ujutru i strpati u zatvor.

— Pusti — odmahnu rukom Grim.

— Mlad je... i uplašen.

— To nije izgovor za onog ko se zakleo nad značkom.

— Ne slažem se s tobom.

— Ne? Čini mi se da je ovo noć neslaganja, Endrju?

— To sam ti već rekao, ali... ti si šerif. Ne ja.

— Dobro je da to nisi zaboravio — klimnu glavom Peper. — Kad se bude pročulo kako se u Ardmoru proveo Kej Til, sve hulje Zapada obilaziće ovaj deo Dakote kao zaražen!

Potom je preneo pogled na Holideja. Video mu je profil, nagnut nad podignutom čašom.

— Onaj pucanj — rekao je tiho — bio je za Kalagana?

— Ne — odgovori Grim — Kalagan je već bio mrtav. Nožem su ga dočekali.

— Onda...

— Kad sam ga nosio ovamo, neko od njih je hteo da mi puca u leđa — nastavio je sudija i pogledao u Majlsa. — On to bolje zna, video je

s vrata. Ja sam samo osećao kišu i teret.

Vlasnik „Apalačija” je brzo skratio priču.

— Videli smo, i Rajt i ja, da je jedan podigao pušku, baš kad je munja sevnula... Onda je ovaj stranac — pokazao je na kockara — potegao kolt i preduhitrio lupeža.

U sali je nastao muk.

Svi su očekivali novi obrt: ispitivanje u crnoodevenog jahača, koje je Peper mogao da pretvori u sukob ako bude hteo. Sigurno da se u ovakvoj prilici šerifu nisu dopadali stranci u gradu.

— Tako? — otegnuto će šerif. — Pucao je tek tako? Za ljubav sudije? Po mraku?

— Sevalo je — primeti Majls. — Čekao je da sevine da bi ga video bolje.

— I pogodio ga je?

— Da!

— Da mi je to neko drugi rekao — podiže Peper obrve — mlatnuo bih ga! Uostalom, zašto bi me i čuđilo? Sve je moguće na ovom svetlu.

Nije se pomerao sa svog mesta.

— Pretpostavljam — rekao je lagano — da je Rajt već izručio gomilu pitanja u vezi njega?

— Tako je — složi se Grim, puneću lulu. — Preostalo je da to još učiniš i ti.

— Šta bih mogao da ga pitam, Endrju?

Sudija s iznenađenjem pogleda u šerifa. Sprda li se to on s njim ili

— Obično pitaš ko je, odakle, koliko ostaje i tako dalje. Zar si postao zaboravan?

— Nisam, ali... znam da neću dobiti prave odgovore.

Svi su bili zaprepašćeni!

— Znam i to — nastavio je mirno Peper — da je taj čovek u prolazu. Nije bandit, nije ni anđeo. — Potom se okrenu prema ljudima. — Ako je tu Bob Kobold, savetujem ga da ne seda s njim da se kocka.

Zatim je izišao, u najvećoj tišini.

Sudija Grim je prvo dugo gledao u vrata kroz koja je prošao šerif, a onda se okrenuo prema Holideju.

— Zar se poznajete? — upitao je.

— Pomalo!

— Odakle?

— Iz Saline... Bilo je to davno.

Sedlar Lenzbi napusti svoje društvo i primače se njima dvojici.

— Sa šerifom nešto nije u redu — obraćao se sudiji, a buljio u kockara. — Šta mu je?

— Šta bi mu bilo? — upita Grim.

— Pa, svi smo očekivali rusvaj! Ne može Peperu da promakne stranac, a da iz njega ne iscedi sve što ga zanima! U stvari — počeo je se za uhom — meni ništa nije jasno...

— Meni je jasno da igramo na žici — prekide ga sudija. — Ako Kej Til ima bar jednog pametnog momka napolju, taj neće povesti ljude u pokolj.

— Nego? — zablenu se Lenzbi.

— Učiniće nešto pametnije, naravno, ako mu pođe za rukom.

— Šta to, do vraga?

— Oteće nekog, ženu, dete, mene,

tebe... i tražiće da se razmenimo! Prosto, zar ne?

Lenzbi je nekoliko časaka „vario“ Grimove reči, a onda ih je progutao s mukom.

— Prokletstvo — rekao je glasno — oni to ne mogu!

— Zašto?

— Pa, motri se na njih!

— Šest momaka motre na njih desetak ili više? To je malo.

— Šta onda da radimo? Da i mi stražarimo?

— Svako neka čuva svoje — sleže ramenima Grim. — Pomoćnici nemaju četvore oči. Po kiši će proći mnogi, a da ih ne opaze.

Lenzbi se osmehnu nervozno.

— Sudijo, predlažem da vi i ja popunimo redove Peperovih pomoćnika. To je jedini spas!

— Možda i hoću.

Lenzbi izgubi volju za dalji razgovor.

Vratio se svome stolu i tu je počeo žestoko da se raspravlja u pola glasa. Mnogi su prišli bliže da čuju. Umesto mira i trezvenosti, sudija je uneo nespokojstvo među ljude.

Što se tiče Holideja, on je zaključio da je završio sa brendijem.

Ako Li Majls nema sobu, ništa ga neće zadržati da je potraži na drugom mestu. Ni kiša, ni Tilova opsada.

— Ne volite šerifa? — upita kocar Grima.

— Naprotiv, — osmehnu se ovaj i najzad uspe da zapali lulu — ali, smatram da je glupo nadmetati se sa jačim. Ne zbog njega, ili mene,

već zbog drugih. Osim toga, ima nešto između Pepera i Tila što niko ne shvata, ali naslućuje.

— Neka davna veza?

— Možda! Igrate li poker?

Džordžijanac počuta. Sudijino pitanje je zaista bilo iznenađujuće.

— Zašto?

— Kobold dolazi — pokaza on negde iza njegovih leđa. — On je najbolji pokeraš južno od Rejpid Sitija. Pazite se.

— Profesionalac?

— Bio nekada. Sada se bavi mirnijim, sigurnijim poslovima, oko stoke. Peper ga je izazvao primedbom i on neće odustati da vas proverii.

— Mislite da je sad vreme za igru?

— Ako nije vreme, onda je nevreme. Pokušajte! Fredi Rinald će umesto nas biti na oprežu.

Mirišljavi duvan iz sudijine lule obavio se oko njihovih glava.

Bob Kobold je bio svestan da ga svi posmatraju.

Znao je da od njega očekuje „čerupanje“. U toj noći, punoj neizvesnosti i napetosti, malo stare, kartaske igre neće biti na odmet.

Kobold je bio mlađi čovek, kicoški odeven u prugasto odelo, s maramicom u gornjem džepu.

Možda je imao četrdesetak godina, koju više; koža mu je bila preplanula i glatko izbrijana, oči tamne i krupne, usta na krajevima stisnuta pred ironičan smešak.

Svi koji su se zatekli u „Apalačiju“, došli su nepripremljeni za kišu.

I Kobold se nalazio u svom naj-

boljem odelu, bez ogrtača ili kapuljače.

Pošto među ljudima niko nije želeo da s njim igra i prokocka ušteđevinu, Bob Kobold je osudio sebe na iščekivanje.

I on je, slično Lenzbiju, bio za to da se Til pusti mira radi. Naravno, bio je u manjini, a i zazirao je od Pepera. Pogotovu što je ovaj bio na tragu nekih njegovih špekulacija sa bolesnim grlima.

Kobold je spustio neotpečaćen špil karata na šank ispred Holideja.

— Da prekratimo vreme, mister? — predloži.

— Nadam se da ćeš izgubiti — dobaci mu Li Majls otvoreno neprijateljski.

— Možda će se i to desiti jednog dana — smeškao se ovaj — ali, ti ćeš biti suviše star.

V

Lajf Peper je tvrdoglavo kao mazga trpeo pljusak na sebi.

Namerno je odugovlačio s odlaskom u zatvor.

Kao da je mamio noćne senke da se pojave i da mu se ispreče pred cev.

Ali, ulica je bila jedna prokleta ogromna kaljuga i ništa više.

Umesto da korača, šerif se šunjao.

Želeo je da proverí koliko su njegovi pomoćnici na svojim mestima oprezni. Ma koliko da ih je imao malo, pretpostavljao je da ni Til nema mnogo.

Samo, trebalo je uveriti se u to.

Mirt Bald nalazio se iza navučenih zavesa Kenstonove berbernice.

Radnja se nalazila isturena na uglu, tako da je imala dobar pregled ulice i s istočne i sa zapadne strane.

Baldovom pogledu ne bi trebalo da smetaju stubovi trema, s obzirom da su bili tanki. A uljezi svakako nisu mogli da lete, već da jašu.

A u sedlima su morali da budu primećeni.

Šerif je iščekivao Baldovu reakciju. Koračao je drugom stranom, nadajući se da ga neće prepoznati.

No, Bald se nije oglašavao ničim.

Peper s besom pomisli da će nekome skinuti glavu ako se desi da pođe Sandorfovím stopama.

Mirt Bald je važio za poverljivog momka.

Bio je nekada krotitelj mustanga i kauboj, ali je zbog iščašenja kuka prestao da jaše, pa je tražio manje pokretljiviji posao od lomatanja za repovima goveda ili konja.

Kiša je malo popuštala.

Nije u naletima napadala krovo-ve i tle, ali je i dalje sipila ujednačeno, monotono i nimalo toplije nego pre sat ili dva.

Iskrzani obod šerifovog šešira skupljao je kišnicu kao oluk.

Krenuo je prema berbernici, i za čuo zapinjanje oroza.

— Mirt?

Odjednom pomisli da je tamo možda neko drugi!

Prsti mu se zgrčše.

— Šerife — laknu mu kad je prepoznao glas — tražite li zapaljenje pluća napolju?

— Zar si spavao? — obrecnu se Peper.

— Zar je trebalo da vas ubijem?

— Video si me?

— Naravno! Muvali ste se tako da me pena spopala od smeha.

Laji Peper zavrte glavom.

Bald je bio na svom mestu i on se postide malopredašnjih misli.

— Imaš li cigara? — zapita ga Peper, prilazeći.

— Imam!

— Jesi li gladan? Žedan?

— Jao sam... a kiše ima dovoljno da okvasim grlo. Ali, dobro bi mi došao neki krevet. S udovicom, ali jedrom.

— Umukni!

Peper još uvek nije video Balda, ali ga je jasno čuo.

Berbernica je imala uzani prozorčić, na kome je čovek u zasedi samo malo podigao staklo, koliko da provuče cev i bolje osmotri situaciju napolju.

— Ko je pucao malopre? — pitao je Bald.

— Nije ništa naročito — odgovori Peper, ne želeći da ga obavesti o Kalaganovoj smrti. — Nesporazum u „Apalačiju”.

— Da nije Kobold izgubio?

— Još nije.

— Pretpostavljam da je salun pun. I da hoće, mnogi ne smeju napolje. I to ne zbog kiše, ha?

— Nisi primetio ništa sumnjivo?

— interesovao se Peper.

— Ništa, osim vas.

— Običi ću i Vestona...

Prošao je pored „Braće Kraus”,

krčme koju su držala dva brata, došljaka iz Evrope.

Tu se uglavnom točilo pivo i jelo prženo meso bez masti. Ponekad su Krausovi pravili neku čudnu vrstu specijaliteta duguljastog oblika, nazivajući ih „kobasarama”. Bile su ljute, ali i ukusne.

Dobra hrana tako je obilato zalivana pivom, pa su gosti braće Kraus bili uglavnom stariji ili sredovečni ljudi, samci, farmeri i ogladneli kauboji sa putovanja.

Na drugoj strani svetilele se svetiljke iznad natpisa „Majorica”.

Pripadala je Fani Morningstar, udovici majora Gistava Morningstara, koji je pod sumnjivim okolnostima nestao sa još šest vojnika uoči bitke kod Knoksvila, mesec dana pre sloma Konfederacije.

To ništa ne bi bilo čudno da major nije bio vođa misteriozne povorke koja je prenosila zalihu zlata za nabavku topova.

Morningstarovo telo pronađeno je dve nedelje kasnije na stenama, slomljene kičme i vrata.

S njim je bilo četiri vojnika.

Dvojici se zameo trag.

Godinama kasnije, njegova udovica je napustila rodni Birmingham i sa svojih dobrih, još očuvanih četrdeset godina uselila u Ardmor!

„Majorica” je bila jedino mesto u gradu gde su mogle da se vide devojke neobaveznog zanimanja. Peper je udovici progledao kroz prste iz ličnih simpatija, ali dajući joj do znanja da će zatvoriti lokal ako se pročuje po nekoj prijavoju radosti.

Vlasnica je uveravala šerifa da devojke služe samo kao ukras i ma-mac.

I kod „Braće Kraus” i kod „Majorice” vladala je nategnuta atmosfera.

Kiša je omela mnoge da dođu.

Mnogi nisu prekoračili pragove svojih domova kada su čuli da je zatvoren Kej Til, a da se njegova banda nalazi na prilazima grada.

Zato je Ardmor izgledao avetinjski pust i mračan.

Prigušena su svetla, namaknute zavese, zaključana vrata...

Samo po kišom izbrazdanoj noći luta Lajf Peper, usamljen i tvrdoglav.

Drugi njegov pomoćnik, Dil Veston, imao je zaklon na seniku Solsberijeve konjušnice.

Bio je to skoro početak zapadnog dela glavne ulice.

Sa tog mesta, Veston je imao kao na dlanu prostor ispunjen uglovima pošte, Devisove kućne ograde i šipražjem oko napuštenog koralja. Boba Kobolda.

Šerif je pretpostavljao da je Vestonu najugodnije u senu.

Mogao je samo malo da otvori drveni kapak i da baci pogled ispod.

Nije kisnuo, nije se mrznuo.

Jedina opasnost postojala je da ga ne uhvati dremež.

Lajf Peper je gacao po blatu, zamisljajući ovu istu ulicu kakva će biti kad sutra ili kroz dva dana zapeče sunce i napravi oranicu.

Velika vrata bila su iznutra pod „kijučem” od masivne grede.

Peper tiho zviznu kroz zube.

Gore je nešto škripnulo, a zatim je nekoliko slamki poletelo prema šerifu. Onda se pojavio vrh Vestonovog šešira.

— Šerife, vi ste?

— Ja sam — odgovorio, je Peper otirući vodu sa jagodica. — Ima li nešto novo?

— Ništa naročito... Celo veče mi se priviđaju samo dva čoveka.

— Gde?

— Na ulazu. Stalno šetaju, šerife, kao da hoće da imamo utisak da ih je više.

— Možda si u pravu — promamlja Peper. — Nisu se ovamo upućivali?

— Ne... Koliko ću dugo ovde ostati?

— Koliko treba, Dile.

— Samo sam pitao...

Peper se vrati natrag.

Negde se oglasio pas, ali tako jažno i usamljeno da je čoveka podilazila tuga.

Kiša je već potpuno natopila Peperovu odeću i nije mu preostalo ništa drugo nego da se osuši u svojoj kancelariji koliko-toliko.

Pomislio je na Doka Holideja u „Apalaciju” i zaključio da bi to bila vraški dobra stvar da se čovek tog kalibra nađe u gužvi ako započne...

Kapci i vrata šerifove kancelarije i gradskog zatvora bili su iznutra dobro zamandaljeni. Peper je pokušao tri puta polako, sa razmakom.

Bio je to znak da Sem Skot i Džefri Karter mogu da ga mirno puste unutra.

Reza je spuštена i mutna svetlost

za trenutak zasmeta Peperovom vidu. Ušao je i odmah skinuo šešir, otresajući ga o koleno.

Onda se okrenuo.

Unutra se nalazio Karter, petljajući sa lončetom za kafu na zamlaćenoj peći.

— Gde je Skot? — upita šerif.

— Otišao je po drva — odgovori ovaj. — Ne razumem zašto se toliko zadržao.

Džefri Karter je bio najstariji od pomoćnika, prevaleo je pedeset godina i više je ličio na traper nego na čuvara zakona.

Nosio je kapu od dabrovog krzna i dugu košulju od jelenske kože, po sredini stegnutu opasačem.

Bio je mali rastom, živih pokreta i ogromnog iskustva ispod svog smežuranog, spečenog lica i brade boje dima.

— Kad je otišao? — lećnu se Peper.

— Pa, ima pola sata. Zašto, da nije...

— Da nije šta?

— Da nije klisnuo? — izbaci Karter, namrštivši se. — Nije trebalo da ga pustim? A pila mi se kafa...

Peper se sruči na stolicu i ostade tako zagledan u neku tačku.

— Možda će se vratiti ipak — težio ga je bivši traper.

— Pola sata? — mrmljao je Peper. — Za to vreme se može iseći šuma! Prvo Sandorf... sada Skot. Ko je sledeći?

Karter sleže ramenima.

— Na mene računaj slobodno — rekao je, pokušavajući da nekako raspini ugasle ostatke u peći. —

Mladićima nije lako, u početku. Moraju da se kale. Hoćeš viski?

— Hoću vraga — procedi Peper i pogleda na ključeve obešene o klin iznad vrata. — Je li Til tražio večeru?

— Odneo sam mu...

— Uzeo je?

— Udarilo je nogom...

— Onda će čekati doručak.

— Ne znam šta je to pojeo kad se sve vreme ceri — primeći Karter.

— Neće dugo — obeća Peper.

On ispruži noge i zabaci glavu. Šakom pridržava šešir da ne spadne.

Dva zamenika su pobegla, morao je naći nove. Nije imao vremena da traži i kažnjava Sandorfa i Skota. Morao je nešto da preduzme i da slična misao ne padne i ostalima.

Za Rajta je bio siguran da će os tati. Karter takođe. Mirt Bald bio je pouzdan, Fredi Rinald takođe...

Međutim, Dil Veston je postajao sumnjiv. Čim je pitao dokle će drež dati u seniku, onda je to bio znak da ga obuzimaju lepše želje nego čekanje da se pojave banditi.

Možda ga je kiša sprečavala da pobegne. Možda i blizina Tilovih mo maka. Ipak, čim zajutri, taj će iskoristiti vidljivost i umaći.

Ali, bar ove noći će trpeti.

Peper izvuče kolt i proveri magacin. Bio je suv.

— Odremaj malo — dobacio je Karteru.

— To bi tebi više pristajalo — smeškao se stari, prerijski vuk.

— Nije mi do toga — odgovori tmurno Peper.

— Zašto brineš? Tiš ne može nikuda. Oni moraju da lupaju glavu kako da ga izvuku, a da ostane živ. To je bar prosto.

— Znam, ali... Opasno je ako neko od njih uđe u Ardmor, Džefri. Stradaće nevini.

On ustade i baci pogled u tesni hodnik. Vrata Tilove ćelije bila se nema. Na rešetkama nije bilo lupe žovih šaka.

Možda je spavao, možda je smišljao nešto.

— Ne prilazi mu blizu — rekao je Peper. — I nikako bez kolta.

— Ne brini... Kuda ćeš sada?

— Ne znam... Jedan stranac je u „Apalačiju”. To mi sada ne da mira.

— Stranac? Zar je došao večeras? Pored bandita?

— Da!

— Onda mi nije jasno...

— Bilo bi ti jasno kad bi čuo o kome se radi.

Karter je zurio u Pepera, sumnjičavo vrteći glavom. Šerifa su pritiskale brige, ali, on je to mogao da pokaže samo pred njim.

Ona čvrstina, kojom je bio poznat, izbila je na videlo čim se okrenuo izlazu.

Tada je odjeknuo pucanj!

VI

Zatim je odjeknulo još nekoliko.

Lajf Peper istrže revolver i podskoči kao munjom ošinit.

Dolazili su iz pravca Larsenove štale. Tamo se nalazio Heni Rajt!

Ali, šta ga je to sprečavalo da ne pojuri tamo?

Karter se nalazio iza njega, žvaćući duvan. Ni on se nije preterano uzbuđivao. Nije ni požurivao Pepera da krene.

— Ako mene pitaš — počeo je bivši traper — ja bih ostao ovde.

— Znam šta misliš — nervozno će šerif. — Blef, a?

— Da! Tamo potpaljuju vatru, a udariće ovde plamenom.

— Računam na Vestona.

— I ja...

— Ali, mogao bi da strada Rajt? On je lakomislen, izleteće pred kuršume kao zec pred bufala!

On se vrati unutra i dohvati pušku sa zida.

— Ipak idem — reče. — Ti uđi i drži Tila na nišanu. Ako neko pokuša da provali, pucaj!

Napolju su pucnji prestali.

Sa zapadne strane, pak, niko se nije odazvao. Nijedan jahač nije krenuo kroz blato prema zatvoru.

— Da nije Rajt nešto zabrljao? — javi se Karter.

Peper otkoči oružje, pokri ga nekim starim čebetom i izjuri napo-lje.

Karter zatvori vrata i stavi rezu.

Mrkla noć kao da se sklopila nad čuvarem zakona. Dok je trčao, ne birajući mesta kuda gazi, blato i prljava voda prskali su ga po licu.

Nikada brže nije stigao do „Apalačija”.

Nije morao da ide dalje.

Prepoznao je Rajtov šešir u prozorskom okviru. Kraj njega su se micale senke ljudi.

On kundakom odgurnu vrata i za stade.

Svi su se okrenuli, svi osim Holi deja i Kobolda. Njih dvojica su kao začarani zurili u svoje karte.

Heni Rajt je raskrečenih nogu stajao nad nekim čovekom, po kome su se razlivali blato i krv.

Sudija Grim je nešto dalje, kraj šanka, uz Lia Majlsa — ironično posmatrao šerifovog pomoćnika.

— Šta se ovde dešava? — zagremo je Peper.

— Ulovio sam jednog — isprsi se Rajt. — Prišunjao sam mu se, i cap!

— Cap? — ponovi Peper kao eho. — Uz nešto malo muzike?

— Pucali su na mene, ali, pogodili su njega — kezio se Rajt.

— Čovek umire — javi se Grim.

— Pre toga bi mogao nešto da izlame — predlagao je Rajt. — Da ga ja priklještim, šerife?

— Zašto si napustio svoje mesto? — hladno će Peper na sve to.

— Ali, mislio sam...

— Ti ništa ne misliš, idiote! — grmnju ovaj. — Vuci se natrag i pucaj samo ako napadnu!

To je već bilo suviše ponižavajuće za Henija Rajta.

Sve je učinio da bude u prvom planu, da ga Peper pohvali, a ono, vraća mu se sasvim suprotno!

Čak mu se i podsmevaju.

Njegov plaćni izraz iščeze i brada mu zadrhta od nemog besa.

Pakao!

On strže zvezdu sa prsiju i komad košulje s njom i baci pred Pepero ve noge.

Taj zvuk je učinio da ceo salun zamre.

Čak je i šerif bio šokiran!

Ako se u trenutku i pokajao zbog svega što je kazao, sad je zaboravio na to.

Njegov kundak se odiže i nađe na Rajtovom licu pre nego što je ovaj uspeo da se zaštititi. Pao je bez glasa.

Peper ga dohvati za okovratnik i izvuče napolje.

Onda se vrati i stavi značku u džep.

Pogledao je u Fredija Rinalda.

— Hoćeš i ti da baciš? — upita.

— Da sam hteo — odgovorio je smireno kovačev sin — učinio bih to i ranije i sada.

— Onda idi pod trem — naredi Peper.

Mladić se ogrnu kabanicom i izađe.

Lajf Peper je pomislio da gubi igru.

Na kraju će ostati sam.

Sam protiv Tilove bande i protiv svojih sugrađana.

Naročito ga je bolela Grimova pasivnost.

— Ako će to nekoga radovati — objavio je — ostao sam bez tri pomoćnika. Napustili su me Sandorf, Skot i sada Rajt.

Lenzbi se iskašlja, ali, ništa nije dodao na to. Činilo se da likuje.

— Međutim — nastavio je neumorno ljivo Peper — zakon mi daje pravo da naimenujem nove pomoćnike, među vama!

Sada se Lenzbijeva ramena prosto podigoše, ali, nije imao kud. Iza njega su se već tiskali okupljeni go-

sti i svako je poželeo da ga mimoide šerifov pogled.

— Sudijo, može li on to...? — procedi Lenzbi.

— U izuzetnim prilikama — sleže ramenima Grim. — Ako je javni red u opasnosti!

— A da li je? — ohrabri se sedlar. — To je šerifova privatna stvar, to sa Tilom!

Pušcana cev Lajfa Pepera poče da se upravlja prema Lenzbiju. Čo vek je progutao ostatak rečenice i zanemio.

— Nema uzmićanja — rekao je. — I da pustim Tila, on neće otići. Naprotiv, vratiće se da svima ostane i paklenoj uspomeni! Svima!

Fredi Rinald se pojavi na ulazu.

— Šta je? — leću se Peper.

— Rajt — pokaza mladić prema istoku — kao da je poludeo.

— Kako?

— Ponovo je zauzeo svoje mesto i rekao da će on ostati šerifov pomoćnik svidelo se to vama ili ne.

— Ima li oružje?

— Ima!

— Onda neka ostane.

Peper je za trenutak zastao sa svojom govorancijom. Kraj njegovih čizama zastenjao je smrtno ranjeni lupež. Bio je moker, neobrijan, ulepljene kose i blatnjave odeće.

On dotače njegov obraz hladnim čelikom puščane cevi.

Čovek otvori oči, ali je izgledalo da ne vidi ništa.

— Dobro su ga izrešetalili — prijeti neko.

— Koliko vas ima? — pitao je Peper, kleknuvši iznad ranjenika. — Govori!

Čovek je micao usnama, grčeći ih u neku vrstu pakosnog osmejka.

— Hajde, gukni....

— Ima nas... dosta... prokleti policajče... — procedio je i klonuo

— Lažeš, bedniče! — dobacio mu je šerif. — Samo se pretvarate da vas je dosta!

Ali, ranjenik nije odgovorio.

Olovo Henija Rajta bilo je smrtno po njega.

— Nosite ga odavde! — naredi Peper.

— Kuda? — upita neko. — Grobar je sad sigurno pod krevetom.

— Iznesite ga na trem i pokrijte nečim!

— Do vrata — promervozio se i Majls — zar je ovo pogrebni zavod, a ne salun? Zašto ne sednete i mislite o nečemu drugom, a ne o Tilu? Ili ne odete kućama?

On besno zgrabi jednu bocu i stavi iza sebe na policu.

— Možete ići kućama — oglasi se Peper čudesno smirenim glasom, ali, ne garantujem da nećete imati kišu kao prekrivač! I još nešto: uko liko nema dobrovoljaca, sam ću odati brati zamenike. I ubiću svakoga ko pomisli da odbije poslušnost.

Gledao je u Lenzbija i uživao u njegovom preznojavanju.

— Kobolde! — zaorio se Peperov glas.

Pokeraš je ostao pogleda prikovernog za karte, ali mu se udovi ukuritiše.

Holidej nehajno spusti karte, videći kako se Koboldova boja kože menja iz tamnomrke u pepeljastu.

Šerif nije imao nameru da prilazi.

— Kobolde, imenovan si za mog pomoćnika!

— Može li to da priče, šerife?

— upitao je on, žmirnuvši.

— Ne možel!

— Upravo imam nameru da dobijem — otegnuto će ovaj — i ne bi valjalo da mi značka izbaksuzira adute.

— Ne moraš da igraš, sigurno gu biš!

— Da se kladimo, šerife?

— Ne kladim se, znam sigurno.

— Kako znate?

— Ne oteži, Kobolde... Doći da položiš zakletvu! Noć je duga...

Kobold najzad odvoji pogled od stola.

— Zar nemate nikog boljeg, šerife?

— Ti mi odgovaraš — rekao je Peper. — Znam da si brz, okretan, lukav i pokvaren.

— Baš lepo! — iskrivi usta Kobold.

— Nije lepo, ali je korisno — uz vratio je Peper. On je znao da u Koboldu sve kipti, ali, znao je isto tako da mu ne sme protivurečiti.

— Izgubio sam dve hiljade, šerife — polako je rekao, slog po slog — valjalo bi da vratim bar po lovinu.

— Nećeš je vratiti, možeš samo da izgubiš sve što imaš!

Kobold okrznu pogledom Džordžijanca, koji je palio cigaretu.

— Sećam se da ste savetovali da ne sedam za sto s njim — rekao je. — Znači li to da ga poznajete?

— Možda!

— Ko je, do đavola, on?

— Nije reč o njemu, već o tebi — preseče ga oštro šerif. — Ustani i podigni ruku! I ponavljaj za mnom...

Bob Kobold besno tresnu karte o sto i podiže se.

Da je mogao, njegov pogled bi sagoreo Pepera.

Promrmljao je nekoliko rečenica i obazreo se.

— Koja je druga budala zamenik? — upitao je.

Lajf Peper posive.

Bila je to uvreda koju nije mogao da mu oprost.

Kobold se kasno pokajao za svoju lajavost. Šerif je uspeo da se savlada, ali mu je glas bio opor kad je rekao.

— Nema drugog... Ti ćeš raditi za dvojicu, Kobolde!

— Kako to da razumem, šerife?

— Lepo! Dajem ti zadatak da šetaš glavnom ulicom Ardmora, obilaziš naše stražare i da ne svraćaš nijednog trenutka ni pod jedan trem. Ja ću se lično pobrinuti za to.

Sedlar Lenzbi je očekivao da se Kobold pobuni; no, bivši profesionalac-kočkar progutao je sve što mu se našlo na jeziku.

— A kiša — samo je primetio.

— Kiša pada i na mene — pokazao je Peper svoja mokra ramena i natopljeni šešir. — Nemam nameru više da držim govore, ljudil! Kej Til je ubica, došao je u Ard-

mor da opljačka ili da nekoga od vas, možda, ubije. Nije došao sam, ali, nije znao da će ga ovde tako brzo prepoznati... I zašto da ponavljam? On je iza rešetaka i tu će ostati dok ga ne obesimo! Time činimo uslugu i zakonu i društvu, i nama svima ovde! Pustite li Tila, on će se ponovo vratiti, da vam se nasmeje u brk, a zatim će nastaviti da hara po drugim gradovima...

— Drugi nas se ne tiču — pro-
gunda Lenzbi.

— Tebe se samo tiče Edmond Lenzbi, ali, dok sam ja šerif, mene će se ticati mnogo više nego stomak koji me okružuje!

Ljudi su ćutali.

Sudija Grim je bio zauzet svojom lulom i svojim neshvatljivim mislima.

On nije želeo da protivureči Peperu, bez obzira što je lično bio za to da se Til oslobodi i da napusti teritoriju Ardmora.

Dok Holidej je mirno pokupio no-
vac sa stola, a onda video svog ma-
lopređašnjeg partnera kako smrkn-
u to posmatra kišu kroz raskriljena
vrata.

Nikako mu se nije izlazilo napolje.

Kockar dohvati svoju kabanicu,
još otežalu od vode, i donese je do
Boba Kobolda.

— Ja sam sada šerif — odbi ovaj
— moram dobro da pokisnem.

— Ako ste lukavi kao što vas še-
rif opisuje — dobaci Holidej — on-
da navucite ovo.

— Nadam se da ćemo nastaviti
partiju — prihvati Kobold.

— Verovatno!

— Naravno, ukoliko me pre toga
ne ucmeke neki šerifov vampir...

On se uputi izlazu, zastade pred
njim nekoliko časaka, kao da iščeku-
je da mu se pridruži Peper. Kako
ovaj to nije učinio, on izvuče košt,
obrnju burence nekoliko puta na
dlanu, i zviždućući napusti salun.

Lajf Peper pogleda u Grima.

Sudija se pravio da od dima svo-
je lule ne primećuje ništa.

Napolju je kiša jenjavala, ali, ne
i prestajala.

Opet je učestalo sevanje.

— Najbolje da ugasite svetla —
reče šerif, gledajući Majlsa pravo u
oči. — Neka gori samo jedno, i to
vrlo malo...

— Zašto? — upita vlasnik „Apa-
lačija”.

— Možda će se nešto desiti — od
govorio je Peper — a pri svetlu je
lakše ciljati...

— Zar će napasti? — leću se
Lenzbi.

— Možda! A možda neće!

— Ja bih ipak kući — procedio je
Val Dejvis, vozač u „Vels Fargu”.
— Ako treba da crknem, onda neka
to bude uz moju Elen...

Peper ga pogleda ironično.

— Samo izvoli...

— Ko će sa mnom? — upita Dej-
vis.

Niko se ne odazva.

I čovek se pokunjeno povuče na
svoje mesto.

Lajf Peper mirno napusti prosto-
riju i po ko zna koji put poturi le-
đa pod slap kiše.

VII

Brajan Marlou, desna ruka Keja Tila, stajao je ispred polusrušene štale i posmatrao salun.

Primetio je da svetla trnu, ostao je samo jedan slabašni odsjaj.

Čekanje je bilo najgore što je moglo da ga snađe.

Čovek koga je poslao po ostatak bande, dovešće ih u najboljem slučaju ujutru.

A dotle se može dogoditi svašta.

Peper može da pruži šansu Tilu da beži, a onda da ga ubije pod izgovorom da je sve to bilo u bekstvu.

Može ga jednostavno otrovati hranom.

Sve je u stanju da učini taj prokleti policijski pas!

Marlou je proklinjao dan kada su rešili da uđu u Ardmor.

Ali, ko se nadao da će tamo biti baš Peper?

U Larsenovoj štali nalazila su se još dva momka: Bili Fajtler i gorostasni Dasti Rasti.

Obojica su držala otkočene puške i bili spremni da bez milosti pucaju na svakog ko bi pokušao da se izmiglji iz grada.

Ako je nešto trebalo učiniti, onda se to moglo samo noćas.

Sutradan, ljudi će drukčije da osećaju. Biće hrabriji, vidovitiji, odlučniji, i za Tila će biti mnogo teže da izađe čak i da svi njegovi momci budu na broju.

Marlou je bio zdepast, mišićav moćak sa čudno izduženim vratom, koji nije pristajao tom snažnom telu.

Glava mu je bila očišćana i skoro do ušiju pokrivena pohabanim, južnjačkim kačketom bez oznaka. Imao je velike uši i izbačene gornje zube.

Nosio je bluzu neodređenog kroja i boje. Preko pasa redenič nabijen mecima i zdesne strane istegnut težinom starog, vojničkog kolta duge cevi.

Na ramenima mu se nalazio ogrtač od grubog platna.

Ogromni Dasti Rasti, Alabamac, morao je dobro da se sagne kako bi prošao kroz otvor staje.

Taj je takođe bio „nakrivo“ građen: na tankim, krivim nogama bio je nasaden pozamašan grudni koš.

Da bi to kako-tako prikrilo, Rasti je obično nosio duge mantile i kapute.

Lice mu je bilo duguljasto, smežurano, podočnjaci kao truli krompiri ispod buljavih očiju, usta okrenuta krajevima nadole.

— Šta li samo rade? — pitao je on, podižući ramena, kao da time odbija od sebe prohladne kišne kapi.

— To oni isto pitaju i za nas — odgovori Marlou. — Video sam da je jedan izišao i krenuo ulicom... A onda se vratio, pa opet...

— Ne spava mu se?

— Možda je policajac?

— Zar ih toliko ima?

Marlou sleže ramenima.

— Ovo je prava prokletinja od grada — rekao je malo zatim.

— Zašto?

— Ne možeš da mu priđeš ni sa jedne strane osim s istoka i zapada. Svuda su rovovi, a kuće su zbijene, da nemaju prolaza...

— Ja bih nešto našao — predloži Rasti. — Neku rupu ili pukotinu.

— Znam ja šta ti fali. Viskil.

— Til se sigurno sada pita zašto oklevamo?

Marlou se okrenu.

— Ne blebeći! Malo nas je da napadnemo otvoreno. Bar ne dok ne smislimo nešto pametno.

— Onda smišljaj, Brajan! — pro mrmrljao je džin. — Kostu su mi mokrije od pantalona...

— Interesuje me da li je Finli bio pametan da ne kaže ništa — počeo se Marlou po uhu. — Nadam se da nije izdržao, već crkao!

— Kad smo bili budale i dozvolili onom guravom da nam se prišunja tako blizu.

— Guravi je ponovo na svom mestu — iskezi se Marlou — i neće ostati tek tako nekažnjen.

— Šta nameravaš?

— Ubiću ga, eto šta!

— Kako?

— Ovako — povisi glas Marlou i na Rastijevom stomaku se nađe duga cev kolta. — Sviđa ti se?

— Pa, lepše mi je kad je na dru goj strani.

— Onda ostani na svom mestu i pazi da ptica ne promakne.

Rasti se glupo zagleda u Marloua.

— Ptica? — procedi.

Onda podiže oči.

— O ovom vremenu?

Ali, Marlou ga više nije čuo. Stoppio se s kišom i tamom, čvrsto rešen da počne od nečega. A hteo je da počne od Henija Rajta.

Odvezao je svog belca i poveo na ulicu.

Marlou je nekada bio vojnički izviđač. Poznavao je mnoge trikove, čitao je odlično tragove, nekoliko meseci proveo je među Sijuksima i od njih naučio veštinu jahanja i borbe.

Kad se rat između Severa i Juga privodio kraju, Brajan Marlou je nanjušio propast strane na kojoj se nalazio i to je pokušao da iskoristi.

Sve manje je jahao u vojničke misije, a sve više u pljačke.

On i Kej Til prednjačili su u tome, sve dok se nisu potpuno otpadili od trupa Konfederacije i bili nepoželjni i za Sever i za Jug.

Kasnije su zajednički popunili svoje redove bivšim pobunjenicima, robijašima, i lupežima najgore vrste.

U početku su, za slavu i čast juga, kidisali na severnjačke posede severno od Misisipija.

Kad je krug oko njih počeo da se sužava, oni su probili poturu kod Litl Roka i požar svojih pljačkaških pohoda preneli u Oklahomu i Misuri.

Mesecima neuhvatljivi, oni su se pomicali sve više na sever ispred pušćanih cevi potera.

Kej Til je računao da će u Kanadi biti bezbedni, ali, ukoliko pre toga naprave nekoliko poduhvata i

zgrnu dovoljno dolara, da neko vre me miruju u Saskačevanu.

Kako je krenulo, put do Konade biće đavolski težak i neizvestan.

Marlou je pojahao belca, ali tako da ostané „nevidljiv” za onu stranu ulice na kojoj se nalazio Peperov zamenik.

Jahao je na desnom boku, poravnat sa sapima konja, kao što su činili Sijuksi u napadu, da se ne bi izložili mecima belih osvajača.

Tako je izgledalo da konj hoda sam ulicom, mokre grive i pognute glave.

Mora da je to bila glavobolja za Henija Rajta, koji je neraspoložen i ojađen sedeo na nekom sanduku pod tremom. Iznad njegove glave dobovale su kišne kapi.

Bio je to zvuk koji omamljuje.

U takvom stanju nalazio se kad je oslušnuo šljaškanje po uličnoj kaljuzi. Trgao se i izvukao kolt.

Onda je ugledao konja!

Činilo se da je zalutao. Ili jedno stavno otrgnut sa neke grede krenuo u potrazi sa hranom i suvljim mestom.

Rajt se kao mačka privuče stubu, pokušavajući da pogledom procepi mrak.

Ništa!

Poput utvare, belac Brajana Marloua se vukao blatom u pravcu „Apalačija”.

Rajt nije bio budala. Konj je pripadao lupežima, ali je nemoguće da se odvezao sam!

Tu je nešto „smrdelo”.

U tami nije mogao da bude sigu-

ran nalazi li se neko s druge strane sedla ili ne.

— Zaustavi to kljuse — pisnuo je Rajt iza stuba.

Belac nije usporio.

Sada se nalazio tačno preko puta.

— Zaustavi, ili ubijam, konja!

Za svaki slučaj, pogledao je desno.

Ne, niko nije koristio priliku da mu se prišunja, uprkos tome što je konj za trenutak odvuкао Rajtovu pažnju.

On podiže ruku, čvrsto rešen da likvidira životinju.

Tada se Marlou uspravi.

Ni jedan ni drugi nisu imali jasan cilj.

Između njih isprečila se kiša. Rajta je pokrivala senka trema, ali je zato Marlou bio nešto vidljiviji.

— E, nećeš! — izbaci poklič čuvar zakona u Ardmoru i bešomučno pritisnu obarač.

Pucnji su zaglušujuće ispunili ave tinjski mirnu noć.

Sevanje plamena iz cevi učinilo je svoje: jahač je skliznuo sa sedla i tresnuo o zemlju.

Belac zatrese glavom, onda zanjista i ukopa se u mestu.

Heni Rajt je sačekao da se čovek u blatu pomeri.

Nadao se da neće, jer više nije imao ni zrna u cevi.

Čekao je, polako vadeći metkove i stavljajući u doboš.

Bilo mu je lakše kada je osetio dobru, staru težinu kolta.

Kako je on zaključio, Tilove lju-de počelo je da izdaje strpljenje.

Počeli su da pokušavaju na sve moguće načine da uđu u grad.

Ovaj najnoviji nije bio mnogo originalan, ali je mogao da uspe zahvaljujući kiši, tmini i nekom manje opreznijem šerifovom zameniku nego što je to bio Heni Rajt.

On je čekao da vidi hoće li se iz Larsenove staje pojaviti još neko.

Nade mu se nisu ispunjavale.

Oprezno je zakoračio na ulicu. Kiša ga je poklopila kao voda bačena iz oblaka. Belac, nedaleko, mahao je glavom i istežao vrat.

Rajt je držao kolt uperen u nepomično telo.

Da se samo malo pokrenuo ili uzdahnuo, bez razmišljanja bi sasuo još nekoliko kugli u njega.

Oči su mu se već navikle na mrak.

Video je na dohvatu čovekove leve ruke ispušteni kolt. Nije stigao da ga upotrebi, uprkos tome što ga je izvukao.

Rajt ga vrhom čizme odbaci u stranu, kežeći se.

Bio je to još jedan manje. Jedna hulja manje. To jest, jedan poen više za karijeru šerifovog pomoćnika.

Čovek u blatu pao je licem prema tlu. Ogrič mu je skoro prekrpio glavu.

Onda se sagao i okrenuo Marloua na leđa.

Tada je sevnuo nož!

Heni Rajt nije stigao da reaguje. Ni da krikne.

Bivši izviđač hitnuo je sečivo po~~ut~~ munje pod Rajtovo rebro.

Razrogačene oči šerifovog pomoćnika skoro su izletele iz duplji. Usta su mu se otvorila i jezik zaigrao, u predsmrtnom grču.

Ruka s oružjem mu oteža. Onda je više nije ni osećao.

Pao je preko Marloua.

VIII

Novi pucnji ponovo su uznemirili veliki skup u „Apalačiju”.

Fredi Rinald je s otkočenom puškom priskočio vratima i napeto osluškivao. Ništa osim kiše. Dosadne i beskrajne.

Ostali su, prikovani za svoje stolice, napregnuto iščekivali od kovačevog sina neki znak.

Sudija Endriju Grim je smrknutog lica odgurnuo čašu od sebe.

Otkopčao je svoj kockasti kaput i zadenuo palac za opasač. Odjednom, više nije ličio na sudiju, već na iznajmljenog revolveraša koji se sprema za obračun.

— Vidiš li šta? — upitao je Rinalda.

— Ne — odgovorio je mladić. — Da izidem...

— Taman posla! — brzo ga upozori Grim. — Oni možda baš čekaju da se pokažeš.

Sudija Ardmora je u retkim slučajevima odbacivao svoju lulu. Istina, ona se češće dimila od njegovih koltova, ali je zato lepše i mirisala.

— Šta li to može da bude? — javio se sedlar Lenzbi, za koga bi se mirne duše moglo reći da je postao najnervozniji.

— Neko je mrtav — zagrobnim glasom reče Grim. — Nadam se da nije od naših.

— Njihovi... naši... — mrm-ljao je Dejvis, vozač „Vels Farga“ — kao da se nalazimo u ratu! Kao da prepodne nismo živeli normalnim životom? Zašto Peper nije zažmurio na jedno oko i pustio Tila?

— Pustio? Da pljačka i ubija? — namršti se sudija.

— Možda je bio samo u prolazu?

— Svejedno! Peper je šerif i ura-dio je ono što je morao da uradi.

— Nedavno ste bili drukčijeg miš-ljenja, sudijo — razgoropadi se Lenz bi.

— Govorim samo o hapšenju, a ne o tome da li je Peper znao da Til vuče sa sobom bandu ili je sâm. I dosta sa rečima. Bolje da povadi-te koltove, a uvučete jezike!

— Mi nismo revolveraši...

— Onda podignite ruke i iziđite napolje. Viknite: Ne pucajte, idemo samo kućama, ženi i deci... I sve će biti u redu.

Kraj vrata, Fredi Rinald je čvršće stegao pušku.

— Čujem nešto — rekao je.

Sve se utišalo u „Apalačiju“. Po-lutama, koju je samo plamičak jed-ne svetiljke razblaživao, izgledala je na licima ljudi poput razlivenog mastila.

— Jahač!

Sudija Grim izvuče kolt.

Njegov primer sledili su i ostali, ali, nisu želeli da se previše pribli-že izlazu.

Bela mrlja izbila je s istočne stra-ne kao sablast.

Kovačev sin jasno je video: konj, osedlan, nečim teran i razdražen, galopirao je kroz kišnu zavesu, sko-ro češući ivice tremova.

Sudija Grim proviri iza ragastova.

Video je noge oba leša, pokrivena starim ćebadima.

Nalazio se nasuprot Rinaldu.

— Koliko ih je?

Rinald je nabranih vedja posma-trao noć.

— Ne razumem — procedio je — ne vidim ko jaše...

— Pucaj onda!

Mladi pomoćnik prisloni kundak obrazu.

Istovremeno, belac je prohujao kraj saluna. Sa njega je sletelo ne-što i palo na daščani pod.

Rinald nije pritisnuo obarač.

Stajao je kao hipnotisan.

Sudija Grim ramenom otvori kri-lo vratanaca i izlete napolje.

Belac je njišteći pravio poluok-ret. Sada mu sedlo više nije bilo prazno.

Na njemu se nalazio Brajan Mar-lou!

Grim hitro opali, padajući na la-kač.

Jahač mu ne uzvрати.

Fredi Rinald izlete takođe napolje. Njegova puška ogłosi se dva-tri puta. Nije znao da li je pogodio ne-koga, ali je konj odgalopirao natrag, prema Larsenovoj štali.

— Prokletstvo! — opsovao je Grim.

Prepoznali su Henija Rajta. Ba-cili su ga pred njihov prag kao stra-šnu opomenu.

— Je li mrtav? — s nekom vrs-
tom zebnje i gađenja upita Rinald.

Sudija iskrenu svoj dlan: bio je
zamazan krvlju.

— Proklete ubice — stisnutih us-
ta rekao je Rinald. Njemu Heni Rajt
nikada nije bio simpatičan, ali sada,
mrtav, odjednom mu je nedostajala
njegova samouverenost, brbljivost,
nadmenost, sve ono na šta je bio na-
viknut godinama...

Edmond Lenzbi je samo proturio
glavu.

— Gospode — uzviknuo je — po-
tamanice nas jednog po jednog! Gde
je Peper?

— Taj neće doći — rekao je Grim.

— Zašto?

— Njemu je dragoceniji Til ne-
go... — ne završi sudija mišao.

Od Larsenove štale zapraštase
puščani meci.

Bili su đavolski precizni. Iznad
Rinaldove glave razlete se iverje,
zasuvši uz put ramena sudije Grima.

Šerifov pomoćnik opali nasumce
dva puta i povuče se u salun.

— Sklonite se, sudijo! — viknuo
je Rinald.

Ali, Grim kao da ga nije čuo.

On podiže mlitavo telo šerifovog
pomoćnika i ponese prema šarenom
ždrepcu na drugom kraju trema.

Bio je to Mig čoveka iz Džordžije.

Endrju Grim nije računao na to
da konj ne trpi nikoga na sebi osim
svog gospodara. Uzalud je sudija iz
Ardmora pokušavao da smesti na
sedlo telo Henija Raita.

Ždrebac je nekoliko puta zanj-
kao, vrteći se u krug.

Kockar se progura do izlaza.

— Je li vaš? — upita sudija tu-
robnim glasom.

— Da!

— Zbaciće ga čim krenete — od-
govori Holidej. — Uzgred budi re-
čeno, šerifa time nećete rasplakati.

— Ipak ću ga odneti — rekao je
Grim.

Mislio je da će uz put naići na Ko-
bolda i da će ga zajedno lakše no-
siti.

Holidej je posmatrao kako sudija
s lakoćom podiže Rajta na rame.

Šum kiše pratio je njegovo bavlje-
nje pod tremom.

Džordžijanac je prekoreo sebe što
Miga nije smestio na sigurnije me-
sto od ovoga na kome se sada nala-
zio. Bilo je suviše pucnjava oko nje-
ga i neko zrno bi moglo da ga očeše.

Ali, njegova kabanica nalazila se
na Koboldu i on odusta od te ideje.

Grim namesti leš na levo rame, a
desnom rukom izvuče kolt.

Tako je sišao niz stepenice u bla-
to.

Iz „Apalačija” ga je nemo ispra-
tilo dvadesetak pari očiju. Fredi Ri-
nald je s otkočenom puškom tražio
oko sudije bilokakav sumnjiv pokret
ili šum, da bi mu pomogao da osta-
ne na nogama.

Izgledalo je da će proći.

U stvari, više ga nisu ni videli.

Krug je ponovo bio zatvoren:
mrak, kiša i tamno nebo sklopili su
se nad Ardmorom i ljudima u nje-
mu.

Endrju Grim je prilično lako no-
sio mrtvog Rajta na leđima.

Već je bio zaboravio na Kobolda.

A ovaj je, u senci neosvetljenog ugla, krčme „Majorica”, mirno čekao da prođe vreme. Iako je blizina „Majorice” bila primamljiva i skoro na dohvatu, Bob Kobold se odrekao avanture da tamo zađe.

Poznavajući Pepera, znao je da bi se loše proveo ako bi ga ovaj zatekao tamo gde ga nije ostavio.

Jer, trebalo je neprestano kružiti glavnom ulicom, obilaziti Mirta Balda, Dila Vestona, Rajta, Rinalda...

Koboldu to nije padalo na pamet.

Izabrao je mesto sa koga se vidi šerifova kancelarija.

Nameravao je, da čim se Peper pojavi — izroni iz senke i počne da korača. Tako bi izgledalo da ispušnja šerifovu zapovest.

Sada je prepoznao Grimovu siluetu, mada mu nije bilo jasno koga to sudija nosi i zbog čega se uputio sredinom ulice u pravcu zatvora!

Ostao je u senci, zadovoljan svojim položajem.

Grim je sve nesigurnije izdržavao nalet kiše i vetra. No, bio je već blizu cilja.

Nije mario ni za nevreme ni za sebe. Moglo se desiti da ga pogodi neki zalutali hitac sa zapadnog ulaza grada, koga su takođe „držali” Tilovi momci, ali, u vrlo malom broju.

Lajf Peper je imao pomoćnike spremne da pucaju, ali ne dovoljno iskusne i bezobzirne, kakvi su bili članovi bande Keja Tila.

Dvojica su kukavički napustila svoja mesta. Onaj ostatak držao je

Peper više pretnjama nego autoritetom. Oni nisu bili profesionalci, kao Heni Rajt, i što su se duže zadržavali na svojim stražarskim mestima, sve više su bili ubeđeni da im tu nije mesto!

Sudija Grim je stigao do šerifovih vrata i, ne spuštajući leš sa leđa, pokucao.

Iznutra se čulo struganje čizama i zveket oružja.

— Otvori, Lajfe — dahćući je povikao sudija. — Ja sam... Grim!

Reza se smakla i provirilo je smežurano, spečeno lice Džefrija Kartera.

Njegova kapa od dabrovog krzna je za trenutak iščezla, a zatim se pojavio Peper.

Pogledao je u Grimovo nakvašeno lice i prepoznao Rajtovu sivu košulju.

— Šta se desilo? — procedio je Peper.

Grimov pogled bio je nejasan, ali je šerif osećao da je optužujući. Međutim, zakon koji je sprovodio nije trpeo ni sentimentalnosti ni dvoumljenja.

A i žrtve su morale da budu neminovne.

— Zašto ga nisi odneo doktoru? — upitao je šerif.

— Mrtav je!

Lajf Peper stisnu usta.

— Nemam nameru da ostanem napolju — primeti Grim i seti se da još drži kolt u ruci. Vratio ga je za opasač. — Rajta su isekli nožem... i bacili na prag „Apalačija”.

— Bacili? — namršti se Peper. — A šta ste vi radili?

— Rinald je pucao. I ja! Ali, nismo ga pogodili.

Grim se povi i spusti mrtvog šerifovog pomoćnika na zemlju. Onda ga povuče bliže pragu da mu se kiša sa trema ne sliva na šešir.

Lajf Peper pogleda levo i desno, stalno na oprezu.

— Glupo je što šetaš ulicom — naglasio je zatim. — Neko je mogao da te ustreli.

— Svejedno mi je... ali, nije mi svejedno za ove mlade ljude. Prvo Kalagan. sada Rajt...

I ne čekajući da ga Peper pozove, on uđe mimo njega u kancelariju.

Karter je baš skidao lonče s mlačkom kafom.

Pod je bio išaran tragovima mokrih čizama. Negde je neko cedio maramu ili šešir; u uglu, odmah do hodnika za čeliče, nalazio se jednostavan sto, stolica sa naslonom, pregrada za puške i metla.

Postelja, zastrvena i pažljivo poravnata po rubovima bila je ispod prozora.

Grimova kosa bila je sasvim slepljena od vode.

Izvadio je maramicu i obrisao njome lice. Onda mu se pogled zastavi na rešetkama, iza kojih se nalazio Kej Til.

Iza njega, Peper namače rezu i sede za svoj sto. gde je bio prekinuo sa čišćenjem puške. Karter ponudi sudiji kafu.

— Ne približuj se — opomenu Peper sudiju, koji je zakoračio u

hodnik. — Til je opasan i iza rešetaka.

— Ujeda li? — skoro zareža Grim.

— Osetićeš, ako mu se suviše približiš.

Grim se nasloni na dovratak.

Video je dve šake kako se obavijaju oko rešetaka, a zatim prednji deo sivog šešira. Ostatak se nalazio u polutami.

Peper napusti svoju stolicu i stade iza sudije.

— Odbija da jede — rče. — I stalno te pominje...

— Mene? — iznenadi se Grim.

— Da! Uvek pita hoće li biti pošteno suđenje i da želi da razgovara sa sudijom.

— O čemu?

Šerif sleže ramenima.

— I ja se pitam. O čemu bi jedan trostruki ubica mogao da razgovara sa sudijom?

Grim iščačka svoju lulu i razočarano konstatova da mu je prokisla.

— Možda sudiju smatra za ispovednika — primeti.

— Neka se ispoveda u paklu.

— Bez obzira na sve, treba mu pružiti mogućnost da se brani. — S pravne tačke gledišta.

Peper se naže prema Grimu.

— Ja poštujem samo jedno gledište. Endrju — procedi. — Preko nišana!

— Znam!

Rešetke se malo protresoše i iz čeliče odjeknu podrugljiv, izazivački glas.

— Hej, Lajfe... je li to još jedno strašilo sa tvojom značkom?

Peperova usta se iskriviše u grimasu prezira i pritajenog besa. No, činilo se da je već navikao na slične Tilove primedbe.

— Bićeš sutra manje duhovit — promrmljao je zatim, ali dovoljno glasno da ga zatvorenik čuje.

— To si mi već rekao — proderao se bandit. Potom je prislonio lice uz rešetke, ne bi li bolje video novo lice ispred hodnika. — Ko ste vi, prijaško? Sveštenik?

— Ja sam sudija — odgovorio je Grim.

Nastalo je ćutanje.

— Zar suđenje počinje? — jetko primeti Til. — Onda još jače zatrese šipke. — Razgovarao bih sa vama ako vam nije potrebna šerifova dozvola...

— Nema razgovora! — odseče Peper.

— O čemu da razgovaramo? — nadoveza se Grim.

— Ima o čemu... Uostalom, nemam advokata, nemam prijatelja u zakonu. Zar ne mogu da pričam?

— Bolje da zavežeš — zareža Peper.

— Imam nešto važno, sudijo — doviknu Til, plašeći se da Grim ne ode. — Važno i za mene i za vas!

— Šta on to pokušava — stegoše se šerifove pesnice. — Ne nasedaj na to, Endrju! To je neki trik!

— Nisam ja balavac, Lajfe — primeti Grim. — Idem da vidim šta hoće...

— Ne bih želeo da s njim imaš bilo šta...

— Zašto? Vrata su zaključana, između nas su rešetke... i ovo — lupnu se Grim po futroli.

— Ipak, ne dozvoljavam nikakve razgovore!

— Pitajte ga zašto? — viknuo je

Koža na Peperovom licu se zateže, oči bljesnuše. Poznavajući šerifa, Grim je zaključio da se on nalazi na samom rubu eksplozije!

— O čemu on to? — upita Grim.

— Bulazni — odgovorio je šerif.

— Ako bulazni, ja ću proceniti. Nemoj da ispadne da si u ovom slučaju pristrasan, Lajfe. Uostalom — dodao je nešto tišim glasom — mene se ne tiče vaš lični sukob ako ga ima. U pitanju je opasnost po grad. I po tvoje zamenike.

— Sudijo, nemojte me učiti redu — ironično će Peper. — Nema te sile koja će me odvratiti da Til omašti konopac.

— To će proceniti sud.

— Nema ni tog suda koji ga neće osuditi na smrt — dodao je sada Peper glasom u kome se osetila otvorena pretnja.

Džefri Karter se povukao na klupu kraj vrata, gde je za sebe improvizovao ležaj od jednog tankog prekrivača i smotane bluze za uzglavlje.

Endrju Grim nije imao nameru da se odvoji od zatvorskog hodnika.

— Izgleda da si željan razgovora — dobaci mu šerif. — Ja neću ometati slavni sud, naravno... ali, ne želim nikakve pridike kasnije. Ili ćeš zažaliti!

— Postao si nervozan?

— Slutim šta će ti sve ispričati taj gad.

— Slutiš ili znaš?

Kose oči Lajfa Pepera nisu više bile nimalo prijateljske.

Bile su hladne, nepoverljive i nepodmitljive.

Grim je u njima već odgonetnuo Tilovu sudbinu.

Ipak je ušao.

Očekivao je grubo, neobrijano lice, mrki pogled i natuštene obrve.

Međutim, varao se.

Kej Til je na prvi pogled ličio na dobričinu.

Oči utonule u podočnjake, širok nos i nabubrela obrazi sa strane nikako se nisu uklapali u stravične priče o banditu iz Misisipija.

Lice mu je izgledalo otečeno s obe strane, prekriveno crvenkastim mehurićima. Uši je pokrivala duga, masna kosa.

Na sebi je imao izbledelu vojničku uniformu bez oznaka, svetloplave boje kakvim se ponosio Jug. Žuta dugmad i žuta „štrafta“ sa strane pantalona smešno su izgledale na legendarnom pljačkašu i ubici.

Ali, bio je visok i izvanredno građen.

I stalno se smeškao zatvorenih usta, krijući gornju bezubu vilicu.

Blizilo se pedesetoj godini.

Kada se Endrju Grim našao pred njim, Til je pogledao na vrata da proveri stoji li tamo Peper ili ne. Šerif ih je mirno ostavio nasamo, siguran u svoju odluku. Ništa nije moglo da spase Tila. Ni čitava armija njegovih hulja.

— Sudijo, kakve su moje šanse?
— upitao je razbojnik glasom u kome se nije osećao strah.

— Slabe!

— To znam, kad je u pitanju Peper... ali, vi ste nešto drugo.

— To je vaš problem, a ne moj.

— Mislite?

Izgledalo je da Til ima u glavi nešto pripremljeno specijalno za njega.

— Slušajte, sudijo — približi razbojnik lice i dobro ga pritisnu uz šipke. — ne verujete valjda da sam došao ovde da ubijam? Zaboga! Samo sam prolazio...

— Naravno, svi to rade.

— Vidim da mi ne verujete? — smeškao se Til. — Recite iskreno, nemam šanse za robiju?

— Ubijena su dva čoveka — reče sudija. — Vaši ljudi su prevršili meru. Niko vas neće iščupati od Pepera.

— A znate zašto?

— Pretvorio sam se u uho.

— Znamo se mi od ranije — odgovorio je Til. — Iz Tulse. Možete da saslušate priču? Nije važno ako Peper prisluškuje, vi ste sudija. Vi ste zakon iznad zakona...

— Ne uzdajte se suviše u to — opomenu ga Grim i stavi obe šake na kukove. Pri tome otkri opasač i kolt.

Tilov pogled potamne.

— Da li ste zaista sudija? — upita.

— Jesam!

— Poverovaću ako mi kažete ime?

— Grim...

— Onda je u redu!

Instinktivno, obojica su ućutali.

Iz susedne prostorije nisu se čuli nikakvi posebni šumovi. Šerif i Karter su se verovatno bavili kuvanjem kafe i čišćenjem pušaka.

— U Tulsu je, pre tri godine, Lajf Peper trebalo da se oženi — naglasio je Kej Til poslednje reči, rastežući usne u podrugljiv smešak. — Ona se zvala Emili Šerk. Došla je u Tulsu kočijom i našla posao u trgovini. Peper se naprasno zaljubio u nju, jer je bila lepa. Zaista lepa, sudijo. Samo... imala je veliku manu: ja sam je poznavao odranije kao drolju...

Grim nehotice baci pogled u stranu. Očekivao je da odnekud izroni šerif i zapuši razbojniku usta.

— Emili nije mogla da mi odoli, iako je pokušavala da umakne i da se negde skrasi. Ukratko, šerif nas je zatekao u krevetu, kod nje. Trebalo je da bude u nekoj poteri, ali se vratio pre vremena.

— Mogu da zamislim — promrmlja Grim, iako mu nije išla u glavu slika zaljubljenog Lajfa Pepera.

— Lajf je proterao Emili, a mene strpao u zatvor. No, u ono vreme nije mogao ništa da mi prikači osim zavođenja. A kako je Emili bila još uvek slobodna cura, nije imao prava da me optužuje i zadržava. Proterao je i mene, zaklinjući se da će me ubiti ako me ikada u životu sretno. Poverovao sam, zaboga, bio je toliko utučen i ojađen da je čak i moje srce omekšalo!

Tilova sećanja kao da je trebalo da budu zabavna. Ali, Grim je slušao u kakvom se paklu nalazio Peper. On, koji je mogao samo jednom u životu da se zaljubi, bio je izigran.

— Izbegavao sam mesta gde je Peper bio šerif — nastavio je Til. — U međuvremenu, počelo je o meni da se priča koješta, sudijo, i što jeste i što nije. Pobegao sam što više na sever, i naleteo na Pepera ovde, u Ardmoru. A, u stvari, nisam želeo nikakva zla ovom lepom mestašcu.

— Nego? Možda ste hteli da date dobrovoljan prilog crkvi?

— Ne! Tražio sam nekoga...

— Koga?

— Vas, sudijo.

Grimovo lice ostade mirno. U svojoj praksi, on je nailazio na raznorazna, pa i čudovišna, objašnjenja. Zlikovci su na sve moguće načine tražili za sebe olakšavajuće okolnosti, ako to nisu mogli da pribave oružjem.

Takav je bio i Kej Til.

Uopšte nije izgledao glup. Šta više, neupućenim ljudima mogao je da uliva poverenje. Delovao je na neki način dostojanstveno, vladao je sopstvenim glasom i izvanredno glumio kod nekih rečenica.

— Zar se poznajemo? — upita Grim.

— Ne, zaboga! Ali, neko ko vas dobro poznaje, zamolio me je da vas pozdravim.

Sudija se maši za džep, a onda seti da mu je lula nakvašena i neupotrebljiva.

— Ko bi to mogao da bude?

— Neka Žanin... Sećate se?
Grim preblede.

Ruka mu skliznu niz bok i kolt mu zadrhta u šaci, uperen pravo u Tilova prsa.

IX

Bob Kobold je odlučio da prekrati svoje stražarenje.

Sve više je dolazio do uverenja da Peper vodi svoj privatni rat sa Kejom Tilom i samim sobom.

Istina, banda se nalazila na prilazima grada, ali, oni su tražili svog vođu i ništa više! Zbog čega bi građani Ardmora kačili značke i poturali glave pod kuršume da bi Til ostao u zatvoru?

Neka ga pusti, do đavola, a onda krene u poteru za njim. Neka se krve na nekom drugom mestu, a ne ovde!

Sve bi to Kobold rekao Peperu u lice da je bio tu.

Ali, on je bio usamljen na ulici, na koju je kiša sve slabije spuštala svoje kapi.

Šerif se nije pojavljivao iz kancelarije.

Nije on toliko glup da šetka okolo i proverava da li je Kobold na svom zadatku!

Od ulaza u „Majoricu” delilo ga je nekoliko dugih koraka, ništa više.

Kobold se našao na tremu, smače kapuljaču sa glave i pritisnu bravu.

Bila je zaključana!

Pa ipak, unutra su bila svetla, čuo se tih razgovor, mora da je bilo go-

stiju u ovo doba. Zar su se toliko uplašili da su počeli da se zaključavaju? Ako to nije činio Li Majls u „Apalačiju”, koji se nalazio pred nosom Tilovih bandita, zašto bi to činila Fani Morningstar usred grada?

On nervozno zalupa vrhom čizme. Unutra se sve utišalo.

Kobold se obazre, u nadi da odnekud neće izroniti Lajf Peper kao avet.

— Ko je? — prepoznao je glas Džona Avlina, barmena.

— Zakon — odgovorio je važno Kobold.

— Koji zakon? To si ti, Bobe?

— Jeste, ja sam, i Bob i zakon — prasnu ovaj. — Otvaraj ili ću te uhapsiti!

— Nije baš vreme za viceve — progundao je Avlin iznutra i smakao rezu.

Onda je ugledao zvezdu na Koboldovom kaputu i otvorio usta od zaprenašćenja.

— Šta to znači? — promuca.

— Miđi se!

Džon Avlin bio je sredovečan, mršav čovek požutelih beonjača i potpuno sede kose. U Ardmor je došao zajedno sa tovarom Fani Morningstar iz Birmingema. Ustoličio se za njenim šankom i kao da je bio rešen da tu provede čitav svoj vek.

Kobold je kroz tesno predvorje ušao u veliku, poluosvetljenu prostoriju.

Osetio je na sebi samo nekoliko pari očiju.

Tri devojke golih ramena dosa-

divale su se kraj zaklopljenog klavira.

Za kockarskim stolom, sama, sedela je pozamašna ali neuništiva Fani Morningstar, vlasnica „Majorice“. Pred njom je ležao rasuti špil karata, a kroz rumenilo obraza izbijalo je bledilo, izazvano lupom Koboldove čizme.

Zatekao je i Roberta Ista, pogrebnika, kome bi se zalasci u krčmi mogli na prste izbrojati. U fraku, s crnim cilindrom na glavi, neodoljivo je podsetio na zagonetnog stranca u „Apalačiju“ s kojim se kockao i od koga je gubio.

Ist je imao upale obraze i kosu kao vosak. Orlovski nos nad tankim ustima izobličavao mu je glavu i lešinarski kljun.

S njim se nalazio Trent Mekenzi, vlasnik velikog magacina za sve vrste poljoprivrednih alatki, kojima je snabdevao rančere i farmere kraj Čejen Rivera.

I još jedan usamljenik, Sam Solzberi, čiju je konjušnicu šerif izabrao za osmatračnicu prema zapadnom ulazu u grad.

On se bavio ispijanjem boce, koja mu je pomogla da zaboravi na nevolje i da mu sve izgleda lepše nego što jeste.

Bob Kobold je s podrugljivim smeškom pogledao sve redom.

„Majorica“ je bila zaista u najbednijem izdanju otkako je Fani Morningstar došla u Ardmor.

— Nije tako strašno — kazao je glasno Kobold — sa vama je zakon. Ne bojte se, veselite se...

Iza njega, Džon Avlin je ponovo zaključavao vrata.

— Ta ti вреди — dobacio mu je ovaj — bar ću znati kad zalupa šerif.

— Šta se dešava tamo napolju? — upitala je Fani.

— Puca se i gine, lepotice.

— Ko je mrtav?

— Kalagan i Heni Rajt.

— Rajt? Kako...

Kobold sleže ramenima i zastade pored ženinog stola.

— Ne znam kako, ali znam da su odapeli — rekao je bez trunke poštištenosti. — Zašto ne odeš tamo, Iste? To je posao za tebe.

Pogrebnik je samo slegnuo svojim šiljastim ramenima i okrenuo se na drugu stranu.

Kobold skide kabanicu i prebaci preko naslona stolice.

— Gledaš sudbinu? — upita, pokazujući na karte.

— Znam za svoju sudbinu — uzdahnu Fani. — Bar onu naiskoriju.

— Jesam li ja na vidiku? — došapnu Kobold.

— Čim je šerif nečim zauzet, ti se pojavljuješ. Misliš da si bolji sa tom limenom stvarčicom?

— Ja sam uvek dobar, lepotice — kezio se ovaj.

Fani Morningstar nije nikome poveravala koliko godina ima preko četrdesete. Pa njoj se to, uostalom, nije moglo tačno odrediti.

Najupadljiviji njen deo bila su ramena i prsa.

Umela je da ih otkrije taman toliko da se naslućuju oni obilati de-

lovi koji prvi zapadnu muškarcima za oko. Koža joj je bila glatka, ramena obla, grudi bujne i zategnute do te mere da se činilo da će pri najmanjem dodiru eksplodirati!

Fani nije imala struk, ali je umela da se koristi bokovima pri hodu.

U detaljima, ona je imala i svojih nedostataka. Onako uopšteno, bila je to žena u najboljim godinama i u najboljem izdanju.

Lajf Peper nije obletao oko nje, ali se uvek nalazio u blizini, nimalo rečit, bez zaljubljenog pogleda, bez nadahnuća — ali, prokletu stvaran!

Ona je kao žena to osećala od temena do vrhova nožnih prstiju.

Ali, kao svaki poslovni čovek, nije davala oduška svojim osećanjima. Bila je sa svakim ljubazna i koketna, i nije joj se moglo ući u trag ima li stalnog ljubavnika ili ne.

Mogao je to da bude svako, i nikol!

Kobold je onkoračio stolicu i nalonio oba lakta na sto.

— Ovde je dosadno, zar ne? — zaključio je, misleći na retke goste, koji nisu smeli da promole nos napolje. — Zašto se ne odmoriš lepo u svojoj sobi, Fani?

— S tobom, naravno?

— Naravno!

— Peper mi je rekao da ne puštam više nikoga — izgovorila je polako. Njeno oblo, lepuškasto lice s tragovima zrelosti u pogledu, u glasu, u pokretu, onćinjavalo je Boba Kobolda neobiasniivo brzo i lako.

— Ja sam drugo — kazao je Kobold. — Zar nisam?

— Jesi ponekad!

Kad se osmehivala, Fani Morningstar je izgledala mnogo mlađa.

Kobold nije skidao oči sa njenog dekoltea.

— Kao čovek na dužnosti — opominjala ga je žena — trebalo bi da tu svoju značku nosiš napolju, a ne ovde?

— Zaboravi to — reče joj on, otgnuvši zvezdu sa kaputa i stavlja jući je u džep. — Da popijemo?

— Nisam raspoložen... Taj lupež, uz Peperovu pomoć, rasteruje mi goste. A ako dođe do pucnjave, strdaće mi i nameštaj.

— Šta je to za tebe — isceri se Kobold — i za tvoju majorsku penziju? Nisi valjda iz Birmingema pomena samo onoliko koliko hoćeš da pokažeš da imaš?

— Kako to misliš?

— Mislim da se kupas u zlatu — dobaci Kobold — ali, to se mene ne tiče. Jedino zlato koje mene interesuje to je ovaj komad pod haljinom... — pokazao je na njene grudi što su se naglo počele spuštati i dizati.

— Jezik ti postaje pogan — primeti Fani.

— To nam je zajedničko. Ja nisam odmeren i uglađen kao tvoj šerif, a zbog toga sam češće u tvom krevetu nego on...

— Umukni! — prasnu žena. — Lajf me nije dosada ni takao malim prstom.

— Utoliko bolje za mene — smejućio se Kobold.

Fani Morningstar pokupi karte i daje znak Avlinu.

Barmen je doneo bocu sa dve čaše i stavio pred gazdaricu.

— Ne tu — obreću se ona — već gore.

— U sobu?

— U sobu!

Koboldovo lice zasija.

Fani izvuče svoje bokove iz stolice i krenu stepenicama prema spratu. Kobolda više nije ni pogledala; njen hod po stepeništu ispratili su zažarenih očiju Mekenzi i Ist.

Solzberi se zabuljio u čašicu.

Barmen Džon Avlin vratio se praznog poslužavnika.

Kobold je ostao da malo sačeka.

Barmenov pogled kojim ga je okružio bio je natopljen otrovom. Suvonjavi Avlin, večno zaljubljen u svoju poslodavku, bio je kivan na svakog ko bi joj se previše približio.

Ali, kako je umeo zbog toga da pati, tako je umeo i da čuti.

I ovaj put mu je preostalo samo da zamišlja sebe u koži drugih.

Našao je sebi posla za šankom.

„Majorica” nije bio veliki lokal, ali se osećalo da ga vodi ženska ruka.

Bio je čist, ispunjen mirisima, ponegde okičen cvećem.

I devojke, kraj klavira, morale su da budu kao iz kutije izišle. Čak i sada, kad nije bilo posla za njih, one su ostale na svojim mestima.

Pogrebnik Robert Ist bio je i suviše velika tvrdica da bi na neku od njih potrošio dolar.

Trent Mekenzi je bio prilično ne-

odlučan i plašljiv za takve stvari, s obzirom da je imao opasnu ženu.

Što se tiče Solzberija, taj je više voleo do vrha napunjenu čašu nego najlepšu curu u Ardmoru.

Bob Kobold je protegao ramena, uštinuo uz put najbližu devojku, bacio novčanicu na šank i važno objavio.

— Piće za sve!

Niko se nije oduševio ovom ponudom.

Kobold se kiselo osmehnu i požuri na sprat.

X

Onaj stari, dobri, omamljujući miris sobe zapahnuo je Kobolda čim je otvorio vrata.

Zavesa su bile samo dopola razmaknute i kroz odškrinut prozor doziralo je žuborenje vode sa krovova. Mala svetilika gorela je na noćnom stočiću, kraj širokog, prostranog kreveća.

Boca sa dve čaše stajala je na stolu zastrvenom svilom.

Kutija sa cigarama, otvorena, čekala je njega!

Kobold skide šešir i dlanom zagladi kosu.

Fani Morningstar je sedela okrenuta prema ogledalu, raščesljivaćući kosu. Bila je smeđa, valovita i duga, i na toj razdaljini neodoljivo podsećala na kosu neke devojke, a ne zrele žene.

Što s ogledalom bio je načiškan raznim bočicama, četkama i kutijama.

**SVAKOG S.
U MESECU
MAT
DILON**

Vrata velikog ormara bila su poluotvorena. Unutra se nalazilo najmanje desetak pari kućnih ogrtača i haljina. Drugo krilo je skrivalo večernje toalete.

Žena se još nalazila u haljini u kojoj ju je zatekao te večeri.

— Zar nije hladno? — upita Kobold, prilazeći prozoru.

Video se deo glavne ulice i Solzberijeve konjušnice, na čijem je seniku kisnuo Dil Veston, okičen limenom značkom i Peperovom sulođom idejom da Tila zadrži po svaku cenu.

Kobold skide opasač i kaput.

— Zar nećeš slobodnije da dišeš? — upitao je ženu, raskopčavajući joj haljinu.

— Ti sve znaš šta mi nedostaje?

— upita ona.

— Takve smo vrste.

— Mi?

— Oboje!

On je šakom klizio po njenim ramenima, a zatim obuhvati grudi.

Fani ga odgurnu od sebe.

— Ne budi nestrpljiv, dušo — mekim glasom ga je upozorila i podigla se.

Jednim pokretom ona je iskopčala neku kopču za vratom i haljina je spala sa nje!

Ne mareći za bljesak u Koboldovim zenicama, žena je onako gola prišla ormaru i navukla ogrtač. Kada je stegla kaiš, grudi joj ponovo dobiše stari oblik.

Kobold nasu obe čaše i pruži jednu Fani.

— Sviđaš mi se sa tim otezanjem — rekao je. — Volim što me razdražuješ...

— Pusti sad to — prekide ga ona, sedajući na postelju. Obe noge je podigla gore i podvukla pod ogrtač tako da joj se brada naslanjala na kolena.

— Nešto te muči? Peper?

Fani zabaci kosu i nasmeja se.

— Muči me tvoj jezik — rekla je. — Šta si mislio s onim kad si rekao da se kupam u zlatu?

— Ah, to... Pa, omaklo mi se.

— Lažeš!

— Ne budi nepristoina — kezio se Kobold. — Hajde prvo da se volimo na da razgovaramo.

— Kod mene je to obrnuto. Šta to imaš na umu, barabo?

Kobold joj posla poljubac vrhom prstiju.

— Sviđa mi se tvoj rečnik kad smo sami — reče. — I to je deo tvog šarma, lepotice. Neodoljiva si kad psuješ i kuneš! Začudo, takva nisi u salunu? Samo sa mnom?

— Ne skreći razgovor.

— Stvarno mi nije do razgovora, lepotice — naže se Kobold prema njoj. Miris njene kože bio je već toliko prisutan u njegovim nozdrvama da je postajao i slep i gluv.

Noga Fani Morningstar pogodi Kobolda u lice i vrati ga u stvarnost.

Više nije izgledala kao mačka koja se sprema za maženje, već na uznemirenu tigricu.

Kobold je usiljeno razvlačio usta u smešak, mada bi je najradije odal-
lamio preko zuba.

No, on nije želeo da se liši njenog
tela. Bio je previše zagrejan da bi
ga jedan nervozan udarac vlasnice
„Majorice“ rashladio.

Možda je i Fani uvidela da je pre-
nasilila, pa se iznenada bacila na Ko-
bolda.

Tako se odjednom našla na nje-
mu, ljubeći ga.

— Hej — povikao je on. — zašto
menjam uloge? I kakve su to nagle
promene?

— Ipak ćeš mi reći — povukla se
žena na svoje mesto i dohvatila ča-
šu. — Šta ti znaš?

— Trenutno sam strašno rasejan.

— Ne volim taine. Zašto misliš da
se kupam u zlatu?

— To misle svi, lepotice. Ja samo
malo više razmišljam o tebi. Tvoj
major je, priča se, poginuo kao vo-
đa one povorke sa zlatom, kod Knok
sovila?

— To znaju i vrapci...

— Slava mu! — podiže šaku Ko-
bold. — I niemu i onima što su umr-
li s njim. Ali... dvojica su nestala?

— Pa, šta?

— Ništa... Pomislio sam da je je-
dan od njih Džon Avlin. Došao je s
tobom. Drugog je sigurno likvidirao
uz put.

Fani se nasmeja žestoko, ali ne-
prirodno.

— Kakva mašta! — uzviknula je.
— I zašto opterećuješ svoju glavu
takvim mislima, dušo? Optužuješ me

da sam šurovala s otmičarima? Da
sam ubica?

— Bah! — odmahnuo je Kobold
rukom. — Šta se to mene tiče i da
jesi? Rekao sam samo onako...

— Valjda to nećeš brbljati stal-
no, a?

— Ne pada mi na pamet...

— Bolje za tebe... I za nas.

Ona mu raskopča košulju i provu-
če noktima po njegovim kosmatim
prsima. Palcem zakači medaljon,
skloni ga u stranu pa produži rukom
naniže.

Zatim se na postelji napravilo
pravo klupko, praćeno vriskom žene
i mumljanjem čoveka.

...Izenenada, Fani je izdigla svoje
označeno lice iznad Koboldovog ra-
mena.

— Jesi li čuo? — upita, suvog
grla.

— Šta? Ništa... Lezi!

— Kao da neko lupa...

— To je valjda moje srce — mr-
mljao je Kobold u transu.

Njena glava se spusti na jastuk,
ali, zanosa je nestalo.

U sobu kao da se useli iščekivanje.

Uznemirenost pređe i na Kobolda.

On potraži u tami cigarete na sto-
čicu, ali ih ne nađe odmah.

— To bi stvarno lepo pristajalo
— rekao je pospano — kad bi me
Peper tražio po gradu, a ja...

— Zašto ne ućutiš? — prasnula je
Fani i pridigla se.

Oboje su bili obnaženi do pojasa.

Takve ih je zatekao šerif iz Ard-
mora!

Nisu čuli korake u hodniku, samo ih je zadesio nenadani tresak vrata...

Ogromna silueta Lajfa Pepera ispunila je dovratka i prosto zaledila dah i ženi i čoveku.

Kobold ispusti cigaretu, a Fani jedva nađe snage da pokrivač nabaci na prsa.

Između njih provlačio se muk.

— Kako se usuđuješ... — počela je Fani.

Peper kresnu šibicu i prinese svetiljki.

Posmatrali su ga kao hipnotisani. Svetlost je isterala tamu iz uglova, ali je šerifovo lice bilo tamnije od ponoći.

Iako mu je izraz bio tvrd i leden, jabučica na grlu ga je izdavala: spuštala se i podizala kao u ritmu.

— Ko te je pustio? — upitala je Fani, već smirenija.

— Avlin!

— Nije smeo...

— Šerifa sme — preseče je Peper.

— A izgleda još nekog?

— To je moja stvar — namršti se Fani. — Ovo je privatni salun i privatna soba.

— Odsad ću to imati na umu — klimnuo je Peper glavom.

Žena se nije nadala takvoj mirnoći.

Za nju je najnormalnije bilo da šerif pobesni, da preti, da psuje i vređa.

Ali, Peper ju je lišio takvih pretpostavki.

Znala je da su među njima pokidane sve niti. Zauvek! Peper je bio takva vrsta ljudi, koja ili ostaje u sopstvenom paklu ili odustaje noseći taj pakao sa sobom, van svih pogleda.

— Nisi se baš pretrgao od posla — rekao je Peper i bacio opasač na Kobolda. — Diži se!

— Hoću, ako se okreneš — rekao je ovaj.

Peper se okrete.

Kezeći se, Bob Kobold uskoči u pantalone i počeo da ih zakopčava.

Kad je krenuo rukom prema košulji, samo je za trenutak video kako mu se približava ogromna Peperova pesnica.

Zatim ga je nešto bacilo u vazduh, a potom o zid!

Fani pokri šakama oči.

Kobold se srozao na pod onesvešćen.

— Ne dodiruj me — vrisnula je žena i počela da prelazi na drugi kraj postelje. — Ne smeš me dotaći! Zabranjujem ti!

Šerif je sačeka kraj vratiju.

Nije bilo na njegovom licu osvetničkog žara.

Možda više bola nego bilo čega drugog.

To je i zaustavilo divlji beg Fani Morningstar. Zastala je pred Peperom kao ukopana.

Znala je da je neće udariti.

Njene oči, ispunjene strahom, polako su dobijale okruglast, nežan izraz, nešto što je ličilo na sažaljenje i pokajanje.

Šerifov kažiprst samo je lako do-
dirnu po bradi.

Onda se okrenuo i izišao.

Veći šamar nije mogla da dobije!

XI

Razbojnik Kej Til zurio je u cev
sudijinog kolta, verujući da Grim
neće biti tolika budala da opali.

Ko zna da se i to ne bi desilo, da
spolija nisu zaškrupala vrata.

To je Lajf Peper izišao na ulicu,
kako bi iskoristio Grimovo prisustvo
i mirnije obišao svoje pomoćnike.

Til je to opazio i laknulo mu je.

— Ne budite ludi — šapatom je
rekao — sklonite to!

Grim zatrepta, kao da s očiju skla
nja koprenu. Zatim se nasmejao i
vratio revolver za pojas.

— To nije tajna — rekao je, stav-
ljajući još vlažnu lulu u zube. — To
mnogi znaju, ne?

— Ali, ja sam je video — rekao
je Til. — Pričala mi je o vama, su-
dijo. Zaista!

Lukavi lupež osetio je da tu ne-
što može da iščačka. Promena na
Grimovom licu bila je iznenađujuće
brza, a trzaj kolta pakleno opasan.

— Neću nasesti na to — odgovo-
rio je Grim i pošao.

— Sačekajte — užurba se Til. —
Ona vas voli...

Grimova ramena kao da se skupi-
še.

Voli?

Čak je i u razbojnikovim ustima
zvuk njenog imena zvučao lepo.

Možda je zaista nešto znao?

On se vrati.

— Zar nemate neku drugu temu,
čoveče? — upitao je oštro. — Zar
vam nije stalo do sopstvene glave?

— Jestel!

— Onda ostavite priče za nekog
drugog. Vaši ljudi su na ulazu u
Ardmor, ali, tu ne mogu večito os-
tati, zar ne?

— Naravno — složio se lupež. —
Čekaju ostatak, a onda će pokušati
da me oslobode milom ili silom.

— Milom neće uspeti.

— Znam! Šta mi vredi što imam
dosta ljudi ako će me ona budala od
šerifa ubiti? Time ne dobijamo ni vi
ni ja...

Til je pažljivo fiksirao Grima.

— Ja mogu dosta da slušam —
kazao je Grim — i da opet ostane
po mome. Čime to pokušavate da mi
napunite uši?

— Kladim se da znate da je Žanin
u Tenesiju?

— Do đavola, to znam — izlete
Grimu.

— Nalazi se u Čatanugi. I to zna-
te?

— Znam, ali...

— Nije više tamo. Krenula je na
sever.

Grim nije izdržao.

— Kuda?

— Evensvil, na Ohaju. Zašto ne
odete do nje?

— Predlažem da je ne uzimate vi-
še u usta — reče Grim. — To su sa-
mo bajke. Žanin je postojala, ali, to
je bilo davno i ništa više.

Međutim, Tila nije mogao da prevari prirodan mir u Grimovom glasu.

— Jednom se poverila koliko ste se voleli — mleo je zatim. — Malo je popila i otvorila dušu...

— U vašem krevetu? — upita Grim.

— Varate se. Bili smo u „Salvadoru”, hotelu koji svako veče ima program s igračicama i klovnovskim numerama. Ona bi rado došla ovamo, ali nema novca. I vezana je ugovorom za trupu... Zašto, vi ne potražite nju?

— Šalite se? — žmirnu sudija. — Što se to vas tiče?

— To je moja šansa — priznade otvoreno Til.

— Kakva?

— Da me oslobodite i odemo zajedno.

Grim se osmehnu.

— Veću ludoriju nisam slušao — reče.

— Ja imam plan — naglasio je Til. — Imam plan kako da me oslobodite i kako da nađete Žanin.

— Čak u Indianu? Zna li vi gde je to, čoveče?

— Znam! Daleko i skupo. Ali, Kej Til, ima plan. Da ga iznesem?

— Ne interesuje me — odseče sudija.

— Da znate, Žanin je lepša nego ikada. I pati za vama, kunem se! Ako ne odete, propašće. I ona i vi...

— Zavežite već jednom! — grmnu sudija i lupi se šakom po futrolu kolta.

Kej Til je ućutao, ali je postigao svoj cilj.

Grim je bio „načet”.

Uspomena na Žanin ponovo je razbuktala tek zalečenu ranu.

Ma koliko uveravao sebe da ga razbojnik blefira, uvek je nalazio neke razloge da u to i poveruje. Kako bi inače Til znao gde se Žanin nalazi, kada je za Tenesi saznao samo on preko pisma.

Uostalom, Til se suviše malo zadržao u Ardmoru da bi natrčao na tu već otužnu priču o vezi između sudije i plesačice.

Peper ga je uhapsio, a da se čestito nije ni okrenuo oko sebe.

Da li je bilo zrnca istine u tome?

Ako ima, morao je da ga ščepa!

Žanin je bila žena njegovog života i sve će pokušati da je se ponovo domogne!

On zamišljeno uđe u kancelariju. Džefri Karter je kuvao kafu i sušio mokre čarape iznad peći.

— Šta petlja taj lupež? — upitao je sudiju.

— Šta? — trže se Grim.

— Dugo ste se zadržali, reko! — pokaza Karter glavom prema ćeliji.

— Da... Til nešto pokušava, ali, samo još više sebe baca u glib.

— Gotov je, a?

— Da... Gde je Lajf?

— Obilazi okolo. Hoćete kafu?

— Hoću!

On sede na klupu i ispruži noge.

Kafa mu nije prijala. Bila je bez ukusa i mirisa. Nije opazio Kartetrovo kretanje po kancelariji, pred očima mu je lebdela Žanin.

— Kiša je stala — primeti Karter, sručivši kafu iz vrelog lončeta. — Šerif bar neće pokisnuti...

Grim je ćutao.

Karter je izgubio volju da razgovara.

Odegao je do metle i počeo da skuplja mrvice od suve užine Lajfa Pepera. Zbog neprestanog kuvanja kafe, prostorija je postala đavolski topla, a kako niotkud nije dolazio vazduh, to je šerifova kancelarija postala pravi pakao.

No, uprkos tome, Karter se nije znojio pod svojom krznenom kapom.

Zviždukao je i trljao metlom po podu.

Grim se podiže sa klupe.

— Preslišaću još malo Tila — rekao je glasno. — Izvrsnu kafu kuvaš. Džefri.

— Nije ni čudo, to radim skoro pedeset godina, sudijo! Da se nađem uz vas?

— Zašto?

— Za svaki slučaj...

Grim se nasmeja.

— Džefri, samo Peper može da me nadmaši u potezanju, niko više u Ardmoru!

— Znam, ali, znate kako je... Peperu je stalo do Tila više nego do sebe. Nemojte da vas nečim izludi!

— Ne brini...

Činilo se da Karter pogađa situaciju. U stvari, rekao je to nasumce, ali sudiju je malo lecnulo.

Kei Til se nalazio na istom mestu.

Hulja je pretpostavljala da Grim

neće izdržati. Priča o Žanin bio je pun pogodak. Sad je trebalo uraditi ostalo.

— Dobro je da ste se vratili — rekao je Til. — Niko nam neće smetati. Peper najmanje...

— Slušam — samo je rekao Grim.

— Slušajte, sudijo, ako vas Peper zatekne ovde, odmah će posumnjati.

— Zato se ne brinite.

— Da vam samo napomenem — žurio je Til — da svi moji momci žarko žele da me vide slobodnog, naročito živog. Zna li zašto? Mislite da je to neka ljubav, prijateljstvo? Vraga! Ne bi oni ni prstom mrdnuli za mene da nije u pitanju „kajmak“.

— „Kajmak“?

— Ovo — pokazao je Til na šaku i protrlja prstima nekoliko puta. — Nismo se mnogo trošili, čuvali smo veliki deo opljačkanog novca za Kanadu. Samo ja znam gde je, a oni samo na mene motre. Takav je bio dogovor.

— Vrsta poverenja. Kakve veze imam ja s tim?

— Ne možete me prevariti — smejući se Til. — Stalo vam je do Žanin. I to mnogo.

— Nemate dokaza da ste je videli. Zašto sve ovo ne bi bilo razgovor da prođe vreme?

— Vreme? Preda mnom je vreme smrti, sudijo. Video sam smrt u Peperovim očima kada me je presreo i uhapsio. Nemam vremena za izmišljanje priča, sudijo. Vama je stalo do Žanin, meni do slobode. Tu nam se putevi ukrštaju...

— Ipak je bolje da odem — reče Grim.

— Šalite se? Novac kojim raspoložem dovoljan je za nas dvojicu. Vama da odete u Tenesi, na Ohajo, meni da se dočepam Kanade. Niko ne mora da zna za ovo, niko od mojih ljudi. Shvatate? Samo vi i ja.

— Zaista? Šta bi ja trebalo da uradim?

— Najlakše je ga mi pružite kolt — rekao je Jagano Til i odmah se ispravio — ali, pošto mi ne verujete, vama ostavljam način da me izvučete. Oslobodite se šerifa i onog Dejvija Kroketa, nabavite tri konja, i, sve je gotovo.

— Vrlo prosto — smeškao se Grim. — Sudija grada Ardmor pomaže okorelom ubici da pobegne, privučen gomilom praznih obećanja i laži. Za koga me vi smatrate?

Kej Til se stalno osvrtao prema vratima. Plašio se da ne bane Lajf Peper, a on još nije sve rekao.

— Sudijo, niste vi naivni. Zna da ne bih mogao da izmišljotinama navučem čoveka vašeg kalibra. Sreo sam Žanin, pričala mi je o vama. Ja jesam lupež, ali, prvi put u životu ne lažem.

Pošto je Grim oćutao, Til nastavi brzo.

— Imaćete novac kojim možete da ne radite najmanje nekoliko godina. Ali, vi ste sudija sa reputacijom i za vas će se naći posla bilo gde da odete.

— Reputacija će mi biti ugrožena samim tim što bih vam pomogao — primeti Grim.

— Mislite? Tri države vas dele, a mogu da budu i nekoliko više.

— Peper neće oprostiti...

— Mlatnite ga tako da ne zna šta ga je snašlo... Dakle, pristajete li?

— Ništa nisam rekao...

— Onda požurite. U pitanju je preko pedeset hiljada dolara, sudi jo. Ako ne verujete u to, povedite me vezanih ruku. Ja vama verujem...

Istog časa, na vratima se pojavio Lajf Peper.

Kej Til je šmugnuo u polumrak svoje ćelije, a sudija Grim je nervozno počeo da puni lulu duvanom.

Ali, šerif nije stavljao nikakvu primedbu.

Bio je neraspoložen i vidno bleđ.

— Šta se desilo? — upitao je Karter.

— Šta bi se desilo? — obrecnu se Peper. — Bob Kobold je pobegao sa svog mesta...

— Kuda?

— U krevet Fani Morningstar...

Grimove misli se začas razbiše pred ovom izjavom.

Očigledno, Peper je već bio na licu mesta, ali, šta se posle desilo to su mogli da kažu jedino Kobold i vlasnica „Majorice”.

— Jesi li se naslušao Tila? — upitao je Peper.

— Prilično — odgovori Grim. — Pominjao je neku Emili i još gomilu gluposti.

— Rekao sam ti da će sve pokušati — promrmlja šerif. — Gde ćeš sada?

— U „Apalači”.

— Ne lomataj se ulicom, osećam da će početi neprilike. Strpljenje iz daje i njih i nas.

— Ništa meni neće.

— Ja ne bih mrdao odavde.

— Pretoplo je — odgovorio je Grim i izišao.

Konjušnica, pomislio je.

Odatle bi mogao da počne.

XII

Dil Veston, ako je uopšte bio bu dan i seniku, svoju pažnju usredsređivao je na početak ulice. Njemu nije padala na pamet pomisao da bi mu opasnost zapretila s druge strane, iz grada.

Grim je znao za ugovoreni znak između šerifa i stražara na zapadnom delu glavne ulice.

To je sad mogao da iskoristi.

Trebalo je samo da zvizne kroz zube dva kratka i jedan otegnuti zvižduk.

Pogledao je u nebo: kiša je sasvim stala. Na istoku, oblaci su se gurali i komešali kao pijani mornari.

Grim se držao senki, kako ga Mirt Bald iz berbernice ne bi uočio.

Na Kobolda nije računao. Peper ga je sigurno izbacio napolje, ukoliko ga nije nokautirao ili strpao u neki ćumez da odleži do jutra.

Pedeset hiljada dolara, zvonilo je u sudijinim ušima.

I Žanin lepršava, dugonoga, strasna i nežna istovremeno, pojavljivala se uvek da potisne Peperov lik i umiri sudijinu savest.

Ako izbavi Tila, spašće grad, ali, i učiniti uslugu i sebi.

Savest je mogla da ostane mirna.

A Lajf Peper će preboleti jedan poraz. Pogotovu ako se Fani Morningstar primiri i pokaje posle nesrećnog incidenta sa nestalim Bobom Koboldom.

Ona je zaista mogla da bude žena za Pepera.

Samo ako to bude htela...

A žena za Endrjua Grima nalazila se daleko, na obalama Ohaja. Za neki dan krenuće možd dalje: Sent Luis, Simsinati, Luisvil, Deston, Kvinsi...

Za Tila nije brinuo: sasuce mu ceo doboš u leđa ako mu bilo čime da na znanje da je sve lagao samo da bi pobegao!

Solzberijeva konjušnica izgledala je pusta i naherena na jednu stranu.

Grim se našao na drugoj strani, a da ga ništa nije omelo.

Opsađivači na zapadnom ulazu kao da su dremali.

On zviznu kroz zube.

Čekao je, priljubljen uz drvenu kapiju.

Činilo se da ga Veston nije čuo.

Onda ga je glas odozdo polio kao vreloom vodom.

— Opet vi, šerife? Gde ste?

— Otvori — naredio je Grim pri gušenim glasom, koji je mogao da pripada i Peperu, ali i bilo kome drugom.

— Šta je novo?

— Otvaraj — nestrljivo će sudija, izvlačeći košt.

— U redu, silazim...

**VAJAT ERP
SVAKOG 3.
U MESECU**

Veston je skidao poprečnu drvenu rezu i odškrinuo vrata. Kako šerif nije ulazio, on proturi glavu.

Istog časa je dobio udarac po glavi.

Grim ga dohvati, natovari na leđa i ponese lestvama na senik. Postavio ga je na sam otvor, a onda uzeo njegovu pušku i otkočio.

Zatim je počeo besomučno da ispaljuje metke u vazduh.

Pošto je ispraznio magazin, stavio je kundak uz obraz onesvećenog Vestona, a on sišao dole, osedlao dva jedina konja i zauzeo busiju kraj ulaza.

Čekao je Pepera.

Čuvar zakona u Ardmoru morao bi da krene u izviđanje. Istina, kada je Rajt poginuo, on se držao svoje kancelarije, ali, nova žrtva predstavlja bi pakleni teret za Peperova pleća.

Da bi ga podstakao, Grim ispalio dva hica u pravcu njegove kancelarije, upravo kad je on izlazio, a Kar ter unutra gasio svetiljku.

Zamišljao je šerifovo lice, napregnuto i pomalo zbunjeno.

Ako su Tilovi momci krenuli u akciju, gde su onda?

Nema jahača, nema više pucnjeva, sve je ponovo u muku i tami.

Ali, verovatno je Veston u opasnosti, možda su prvo na njega udarili.

Peper je u ogromnim skokovima dolazio prema Solzberijevoj konjušnici.

Grim se nije uzdao u dršku svog konja. Izabrao je debelu prečagu sa

boksa za konje i njom je zamahnuo iznad glave.

Drvena kapija bila je odškrinuta, što je sudiju moglo da staje glave. Jer, Lajf Peper je za svaki slučaj ispalio dva metka u nju. Olovo je opasno blizu zaparalo daske i Grim se zamalo nije izdao skokom u stranu.

— Dile? — proderao se šerif spolja.

Naravno, niko mu nije mogao odgovoriti.

On je nogom otvorio krilo i sačekao nekoliko trenutaka da se nešto pokrene u tami.

Kad mu se učinilo da osim konja nema nikoga, Peper je zakoračio na zemlju zastrvenu trulom, nakvašenom slamom i balegom.

Peper je ugledao levo od sebe senku.

— Šta... — istisnuo je, ali, nije imao vremena da reaguje.

Metka je pala na njegovu glavu i bacila ga na pod.

Nije se pomakao.

Grim se naže nad njim, uplašen da ga nije usmrtio. Ali, široka Peperova pleća dizala su se i spuštala, uprkos dobroj količini krvi na sudijinom dlanu.

— Nadam se da nećeš saznati ko te je udesio — procedio je Grim i pošao po konje.

Izveo ih je napolje i labavo privezao za stub glavnog ulaza pošte.

Onda se provukao kroz mutna svetla krčme „Braće Kraus“, imajući na umu jedino Mirta Balda. On ga je mogao otkriti i, ne prepoznavši, lako „skinuti“ sa lica zemlje.

Zato je odlučio da direktno krene prema Kenstonovoj berbernici gde je stražario Bald.

Zavesica na uzanom prozoru bila je skoro sasvim navučena, ali ispod nje nije blještala cev oružja.

Sudija je izvučeni kolt držao nisko.

— Mirte, gde si? — tiho je pozvao momka.

Niko se nije javio.

I on je klisnuo, pomisli Grim.

Hromi kauboj, bivši krotitelj mustanga, napustio je svoje ukleto mesto, sasvim ili za kratko, i obezbedio sudiji Grimu nesmetani odlazak.

Morao je sada da radi brzo.

Najglavniji deo posla bio je okončan.

Ostalo mu je da prodre u zatvor i otvori ćeliju Keja Tila.

Na tom putu smetao mu je samo još Karter.

Grim nije bio ubica i nije želeo da povredi starog više nego što je potrebno. Bilo je najteže izmamiti ga napolje, a da ne posumnja ništa.

Na domaku kancelarije, Grim prevrnu svoj kaput i tako naopako ga navuče na sebe. Preko lica je stavio mokru maramicu, iznad koje su virile samo oči. Čelo je namazao blatom.

Ulica je i dalje bila pusta. Ličila je na pakao posle provale oblaka: ogromne bare i lokve, blato, voda, voda i samo voda.

A gore, kao u nekoj čudesnoj priči, oblaci su napravili mesto srebru koje se slivalo sa punog meseca!

Ardmor je utohuo u stravične senke.

Endrju Grim je snažno zalupao na vrata.

— Šerife — povikao je, stavivši šaku preko usta — napadaju nas! Brzo!

Unutra je nešto palo.

Mora da se Džefri Karter sapleo o nešto.

Međutim, lukavi traper nije naseo i otvorio vrata. On se strogo držao Peperovih uputstava: ne otvaraj nikome osim meni!

A šerif je mogao da zakuca, tri puta polako. Grim nije za to znao.

— Ne otvaram nikome osim šerifu — zakreštao je Karter iznutra.

— I šerif je u opasnost — prigušeno se odazvao Grim.

— Šta me se tiče? Ne otvaram!

Sudija uperi cev u bravu i pritisnu obarač.

Zatim je ramenom snažno lupio.

Uspeo je tek u trećem pokušaju, rizikujući da bude zasut olovom iz stare, traperove puške s nabojom.

Vrata nisu izdržala, ali, sudija je uspeo da ne pođe za njima. Rukom se svom snagom odupro o ragastov i to mu je spaslo život.

Eksplוזija puške oprkijala mu je ko su i lice pod maramom.

Uskočio je unutra kada je Karter vadio revolver.

Iako je bilo mračno, pri skoro uvrnutom fitilju svetiljke, sudija je jednim hicem izbio oružje iz starčeve šake. Onda ga je brzim udarcem poslao na pod.

Svetiljka je pala i zahvatila zguž-

vane papire u pletenoj korpi kraj stola.

Grim dohvati ključeve i nađe se pred ćelijom.

Kej Til je kao u groznici čekao da se vrata otvore.

Ali, čim su se malo pomerila, sudija je uperio oružje.

— Polako, inače si gotov!

Til je klimnuo glavom. Znao je da to nije prazna pretnja.

— Kuda? — upitao je preskačući oborenu klupu.

— Prema konjušnici.

— Ti si bolji lupež nego sudija — dobacio je Til i iskočio na ulicu. Čizme mu zapadoše u blato i on op sova.

Više nisu morali da budu oprezni.

Trebalo je samo da budu brzi i da imaju sreće. Pucnje je sigurno čuo Fredi Rinald, možda i Mirt Bald, možda još neki odvažniji građani. Srećom, zapadni ulaz u Ard-mor nije imao salun „Apalači”.

Tuda su mogli bezbednije da pro-jure na konjima.

Obojica su trčala rame uz rame, uz senku južne strane ulice.

— Kako si uspeo? — dahtao je Til.

— Ti samo trči — dobaci mu Grim. — I pazi da ne nagaziš na Pepera.

— Gde je?

— Kraj samih vrata...

— Mrtav?

— Ne pričaj gluposti! Evo konja, pored pošte! Poslednja dva kljuse-ta u Solzberijevoj konjušnici. Osta-
je preuzeo Vilokoks. Ima veliku,

modernu štalu na... Do đavola, šta je sada?

Kej Til je nešto psovao.

— Sudijo, dogovorili smo se za tri konja — rekao je.

— Nisam imao vremena da tra-žim trećeg.

— A kako ćemo nositi tovar pred poterom?

— Hoćeš ti da bežiš, Tile, ili da se vratiš u ćeliju? — pitao je su-dija i podigao cev. — Ne ispuštam te iz vida, zapamti!

— Moramo naći još jednoga — za-stenjao je razbojnik.

Grim se seti šarca.

— Ima jedan privezan ispred „Apalačija”, ali...

— Idemo po njega!

— Taman! Salun je krcat ljudi-ma i pobiće nas pre nego što stig-nemo do njega...

— Ipak idemo — baci se Til u se-dlo. — Ti pucaj, a ja ću dograbiti tu ragu! Pomisli na Žanin, na pede-set hiljada dolara!

— Najvažnije mi je da ostanem živ i da se ti nosiš sto hiljada mi-lja odavde — razbesne se Grim.

Ponovo je navukao masku. Izvr-nuti kaput, blatnjavo čelo, marama, sve je to delovalo sablasno pri me-sečeni, ali, nije značilo da je i ne-ranjivo.

On popuni doboš novim mecima i natera svog konja na trem.

Jahao je po daščanom podu, iza-zivajući pravu grmljavinu ispod ko-pita.

Kej Til je iskeženih usta galopirao uporedo, prskajući blatom i sebe i konja.

Mutna svetla „Apalačija” približavala su se velikom brzinom.

Sudija je znao da se kraj vrata nalazi Fredi Rinald.

Zapućao je nisko, po podu.

Video je kako trnu svetla; jedno-ruki Li Majls je tako čuvao svoje goste, svoj inventar, a davao više mogućnosti da se napadači bolje osmotre i ustrele.

Endrju Grim nikako nije, ni kasnije, mogao da shvati na kakav je to volšeban način Kej Til odvezao velelepnog šarca i povukao sa sobom.

Osim toga, bio je zauzet pucaњem, ne mareći hoće li nekoga pogoditi ili ne.

Oni unutra sigurno nisu bili sentimentalni.

Kada je kolt škljocnuo u prazno, Grim je zaurao na Tila.

— Ovamo!

Umesto na istočni ulaz u grad, Grim je poterao svog konja pravo na Mekenzijev magacin.

Nalet je bio nezadrživ.

Ovlaš zakucane daske prsle su pod sapima do krvi mamuzanog konja. Našli su se u prostranoj prostoriji koja je mirisala na vlagu, prašinu i trulež.

Naslagane daske, do vrha, pretile su da se sruše na podivljale jahače. No, Grim je poznavao Mekenzijev magacin: jedna strana imala je prolaz za istovar, prema reci. Tu su dereglije i šlepoti Čejenom odvlačili drvo u naselja ili farme niz vodno, na zapad.

Pognute glave, oni su izbili iz mra

ka u prostrano polje pokriveno žbuњem žalfije i korovom.

Za njim je žestoko jahao Sej Til, vukući uzde Holidejevog šarca.

Zdrebac je pokušao da se otme, ali, žilava ruka nedavnog Peperovog zatvorenika držala ga je grčevito i nadljudski.

Uzbuna iza njih nastala je i u „Apalačiju” i na istočnom prilazu grada koji je držao Brajan Marlou sa Dasti Rastijem i Bilijem Fajtfle-rom.

Ni jedni ni drugi nisu znali šta se tačno događa.

Fredi Rinald, praćen Li Majlsom i njegovom „sačmaricom”, istrčao je nastrm „Apalačija” i otposlao nekoliko hitaca u mrak, koji se sklopio nad dvojicom jahača.

Mesec su zaplonili oblaci i Ard-mor je ponovo ogrezao u tamu.

Za trenutak, Grim i Kej Til su zastali.

Razbojnik je punim plućima uzeo vazduh.

Lice mu nije više bilo samo nervozno i napregnuto kakvo je nosio u čeliji. Odjednom je izbila sva nataložena surovost. Oči su se rastvorile među podočnjacima kao uglačani biseri, pokreti su mu postali divlji, brzi, rušilački i nemilosrdni.

Sudija je pomislio kako ovom lupcu nedostaje samo neko oružje, i da počne da sravnjuje sa zemljom sve pred sobom.

— Najzad... — zašištao je Kej Til, nabijajući šešir na čelo. — Ovo se zove život, sudijo... Slobodan! Grim smače maramu sa lica.

— Najbolje je da krenemo dalje — reče.

— Slažem se — smeškao se Til.
— Dobro si sve to izveo, moj gospo dine! Ko bi se to nadao od čoveka koji je zadužen da deli pravdu?

Grim uperi svoj kolt u razbojnika.

— Nešto si zaboravio — reče.

— Gle? A šta to?

— Radi se o poverenju — produži Grim. — Jahaćemo zajedno, ali, ti ćeš biti vezan.

Til se nasmeja.

— Zaista? — sprdao se. — Kako ćeš me naterati na to? Mene više ni ko neće vezati živog, sudijo. Niko, razumeš?

— Onda se ovde rastajemo. Samo... ja odlazim natrag, a ti ćeš pod zemlju.

— Ubićeš me?

— Zar si zaslužio bolje?

— Ali čime? Praznim koltom? Moj gospodine, izbrojao sam metke... sve si ispalio na onaj smrdljivi salun, sve. Ne вреди da blefiraš...

— Ipak si zaboravio nešto — mirno je uzvratilo Grim. — Dok smo jahali, ubacio sam nekoliko metaka u doboš...

— Lažeš, jadno lažeš! Nemam više potrebe da glumim, sudijo. Sve sam uložio da me izbaviš iz čelije, sada je vreme da prikupim svoje ljude i...

— Lagao si? — stegnutih vilica upita Grim. — Lagao si o Žanin?

— Pa, recimo da nisam... Pričala mi je o tebi, ali, nikada nećeš stići u Tenesi, sudijo... Novac je moj, ne delim ni sa kim.

— Ni sa svojim?

— Ni sa njima. Ni sa tobom...

Izgledao je spreman na skok. U borbi pesnicama, Grim je sebi davao manje izgleda. Til je bio u formi, borio se za život, a Grim je bio suviše slab sa mislima na Žanin.

— Biće bolje da ispuniš svoje obćanje — podseti ga sudija. — Inače...

— Inače? — cerio se razbojnik.

— Inače nećemo imati nikakve prednosti ispred potere. Peper neće sedeti skrštenih ruku.

— Ne mora... Ja ću se pobrinuti da mu pođem u susret.

Grim malo više podiže cev.

— Kreći! — naredi oštro.

Ali, Til se samo cerio.

Sudija Ardmora pritisnu obarač.

Odjeknuo je hitac i kugla je raznela vršak oboda Tilovog šešira.

Međutim, iznenađenje je skoro oborilo s nogu ubicu.

Mogao se zakleti u život da je ovaj revolver prazan, a on je eksplo dirao!

Nije mogao doći do reči.

— Dakle? — neumoljivo je pitao Grim.

— Sto mu... Je li to poslednji metak?

— Sledeći putuje u tvoja creva — odgovori Grim. — Pruži ruke!

— Čime ćeš me vezati?

— Samo ti pruži ruke... I ne nadaj se da ćeš me nekim trikom iznenaditi. Bolje da ne rizikuješ...

Kej Til se ponovo osmehnuo.

Velikodušno je pružio obe ruke, brbljajući.

— Sudijo, sve više mi se dopa-

daš! Šteta što si s one strane zakona, šešira mi! Ti i ja bili bismo par od koga bi drhtale sve banke od Kirnija do Džordena...

Istog časa, Grim mu vešto sklopi lisice preko zglobova.

Bilo je to još jedno iznenađenje za Tila.

— Kućkin sine — skoro je jauknuo — odakle ti to?

— Uzeo sam iz Peperovog džepa — odgovori Grim. — I ne zaboravi da ću progutati ključ ako smišljaš neku podvalu!

— Toliko nepoverenja nisam zaslužio — počeo je da se pretvara lupč. — Kako da jašem ovako? Kako da se branim ako nas napadnu?

— Čim dobijem obećanih pedeset hiljada dolara, dobićeš svoje ruke natrag.

Kej Til je podsećao na ranjenog planinskog lava koji se sprema da rastrgne svog protivnika. Ali, uvidevši da mu je to uzaludno, odjednom se primirio.

Zavrteo je glavom i sve okrenuo na šalu.

— Priznajem, ti si najbolji sudija na Zapadu — rekao je. — Dobićeš svoje dolare i videćeš svoju Zanin... Važno je da sam slobodan, moj gospodine!

Prihvatio je uzde oba konja, i onog pod sobom i šarca.

— Ima jedna pesmica — rekao je — koju sam često zviždukao u ratu. U stvari, posle svake pobede nju smo zviždali... Ovako ide...

On pusti nekoliko tonova u vazduh, prilično glasno.

Onda se nasmejao.

— Vidim po tvom licu da ti se ne sviđa — slegnuo je ramenima. — Ali, mene podseća na one slavne dane...

— Zar je Jug imao slavne dane? — podrugnu se Grim.

— Ti si samo Jenki — rekao je Til — i ništa ne razumeš.

Nastavio je da zvižduče glasno, kao da je na paradi.

Grim mu zabi cev u rebra.

— Prestani — viknu. — Još nismo slobodni...

— Malo sam se zaboravio — priznade Til.

Onda su pojahali ćutke.

Mesečina se ponovo izlila na zemlju i reku. Senke glava jahača dodirivale su rub vode.

XIII

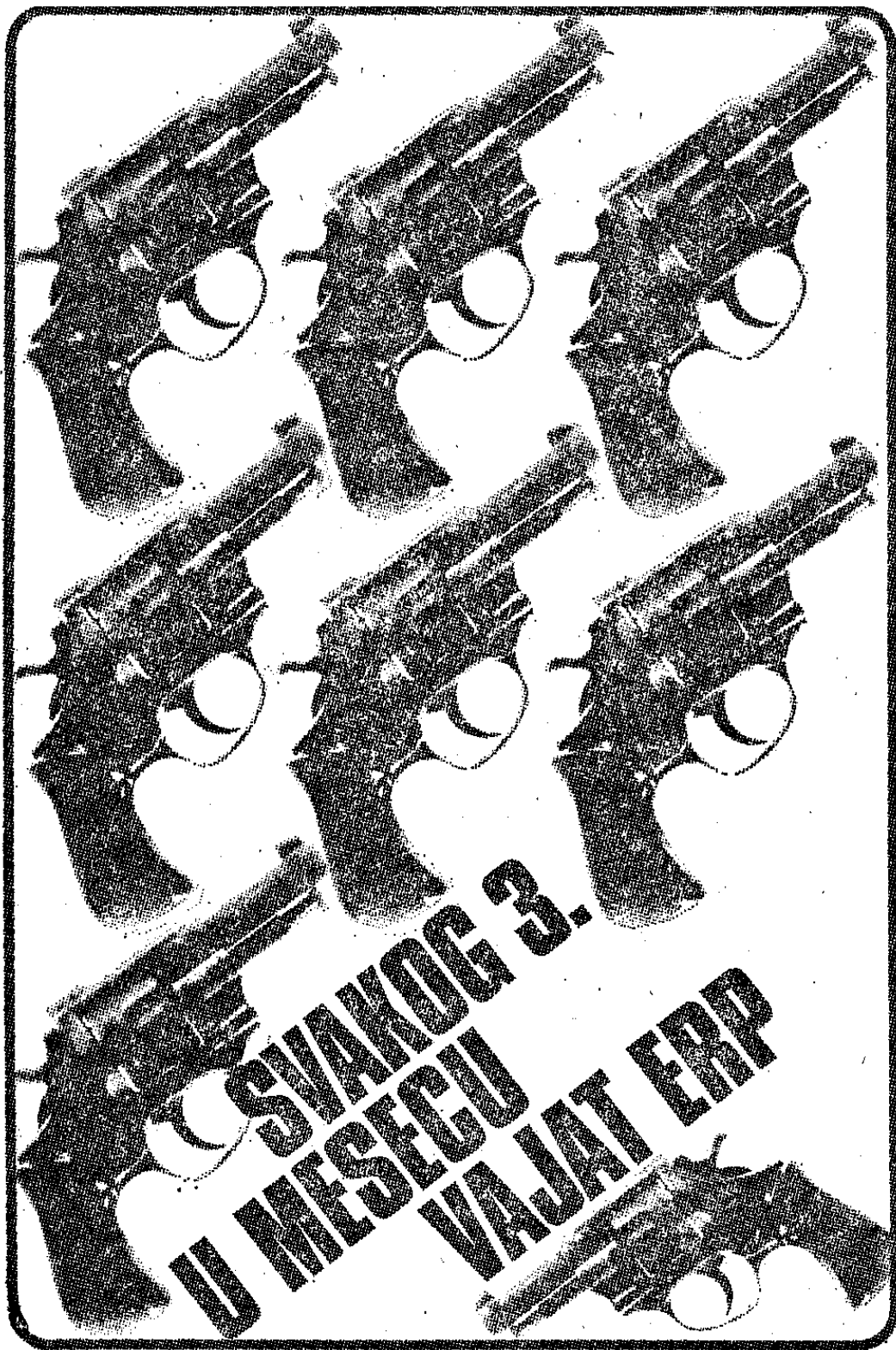
— Ništa ne razumem — mrmljao je Alabamac, buljeći u mrak. — A ti, Bili?

Fejtfler je samo slegnuo ramenima.

Rasti Dasti je očekivao Marloua, koji se odšunjao napred.

Buka koju su izazvali Grim i Til, zbunila je tri bandita kraj Larsenove štale.

Videli su nekog jahača, zapravo njegovu senku, kako se lomata po tremovima, kako ispaljuje hice, a onda se komešanje ljudi, životinja i povika preselilo nedaleko od njih, čuli su prasak nekih dasaka, pušćanu paljbu iz saluna, a zatim se sve utišalo.

— Možda je Kej klisnuo? — pita se Fajtfler.

— Možda!

— Reći će nam Brajan šta se zbiva... Ali, zašto nije i nas poveo?

— Jednog neće primetiti, trojicu hoće — zaključio je Fajtfler i ušao u staju.

Dasti je ostao napolju, u svom dugom kaputu, kao neka orlušina sklopljenih krila.

Kako je čekanje potrajalo, on se zavuče u staju. Tu je Bili Fajtfler otvarao konzervu s pasuljom. Mirisala je i sušena govedina.

— Meni se ništa ne jede — zarežao je Dasti. — Prijao bi mi sanduk viskija, ako hoćeš da znaš...

— Znam! Ali, ne valja na prazan stomak.

Rasti se okrenu prema svom kom panjonu.

— Kako to misliš? — upita. — Zar jedeš zato što ćeš uskoro da piješ?

— A zašto ne?

— A kada je to?

Fajtfler sleže ramenima.

— Ne znam, ali noćas će biti... Taj salun tamo, mogao bi ga rukom dohvatiti, a ne možeš da uđeš. Ako je Marlou pametan kako tvrdi Kej, on će dovesti naše momke sa zapadnog dela i odavde napasti viski...

— Viski? Mislio si salun, valjda?

— Da, to... I još nešto mi je palo na pamet? Dobro je da nas više izgine.

Rasti se naroguši. Skoro je poželeo da malom, bledokosom, žglojavom Teksašaninu smrská zube.

— Ti si poludeo, Bili? Šta to pričaš?

— Pa, izračunaj! Što nas je manje, delimo plen na veće delove. A?

— A? Tvoja glava ume i da mozga, tupavko!

— Hoćeš pasulja?

— Nosi se!

Hteo je da ustane, ali, kao da se nečega setio.

— Slušaj — zarežao je — možda imaš nameru da me ucmekaš s leđa? Jedan manje, a?

Fajtfler se zaceni od smeha.

— Ti si idiot, Rasti — kliberio se Fajtfler. — Ako se među sobom poubijamo sada, ko će osloboditi Tila?

— Pa, u pravu si — progundá Alabamac.

— A Til zna gde je plen. Samo on.

— Ispade da ga moramo čuvati kao... kao neku amajliju?

— Na to je i računao. Ali, on je Kej Til, a ti si samo neki Rasti Dasti. Pih! Nama ne bi znali šta da uklešu na grob, a?

— Možda i nećeš imati grob. Žgo ljo — kezio se dugorja. — Možda će ti hlad načiniti lešinari? Ha-ha-ha-ha!

Fajtfler je zubima otkidao komade govedine i bučno ih žvakao.

Po navici, ni jedan ni drugi se nisu odvajali od pušaka. Fajtflerova se nalazila između nogu, a Dastijeva prislonjena o kolena.

Pod njima se nalazilo nešto slame i po jedno ćebe. Razvaljeni krov sa mo ih je na jednom jedinom mestu

štitio od kiše: tamo gde su se sada nalazili.

Bili Fajtfler je prestao da žvaće i izdužio glavu.

— Jesi li čuo?

Dasti se trgao iz sanjarenja o vis kiju.

— Šta?

— Konji... Kao da je zarzao jedan.

— Pa?

— Najbolje da pogledamo...

— Ti idi pa gledaj — odbrusi Alabamac — kljusad su i dosada izašla, nisu cvrkutala.

— Ipak...

Dasti sleže ramenima i opruži se po zemlji.

Fajtfler uze pušku i iziđe napolje.

Bavio se samo kratko vreme.

Kada se pojavio na ulazu, Alabamac je osetio da nešto nije u redu. Prvo je zgrabio pušku, a onda se uspravio.

— Rasti, nema jednog konja!

— Kako?

— Nema... Jednostavno ga nema.

— Čiji je?

— Brajanov!

Dasti se pridžie i oni zajedno iziđoše napolje. Prešli su ugao staje i zatekli samo dva konja privezana za jedan slomljeni stub.

Trećeg nije bilo!

— Ne razumem — pogledao je Dasti u Fajtflera — ko ga je odveo?

— Možda Marlou?

— Ali zašto? Nije nam se javio, nije...

Blenuli su jedan u drugog, pokušavajući da odgonetnu tu stvar, ali im nije polazilo za rukom. Osetili su se čudno usamljeni i odsečeni.

— Misliš li ono što i ja? — upitao je Dasti.

— Možda... A šta to?

— Da kidamo, gluperdo! Od četvorice, ostali smo samo ti i ja. Marlou je kidnuo, ako mene pitaš.

— Slušaj, on nije kukavica, možda je morao hitno da nešto preduzme.

— Kako hoćeš — slegnuo je Alabamac svojim širokim ramenima. — Ja odlazim na zapadni ulaz, a posle ćemo videti. Neću da ovde ostanem sam.

— A ja?

— Možda si ti sledeći — dobaci mu u lice Dasti.

— A momci koje treba da doveđe...

— Ti ih sačekaj.

No, izgleda da se i Fajtfler kolebao.

Kako je tek reda radi ubeđivao Dastija da ostane, sada je mogao mirne duše da se pridruži Alabamacu, Ako je Marlou mogao da ih ostavi, bez reči objašnjenja, onda je njima preostalo samo da prate njegov trag, ili da se s ostatkom bande na zapadnom delu glavne ulice dogovore šta da učine.

Malo kasnije, Alabamac i Teksasanci su napustili Ardmor, da bi u širokom luku, pored reke, stigli na drugi kraj...

XIV

Zamenik ardmorskog šerifa, Fredi Rinald, ostao je na tremu „Apalači ja” puneći pušku. Bio je izložen opasnosti, ali je prkosio, natopljen očajničkim besom što njegovi meci nisu učinili ništa da zaustave dva suluda jahača.

Li Majls je jednom rukom držao „sačmaricu”, leđima podupirući vrata svog saluna.

Ljudi unutra su povadili koltove, ali su im glave nisko popadale po pločama stolova.

Iščekivanje se oteglo vraški dugo.

Jedini koji je mirno sedeo, nezainteresovan i neosetljiv na čitavu gungulu, bio je čovek iz Džordžije.

ili se to samo tako činilo?

Pucnjava ga nije mnogo uznemirila: meci spolja parali su samo pod kraj ulaza.

Ali, ukrštene putanje olova s obe strane mogle su da okrznu njegovog ždrepcu, uprkos tome što se nalazio privezan za poslednji stub.

Cigareta mu se učini bljutava i on je ugasi među prstima.

Onda je ustao.

Bilo je nečega čudnog u svemu tome.

Prošlo je nekoliko minuta, a Lajf Peper se nije pojavljivao. Zatim, Rinald je ostao napolju, a da nije upotrebio više svoju pušku. Kiša je prestala, izbila je mesečina na ulicu i na krovove, kao srebrnim čaršavom da su se presvukli zidove Ardmora.

Najzad je šerifov pomoćnik ušao u salon.

— Bilo je tako brzo — promrm-ljao je, ne popuštajući stisak oko „vrata” kundaka. — Jurili su kao sablasti... Dvojica...

— Njihovi? — upitao sedlar Lenz bi.

— Verovatno... Jedan je pucao, imao je nešto na licu, maramu, šta li i čudan kaput... A drugi je... drugi je...

On zadrža pogled na Holideju.

Kockar kao da je predosećao nastavak mladićeve rečenice.

— Možda je odvezao konja? — reče.

— Da — izlete Rinaldu. — Upravo to, mister... I odjurili su prema Mekenzijevom stovarištu...

— Šta im to znači? — pitao se Li Majls. — Šta će im konj? Zar nisu došli zbog Keja Tila?

— I gde li je Peper? — jadikovao je Val Dejvis, iz „Vels Farga”.

— Potražiću ga — predloži Rinald.

— Nema ni sudije — primeti Lenzbi. — Da ih nisu napali banditi? Možda Kej Til okuplja svoje bitange da nas zapali? Preduzmite nešto, mladiću! Vi ste zakon!

— Mogu samo da potražim šerifa — odbrusi Rinald — ali ne obećavam da ću obesiti Keja Tila.

— I ja ću sa vama — prekide Holidej dalju diskusiju.

Svi su neobjašnjivo začutali.

Dva kolta ukrašena slonovačom ulila su neverovatnu odvažnost u srce kovačevog sina.

Kockar se nije trudio ni da proveri oružje.

Krenuo je, kao da ima zakazani sastanak sa damom.

Kao da napolju nisu bili skriveni razbojnici, i kao da svaka senka nije mogla da se uobliči u pucanj.

— Opasno je — rekao je Majls, ali neubedljivo.

Kockar se već nalazio na tremu.

Rinald ga je pratio u stopu, s podignutom puškom.

Tela razbojnika i Krisa Kalagana nalazila su se blizu vrata, pokrivena čebadima.

Holidej se zabavio praćenjem tragova, ali, oni su u blatnjavoj uliči bili tako pomešani i razvodnjeni da bi bio pravi podvig „pročitati” bilo šta na mesečini.

Fredi Rinald nije mnogo razumeo šta kockaru znači Mig.

Mirnoća kojom se isticao, prenela se i na kovačevog sina.

Pusta ulica činila se kao sa nekog drugog sveta. Mesečina je zgrade, krovove i uglove oblikovala u fantastična bića.

Poneki osvetljeni prozor bio je je dini dokaz da tu život ipak protiče.

— Tamo — pokazao je Rinald prema šerifovoj kancelariji koja se pušila.

Potrčao je napred, ne gledajući prati li ga Holidej ili ne.

Uleteo je u prostoriju punu dima,

Vrata su bila razvaljena, simulo mu je kroz glavu, dok su ga oči pekle i dim gušio.

Video je Džefrija Kartera u trenutku kada je počeo da se miče.

Dograbio ga je za nogu i dovukao na prag.

Potom je poleteo prema ćeliji...

Zatekao ju je praznu!

Nebesal!

Kej Til je utekao!...

Kašljući, potražio je neki komad tkanine kako bi bacio na gomilu zapaljenog papira, sa koje se plamen prenosio na drveni sto i „noge” od šerifove stolice.

Našao je kraj prevrnutе klupe i žestoko počeo da gazi čizmama.

To je izazvalo još veće oblake dima, ali je zato plamen utihnuo. Rinald se dotetura do prozora i nekako rasklopi kapke. Ostalo je učinio vazduh spolja.

Mladić se dokopa izlaza i, posrćući, izlete na ulicu.

Nije smeo da paniči. Nikako.

Vatru je ugasio, ali, pretio je veći požar.

Požar nazvan Kej Til!

Razbojnik se više nije nalazio iza brave. Možda je baš sada davao znak za napad na grad?

Možda je ubio Pepera?

Hiljadu „možda”, ali, još nijedan pravi odgovor.

Kockar se skoro nije video u senci. U ustima mu se razgorevala cigareta, ispunjavajući vazduh čudesno omamljujućim mirisom.

Šešir mu je bio okrenut nadole, pa je Rinald zaključio da stranac prati otiske čizama u blatu. Kao da su oni mogli nešto da mu kažu!

— Til je pobjegao — izustio je mladić, tiho, kao da osim njih dvojice na ulici vrví od radoznalaca.

— Ko mu je pomogao? — upita Dok.

Rinald sleže ramenima.

— Karter je u nesvestici, ali, pret postavljam da su ga dobro udarili...

— Verovatno je nekoga video?

— I ja mislim...

— Ko zna? Šerif nije tamo, podrazumeva se. Možda je i na njemu lepa čvoruga?

— Mislite da nije mrtav?

— Ako nije njegov pomoćnik, nije ni on.

Rinald priđe sasvim blizu.

— Šta to gledate po zemlji? — upita.

— Neko je ovuda prošao, ali se nije vratio — procedio je Holidej.

— Bolje da se sklonimo — pozvao ga je Rinald. — Na onoj strani Til ima još ljudi, a videće nas ispred ovog dima...

— Da li je ćelija razvaljena? — upita kockar.

— Ne... Izgleda kao da su vrata otvorena ključem. Nema tragova nasilja...

— Onda tu nešto nije jasno... Kao što mi nije jasno zašto su mi oveli konja.

U mraku, Holidejevo lice bilo je bezoblična mrlja. Ali, odsjaj mesečine pretakao se u dve sićušne tačkice u njegovim zenicama.

— Zašto nisu uzeli konja odande? — pokazao je prema Solzberijevoj konjušnici. — Ili možda jesu?

— Tamo bi trebalo da je Dil Veston — doseti se Rinald. — Jedan od pomoćnika, ali... ne javlja se.

Džordžijanac bez reči zagazi u blato, ne mareći za to što se našao na čistini i što je mogao da bude dobra meta. Ipak, nijedna puška se ne oglasi sa zapadne strane.

Mladić je krenuo za njim, zverajući okolo.

Velika drvena kapija konjušnice bila je odškrinuta.

Holidej se našao sa jedne, Rinald sa druge strane.

Kockar udari nogom.

Vrata se zalekujaše, uz nesnosnu škripu. Napravila su taman toliko prolaz da kroz nju prođe jedan čovek.

Mladić proturi ispred sebe cev puške. Ništa mu otud ne zapreti.

Onda je ugledao nečije čizme.

— Šerif — ote mu se uzvik. — Da li je...

On ramenom napravi još veći prolaz i nešto mesečine se provuče unutra. Peperov šesir s iskrzanom ivicom nalazio se pored glave. I jedna poveća gredica, od koje je sigurno i stradala inače tvrda šerifova glava!

— Diše — čuo je Holidej mladića.

— A nema nijednog konja — zaključio je kockar. — Ili ih uopšte nije bilo?

Rinald ostavi Pepera i lestvama se pope na senik. Tamo je zatekao Dila Vestona, kako otrese glavom.

Peperov stražar iz Solzberijeve konjušnice nije mogao još da se seti šta ga je snašlo, niti je prepoznao Rinalda.

Samo je ječao kad god bi načinio pokret glavom.

— Dil — drmusao ga je Rinald — šta se desilo? Govori?

— A? Ti si to, Fredi? Ja...

— Šta se desilo? Dole je šerif u nesvestici...

— Šerif? Kako... Pa, on me je...

— Šta je on? Priheri se! Til je pobjegao iz zatvora!

Veston je dlanom trljao čelo. Izgledalo je da to pomaže, jer je počeo da se osvrće oko sebe i da se pridiže na kolena.

— Ne razumem — promrmľjao je.

— Čuo sam znak i sišao da otvorim...

— Kome?

— Šerifu!

— Kako njemu? Siguran si?

Veston je, psujući, potražio svoju pušku. Tada je zaključio da je ispražniena! U koga?

— Fredi, čuo sam znak, pitao šerifa da li je to on i dobio potvrđan odgovor! Neka sam proklet... Sišao sam dole da otvorim, a onda me je neko mlatnuo po glavi...

— I doneo te ovde? Nisi ga poznao?

— Ne! Nisam ga ni video, čekao me je u zasedi...

Rinald se približi otvoru; na zapadnom ulazu video je grupu jahača i čuo udaliene glasove.

— Možeš ostati ovde? — upita ga Rinald.

Veston se kolebao.

— A ako sledeći put dobijem u glavu metak? — promrsio je kroz zube. — Ne sviđa mi se sve ovo, Fredi! Gde su ostali?

— Ne znam, ostani tu i motri dok povratimo Pepera...

I ne čekajući da Veston pristane ili ga odbije, Rinald siđe niz lestve.

Činilo se da je Peperov slučaj ozbiljniji nego što je pretpostavljao. Još uvek je ležao nepomičan; iznad njega je klečao u tamno odeveni stranac.

— Treba ga preneti negde — rekao je Rinaldu.

— Je li opasno?

— Nije! Potreban mu je vazduh, malo alkohola i zavoja.

— Ali... doktor Džekobs je popodne otišao iz grada, ne znam da li je uopšte došao, jer one hulje nisu nikoga puštale da uđu...

— Prenesi ga, ja ću ga previti.

— Vi? Ali... U redu, odneću ga do Majlsa.

— Gde se mogu naći konji?

Rinald nije u prvi mah razumeo šta Holidej hoće. Onda je uzdahnio, i sam iscrpljen jurnjavom i iznenađenjima s kojima se suočio poslednjih pola časa.

— Kod Vilkoksa. On iznajmljuje, prodaje i brine o konjima u gradu. Sasvim je potisnuo Solzberija...

— Gde je to?

— Morate proći istočni ulaz, ali, tamo su Tilovi ljudi. Neće vam vredeti.

— Pokušaću!

— Ali...

— Popodne sam video ogromnu zgradu, u polju, sa velikom ogradom. Je li to?

— Jeste! Ipak, bolje da sačekate...

— Ponesi šerifa... Ja ću doći kasnije.

— Ako pođete na tu stranu, ne verujem da ćete ikada doći. Možda samo preko sedla.

Holidej nije više rekao ništa.

Izišao je kroz velika vrata, a Rinald se saže i podiže omlitavelo Peperovo telo. Bio je đavolski težak! Levom rukom mu je stegao noge da ne sklizne preko ramena, a desnom je poneo pušku, držeći prst na obaraču.

Tako je koračao dvadesetak jardi, a onda se odrekao opreznosti kako bi i drugom rukom mogao da pridrži šerifa.

Holideja više nije video.

Zagonetni stranac se mirno šetao po Ardmoru kao da je avet u koga olovo neće.

Salun mu se učinio beskrajno dalekim.

Niko još da se pomoli da mu pomogne. Skoro je dobio želju da opali iz puške, ali se uzdržao. Na ulazu „Alapačija“ video je veliku Majlsovu glavu, kako bulji prema njemu.

Zatim je vlasnik saluna izišao napolje.

— Ko je to, Fredi? — upitao je. — Šerif?

— Jeste... Sastavite dva stola da ga položim.

— Je li... mrtav? Gospode!...

— Nije — odgovori brzo mladić.

— Ali, vraški je težak!

Li Majls svojom „sačmaricom“ pridrža krilo vratiju da kroz njih pođe Rinald sa svojim teretom.

— Pomozite mu! — dreknuo je Majls na ukočene ljude.

Pepera su položili na stolove, pod glavu mu čušnjuli nečiju torbu i svi su se gurali da ga osmotre.

Lice mu je bilo bledo, kosa zamazana krvlju, puna slame i zemlje.

— Fredi, to napolju... Šta se sve dešava? — pitao je Majls.

Svi su začutali, iščekujući odgovor.

Niko da se doseti da mladiću ponudi piće, makar vodu. A ni on sam nije bio svestan šta bi mu najviše prijalo.

— Til je pobjegao — prvo je kazao.

Uzvici iznenađenja i straha prneli su se salunom poput nedavne provale oblaka. Odjednom, uzmakli su od stola i zгледали se.

Til pobjegao!

— Kako? — namršti se Majls. — Kako je mogao?

— Ne znam — odgovorio je Rinald. — Šerifova kancelarija zamalo nije izgorela, našli smo onesvešćenog Kartera i otključana vrata ćelije.

— A Peper?

— Njega i Vestona smo zatekli onesvešćeni u Solzberijevoj konjušnici...

— Šta sada? — dreknuo je Lenzbi. — Šerif u nesvesti, Til na slobodi... da počnemo da se molimo bogu? Sad će nas sve poubijati?

— Dosta! — prekide ga Majls. — Ako je Til tamo, on će ili otići dalje, ili krenuti da se osveti. Nama ostaje samo da ga sačekamo.

— Ti si poludeo, Li! — histerisao je sedlar. — Ovde je samo Rinald sposoban da se brani, mi umemo samo da pucamo u vazduh!

— Videćemo kad dođu blizu — dobaci Majls.

— Predlažem da se predamo — javi se Dejvis.

Lenzbi ispruži jedan prst, a onda redom:

— Prvo Kalagan — nabrajao je — zatim Sandorf. Smit, Bald... I Veston će pobeći! Svi beže, samo mi ovde predstavljamo odbranu Ard-mora! Mi nismo budale!

— Ima li ko bolji predlog? — razbesne se Majls.

— Da hoće, Til bi već napao — reče Rinald. — Nije mi jasno, kako su uspeali da prođu pored Vestona, da promaknu Baldu i da provale u zatvor! To je... to je nečuveno!

— Možda će nam šerif objasniti...

— Dok se on osvesti, magu nas sve poređati za izložbu u Istovoj mrtvačnici!

— Ja bih ovde sipao malo viskija — reče Majls, opinjavajući Peperovu ranu. Od tog dodira šerif kao da se trže. — Gde je onaj stranac. Fredi? Izišao je s tobom? — upita Majls.

— Pošao je po konje.

— Konje?

— Da! Hoće da uzme od Vilkoksa. Odvraćao sam ga, ali, on me nije slušao.

— Ili će ga vratiti, ili ucmekati zaključivši Dejvis. — A i nas čeka slično...

— Nema ni Kobolda — doseti se Rinald. — Njega je Peper ostavio da krstari ulicom, ali, nigde ga nisam sreol!

— I on je pobegao... — zacereka se Bač Ford, besposličar, bivši štalski momak kod Solzberija — ali, samo do „Majorice“.

— Zaveži! — zagrme Majls.

Peperova usta se pokrenuše, obrve sastaviše. Onda je istisnuo dubok uzdah i ponovo se primirio.

Vlasnik „Apalacija“ se vratio sa bocom viskija. Bezobzirno je sipao na ranu, i šerif je jeknuo, otvorio oči i onda zauriao. Lice mu postade još bleđe.

Hteo je da se naglo pridigne, ali, samo je malo pomerio vrat. Opet je jeknuo.

— Sad malo popij — poturi mu Majls grlić pod zube.

Rinald mu pomože da se uspravi i sedne.

— Glava — krkljao je Peper — ko me je... ko...

— To mi pitamo tebe — reče Majls. — Fredi te je našao u konjušnici.

— Ja... Sad se sećam. Neko me je mlatnuo motkom!

— I Vestona — umeša se Rinald. On pogleda u svog pomoćnika, nemim pitanjem na koje je, izgleda, unapred znao odgovor.

— Til je umakao — reče Rinald.

— Prokletstvo!

On zadrža pogled na ulazu tamo se već nalazio Dok Holidej, blatnjava čizama i lica kao od kamena.

Džordžijanac zaobiđe šerifa i jed-

nim pogledom proceni ranu iznad uвета.

— Neku čistu krpu — zatraži od Mailsa.

Šerif je ćutke trpeo da mu kockar previja glavu. Najzad je dobio pove-liku „čalmu“, na koju nikako nije mogao da stavi svoj šešir.

Fredi Rinald je zurio u stranca, ne shvatajući ništa.

— Kako su vas pustili? — upitao je najzad.

— Nisu me pustili — odgovorio je Dok.

— Kako?

— Nisu ni bili tamo.

Peper je stao na noge, ali, vrlo nesigurno. Teško se uklapao u razgovor, ali je silno želeo da izađe na polje i pojaše za Tilom. Makar i u pakao!

— Hoćete da kažete — naže se Lenzbi — da tamo nema razbojnika?

— Možda i ima, ali, ja ih nisam video.

— Šta to znači? — namršti se Majls. — Nisu valjda otišli?

— Video sam na zapadnom ulazu puno jahača — reče Rinald. — Možda se grupišu da napadnu sa jedne strane.

— Čekajte — podiže ruku Peper. Okrenuo se prema Holideju. — Prošli ste istočni ulaz i niste nikoga videli?

— Nisam!

— Šta ste tamo tražili?

— Išao sam po konje, kod Vil-koksa.

— Konje? Zar vam treba više ko-nja? A gde je vaš?

— Upravo je ukraden — odgovo-ri Džordžijanac.

Šerif oseti da ga ponovo boli gla-va.

— Sto mu... Ko vam je ukrao i zašto?

— Šerife, ne znam. Znam samo da svog ždrepcu moram da vratim natrag. Doveo sam dva konja...

— Za koga.

— Za sebe... i za vas, ako vam padne na pamet da gonite Keja Tila.

Peper se već osećao mnogo bolje.

— Idemo zajedno? — upita.

— Kako hoćete! Možda jedan deo puta?

— Zar sada? — uplaši se Lenzbi.

— A oni razbojnici oko grada? Mož-da je Til s njima?

— Pitaćemo ih — reče kockar.

— Vi ste poludeli — zablenu se sedlar. — Šta je sa vama? Uostalom, ko ste vi uopšte?

— On je Dok Holidej — izbaci Peper.

„Apalačijem“ zavlada muk.

Baš u tom času kockar se našao na vratima.

U tom času, grupa jahača dolazila je sa zapadne strane ulice. Nisu žu-rili, ali, cevi pušaka sijale su na me-sečini poput zalutalih zrikavaca.

Šljapkanje mnogobrojnih kopita po vodi i blatu doprlo je i do ušiju ostalih. To ih je povratilo od malo-predašnjeg saznanja da je među nji-ma bio legendarni kockar i strelac.

— Dolaze — zadržtao je Lenzbi-ju glas.

Rinald je podigao pušku, Majls se porpeći svojom „sačmaricom“,

Ostali su na pristojnom odstojanju povadili koltove, pomireni sa zlom sudbinom da će u salunu izginiti ili u najboljem slučaju proći sa lakšim ili težim ranama.

Rinald približi kundak obrazu.

— Sačekaj, burazeru — opomenu ga Holidej. — Ne izgledaju da su ratoborni.

— Kako to mislite? — tiho se odazva Majls.

— Ja ću izići...

— Ne — odbi Peper, koji je za trenutak skoro izgubio svest — ja sam šerif.

— Bilo bi nezgodno da se pred njima onesvestite? — primeti kockar.

— Neću!

On istupi na trem, rizikujući da bude izrešetan ili da im se ravnopravno suprotstavi.

Rinald i Majls su držali otkočene puške.

Kockar je samo približio šake drškama svojih „linkolna“.

Grupa jahača, njih šest, zaustavilo se nedaleko od drvenih stepenica kojima se pelo na verandu „Apalačija“.

Lica im se nisu razaznavala, samo šesiri, poneka kabanica, i cevi pušaka.

Na čelu se nalazio najviši među njima, Rasti Dasti.

Zvezda na Peperovim grudima bila je upadljivo sjajna.

— Samo jedno pitanje, šerife — javio se Alabamac — ali, bez triko-

— Govoril!

— Gde je Til?

Šerifova ramena se skupiše.

Rinald se glupo zablenu u Majlsa, a ovaj u Lenzbija kraj sebe.

— Je li to neki trik s vaše strane? — upita Peper.

— Nismo čuli odgovor — rekao je nestrpljivo Dasti. — Gde je Til? Zatvor je prazan...

— To bih i ja voleo da znam — prosiktao je Peper, ništa ne shvatajući. — Zar ga niste vi iščupali?

— Ne!

— Nemoguće! Kako je onda pobežao?

Dasti se okrete prema Fajtfleru i ostalima. Izgledalo je da je zbunjenost bila obostrana.

— Nije kod vas? — upita Dasti.

— Naravno da nije — zareža Peper — ali, ja ću ga već naći!

— I mi ćemo — rekao je samo Alabamac. — Odlazimo, i ne pokušavajte da nam pucate u leđa!

Produžili su dalje, prema istoku.

Na mesečini, grupa jahača ličila je na bezobličnu tamnu gomilu koja se valja po blatu i nestaje.

— Nešto nije u redu — promrmliao je Peper. — Til nije tamo, nije ni ovde.

— Pa, gde je? — upita Majls.

Lenzbi izvi glavom.

— Ljudi, je li istina da su otišli? Sasvim otišli?

— Zar niste čuli? — odazva se Rinald.

— Znači, nema ubijanja? Nema pucanja? Ljudi, plaćam piće za sve! Pet tura! Tri dana po pet tura, za sve...

Majls sleže ramenima i krenu za šank.

Salun je poprimio svoj uobičajeni izgled. Kao čarobnim štapićem vratilo se dobro raspoloženje, zažagorili su ljudi, zveknule su čaše.

Ispred saluna bila su privezana dva osedlana konja.

Holidej je odabrao najbolje. Vilokoks ga je, takođe, snabdeo sa čebadima, čuturicama, lasom i kožnim uvlakama za puške.

Pošto šešir nije mogao od zavoja da stavi na glavu, Peper ga zabaci na leđa.

— Idem i ja — ponudi se Rinald, ali ga šerif prekide pokretom ruke.

— Ti me zamenjuješ ovde — reče.

— Dajem ti zadatak da središ ćeliju i da u nju strpaš Kobolda, Smita, Balda i Sandorfa. Jasno?

— Neće biti prosto.

— Zato sam to i ostavio tebi. Bez ikakve milosti, jasno? Kad se vratim... ako se vratim, predaću zvezdu.

— Ali...

— I još nešto — priseti se ovaj, žmirnuvši — da li sam toliko slep ili nisam video sudiju Grima?

— Nisam ni ja, šerife.

— Gde je?

Rinald sleže ramenima.

— Nije nađen ni mrtav ni ranien.

— mrmljao je Peper, sve više obuzet besom. — Prokleta kopile! On je...

Rinald je pogađao njegove misli.

— On je oslobodio Tila — glasno izreče Peper svoju sumnju. — Bio je za to da se oslobodi i spase grad!

Hulja, otišla je s njim, ukoliko ga ovaj već negde nije ostavio za lešinare!

— Nemoguće, šerife — uzбудio se Rinald — sudiju poznajemo toliko godina...

— Sve je moguće — prasnu Peper. — A ovo — pokazao je na zavoje — možda je baš njegova zasluga? Razmišljaj o tome za ovo vreme... I pazi dobro!

Holidej je već bio u sedlu.

Kada je Peper pojahao, Džordžijanac se već uputio prema Mekenzijevom magacinu.

— Pogrešili ste put, Dok — doviknu Peper.

— Nisam — odgovorio je ovaj.

XV

Na Medveđem Gazu prešli su Čenjen River i izbili na drugu obalu.

Praskozorje se ukazivalo s prvim odlaskom zvezda.

Bili su dovoljno daleko od Ardmorea.

Da nije bio novac u pitanju, Grim bi se vratio mirno u grad. Vezani i razoružani Peper dugo bi proklinjao svoju sudbinu u ovom delu pustare, ali sudija je želeo da se dokopa Tennesia i Indijane po svaku cenu.

A to je mogao da mu omogući Kej Til.

— Koliko još? — upitao je on, s vidljivom razdraženošću.

— Sudijo, toliki novac ne držim blizu očiju — odgovorio je nemarno Til. — Rekao sam ti: zakopan je pod

zemljom, između dva ukrštena drve-
ti...

— Nisi mogao da smisliš nešto originalnije?

— Nisam! Tuda bismo svi krenuli na sever, za Montanu, a odatle u Kanadu. Bilo bi nam uz put...

— Pomoli se bogu da ti poveru-
jem — zareža Grim.

— Zašto bih lagao? Vezan sam, nemoćan... Novac je moj jedini spas.

— Ne plašiš se da bih te ubio i odneo sve?

Til se nasmeja grohotom.

— Nisi ti takav, moj gospodine... Tebi je na umu samo Žanin, a ne nečista savest.

— Ne pominji je više — ljutnu se Grim.

— Samo sam rekao, onako.

Ali, i dalje se smejućio, jašući ispred sudijinog revolvera.

Ždrebac Doka Holideja kasao je za njima, privezan o jabuku sedla Grimovog pastuva. Izgledao je pomiren sa sudbinom i samo bi s vremena na vreme zanjštao i protresao glavom.

Kej Til je povremeno padao u dobro raspoloženje i zviždukao melodiju iz rata. Činio je to s upornošću koja na kraju više nije mogla da zasmeta njegovom pratiocu.

Čak je i sudija zapamtio melodiju i dolazio u iskušenje da zazviždi.

Zora je osvajala sve više.

Senke su se povlačile, oblici oko njih poprimili su stvarniji, prirod-
ni izgled.

— Stani! — naredi Grim.

Til pritisnu butinama svog konja.

— Reci tačno koliko još ima? — upitao je. — Inače ću ti smrskati glavu i ostaviti te ovde...

— Sudijo, rekao sam...

— Reci ponovo, ali, poslednji put. Ne vodaj me okolo i ne nada se da će ti neko ili nešto pomoći.

— Ta dva drveta su na uzvišenju, zovu ga Kojotovo uho. Nalazi se s leve strane puta sa Semi Džankšn. Vidi se...

— Koliko još vremena?

— Pa, otprilike sat... Minut tamno ili ovamo, neće te mnogo rastaviti od Žanin.

— Zaveži, propalico! — planu Grim i zape oroz.

— U redu, samo sam onako...

— Kreni sada!

— Zar ne možemo malo da predahnemo? — upita razbojnik. — No-
ge su mi utrnule, a o rukama da ne govorim.

— Odmaraćeš se na tom Kojoto-
vom uhu.

— Baš nemaš duše, sudijo...

— A ti je imaš?

— Ja sam se za svoju pobrinuo — osmehnu se Til — ali, sa tvojom nije u redu. Znaš li kakvu molitvu?

— Ne lupetaj, već jaši...

— Ja bih se ipak malo odmorio — nehajno reče Til. — A ti spusti kolt, ako ne želiš metak u leđa! Na nišanu si.

U Tilovim očima zapalio se sjaj trijumfa, ali, to je mogao da bude deo njegove urođene sposobnosti da odglumi sve što mu je potrebno.

— To je jeftin trik, budalo! Kre-
ći!

— Rekao sam: spusti kolt ili...

— A ja ti kažem da ću te...

Nije završio!

Puščani metak smrskao mu je šaku pre nego što je odjek dopro do njega.

Sledeći mu se zabio u leđa, zaljubljavši ga u sedlu. Poslednje što je video bilo je ciničko, pakosno lice Keja Tila.

Zatim se ardmorski sudija stropštao na zemlju.

— Odlično, Marlou! — pozdravi Til svog pajtaša.

Brajan Marlou pojavio se iz žbunja, s puškom koja se dimila. Prednji zubi su mu vidljivo istrčavali napred, što je bio znak da se smeška i da je zadovoljan. Obod južnjačke kape bio mu je okrenut prema zatiljku.

Vodio je belca sa sobom.

— Već sam se pobojavao da nisi čuo moje zviždanje — rekao je Til.

— Čuo sam i odmah krenuo — odgovorio je Marlou. — Nisam se nikome javio, za svaki slučaj.

— Sve je u redu. Nađi ključeve pa mi otključaj ova gvožđa.

— Ovaj je mrtav — reče Marlou, otirući nadlanicu od krvi. — Možda nije trebalo da ga ustrelim?

— Tražio je pedeset hiljada dolara da me oslobodi. Morao sam mu obećati.

— Momci će nas tražiti — nabaci Marlou — a verovatno i šerif. Da bežimo odmah, Keje?

— Ne još — odvrati razbojnik i

protrlja zglobove natekle od lisica.

— Vratićemo se u Ardmor.

— Opljačkaćemo banku — isceri se Marlou. — Oni se sigurno tome ne nadaju — dodao je. — Ako su momci pošli za nama, misliće da se Til više nikada neće vratiti u Ardmor, a?

— Nećemo banku — prekide ga Til. — Imam nešto bolje, prijatelju?

— Šta to?

— Fani Morningstar!

— Nebesa, zar žena?

— Žena, koja nosi zlatna jaja! Udovica onog majora koji je predvodio povorku sa južnjačkim zla'om, a od koje su preživela samo dvojica. Slušaj me pažljivo: od te dvojice, jedan je ostao prevaren i teško ranjen, drugi je utekao za Birmingem. Taj ranjeni, s metkom u plućima, živio je samo nekoliko dana. Našao sam ga u Nešvilu, kako viskijem vida bolove u grudima, ali niko nije slušao njegovo brbljanje. Niko osim mene!

Marlou je ćutao i pokušao da poveže Tilove reči.

— Ta budala je rekla da je zlato sigurno odneto udovici... Dobro sam zapamtio ime, ali, više je nisam zatekao u Birmingemu, shvataš? Tražio sam je, ali, kao da je u zemlju propala. Prolazile su godine, a ja to nisam zaboravljao. Negde je morala da se pojavi, samo... Ko se nadao da će to biti čak ovde, u Dakoti? Fani Morningstar, otvorila je salun, ali, gomila zlata je još kod nje i ja ću joj to uzeti!

— Siguran si da je kod nje?

— U državnoj banci nije — isce-
ri se Til — inače bi odmah posum-
njali! Ona to nosi sa sobom i polako
se sprema preko granice. Izabrala
je Kanadu, a ne Meksiko. Tu je po-
grešila, jer smo i mi birali sever za
bekstvo...

— Ali, koliko je vremena prošlo
od rata, Keje? Mogla je to skuckati
tri puta.

— Prvo: ne može, jer zlato mora
da ima poreklo i pale bi prve sum-
nje. Drugo: na šta da troši? Uložila
je nešto da otvori jazbinu, od toga
se dobro živi... a ono glavno, pro-
gutaće kao trpla bogatašica u Saska-
čevanu ili Manitobi?

— Kako sve to misliš da izvedeš?

— Momke ću poslati da napadnu
banku — cerio se Til — a nas dvo-
jica ćemo kod Fani Morningstar!
Momcima ostavljam sve što nađu, i
mrtve i žive, a nama ono glavno.

— A plen na Kojotovom uhu?

— Idiote! Potera će juriti druge,
ne nas. Naravno, dok se skupi po-
tera, proći će vreme. Napravićemo
u Ardmoru takav pakao da nedelju
dana posle toga niko neće smeti da
proviri na ulicu!

— Malo nas je...

— Zar nismo poslali po ostale?

— Hej, pa ti želiš da napraviš po-
kolj?

— Da te ne muči savest?

— Muči me samo granica — na-
mignu Marlou. — Mislim da bi po-
sle svega ovog mogli da postanemo
farmeri, a?

— Mogao bi?

— Pa, danju recimo...

Kej Til je pogledao u nepomičnog
ardmorskog sudiju.

— Budala — rekao je i petama
poterao svog pastuva. Marlou je po-
veo šarca sa sobom.

Sudijin konj ostao je nad mrtvim
jahačem.

XVI

Samo jedna noć uspela je da sa-
svim izmeni lice i ponašanje Fredi-
ja Rinalda. Ostao je i dalje tih, ali
odlučnost mu je izbijala iz svakog
pokreta. Doslovno je shvatio Pepe-
rovu poruku i čim je svanulo, neis-
pavan ali odlučan, krenuo je u po-
tragu za odbeglim pomoćnicima ard-
morskog čuvara zakona.

Za samo nekoliko minuta, te noći,
pročulo se da nema više opasnosti
od Keja Tila.

Njegovi ljudi su, u grupi, napus-
tili Ardmor, a nešto kasnije tragom
odbeglog Tila krenuli su šerif Lajf
Peper i Dok Holidej.

Pojavili su se Tom Sandorf, Sem
Smit, Mirt Bald... i nijedan od
njih nije davao ništa na primedbe
da se nisu poneli onako kako je Pe-
per od njih očekivao.

Bilo im je najvažnije da ostanu
živi.

U svoju odbranu pomenuli su
mrtve pomoćnike Krisa Kalagana i
Henija Rajta.

Šta je vredela metalna značka na
njihovim prsima kad su bili mrtvi?

Baš ništa!

Kobold se oslobodio neželjene us-
pomene na veće u kojoj ga je šerif
zatekao. Istina, Fani Morningstar

nije više imala nameru da s njim produži noć i dočeka jutro. Izgovorila se da nije raspoložena, a Kobold je dočekao zoru pijuckajući i peckajući pogrebника Ista, Mekenzi ja i već do vrha nalivenog Solzberija.

Devojke su se povukle onog časa kada je Fani otišla u svoju sobu.

S pojavom sunca sišle su dole, do terane i nasmejane, kao da nikada nisu strepele iza zaključanih vrata.

U zoru, u „Majoricu” je uleteo Tom Sandorf. Bio je raspoložen i odmah je izabrao smeđokosu Ketu za sebe. Kobold ga je odmerio s lakim prezirom.

— Ti tučeš sve rekorde, Tome — dobacio mu je.

— Kako to misliš, Bobe?

— Prvi si napustio svoje strazarsko mesto. Gde li si se to sakrio? U sanduk?

— Čujem da se ni ti nisi proslavio — bez uvrede mu je odgovorio momak. — Samo, ti si imao lepše sklonište od mene, a?

Sandorf je bio višljast, okretan momčić od dvadeset dve godine, po malo lepuškast, pomalo oran za svađu, pomalo dopadljiv devojčkama.

Bio je sin Škota, koji su imali farmu četiri milje zapadno od Ardmorea. Poreklom brđani, oni su se dobro osećali u ovim krajevima, ali se nikada nisu mogli naviknuti na pomisao da tu ostanu do kraja života.

Uvek su maštali da jednom pređu okean i vrate se u postojbinu.

Sandorfovi su bili radni, štedljivi, nekako ćutljivi ljudi, što se za njihovog jedinca ne bi moglo reći.

On je želeo svuda da se istakne. Da bude u svemu ispred svih.

Prvi je prihvatio ponudu da bude Peperov zamenik.

Prvi ga je i izdao...

Barmen Džon Avlin je radio svoj posao, zadovoljan činjenicom da je Bob Kobold prvo dobio batine od Pepera, a onda ga je Fani izbacila iz sobe.

On nije podnosio ženine udvarače, a najmanje one koji su je osvajali šarmom i spoljašnošću, a ne nečim dubljim.

Avlinu je, dakle, preostalo samo da bude svedok i da izgrava odanog psa. I da se nada...

— Šta misliš, hoće li se Peper vratiti? — pitao je Sandorf.

— Zašto ne bi? — sleže ramenima Kobold. Već je bio izvukao špil karata, u nadi da mu prepodne ne će proći bar bez jedne „žrtve”.

— Možda će ga Til sačekati na zgodnom mestu?

— To bi voleo, a? — iskezi se Kobold. — Peper ti neće zaboraviti izdaju, Tome! Strpaće te u zatvor!

— Mene? Voleo bih da vidim toga ko bi mene poslao u ćorku...

— Onda ga gledaj sada! — odjeknu glas s ulaza.

Svi su se trgli.

Sunce se tek pomaljalo na istoku; vršak njegovog zapaljenog diska nalazio se tačno iza Rinaldovih leđa, pa je senka šerifovog pomoćnika pala na Sandorfa kao oblak.

— Šta ti hoćeš? — obrecnuo se mladi Škot.

— Uhapšen si! — rekao je Rinald. — I ti, Bobe!

**DOK
HOLIDEJ
SVAKOG 7.
U MESECU**

Kobold samo mrdnu ustima.

— Ne zafrkavaj me, momak! — odgovorio je. — Ne izigravaj velikog šerifa. Još treba da rasteš!

— Skinite opasače!

— Ma, je li on lud? — dreknu Sandorf i odgurnu od sebe devojk.

— Zašto me hapsiš?

— Pobegao si sa dužnosti...

— Pa šta? Nisam ja jedini.

— Svi će doći na red.

Kobold podiže pogled sa karata.

— Hoćeš da kažeš... sve ćeš nas strpati u ćeliju?

— Tako sam obećao šerifu.

— Dobar vic — klimnu glavom ovaj — ali, nije vreme za smejanje.

Rinaldova ruka se približi kunda ku revolvera.

Nije izgledao nimalo šaljivo.

— Brojaću do pet — rekao je.

— Broj do sutra! — nasmeja se Sandorf i okrete mu leđa.

— Jedan... dva... tri...

— Hej, Tome, pa on to misli ozbiljno? — smrknu se Koboldovo lice. Mladić je bio vraški ozbiljan i nepokolebljiv.

— Četiri...

Sandorf odgurnu stolicu ispod sebe i raskreči se. Pogled mu se uspalio, ruke zgrčile.

— Moraćeš da se pomučiš oko toga, šerifiću! — kazao je.

— Dosta nam je jedan Peper u Ardmoru, a dva bi bila previše — dodao je Kobold i takođe ustao. Obojica su pokazala želju da mladog zamenika nauče pameti.

Džon Avlin je skinuo sa šanka bocu i ogledalo sa zida.

— Pet...

Bob Kobold s osmehom iztrže svoj kolt pod kaputom.

Učinio je to brzo, ali nikako brže od Rinalda.

Sin ardmorskog kovača je bez dvojumljenja opalio. Šaka bivšeg profesionalnog kockara ostala je prazna i raskrvavljena!

Rinald okrete cev na Sandorfa.

Kukavičko bledilo preli njegove obraze; nije se ni potrudio da dotakne dršku. Zadržtao je i zacvileo.

— Ne... ja idem s tobom... nemoj...

— Baci opasač!

Poslušao je najbrže što je mogao.

Kobold je zurio čas u svoju ruku čas u momka. Prosto mu nije išlo u glavu da ga jedan žutokljunac razoruža jednim hicem i da ga ponizi!

— Ja čekam, Kobolde — dobacio je Rinald. — Levom se raspaši. Ne odgovaram za sledeći metak!

— Ti si lud — pisnuo je ovaj, ot-kopčavajući se.

— To je moj problem.

Malo kasnije, građani Ardmora videli su neobičan prizor: Fredi Rinald je ispred sebe sprovodio pokunj-enog Toma Sandorfa i Boba Kobolda okrvavljene šake.

Mladi šerifov pomoćnik pratio ih je na dva koraka, spreman da povuče kolt ako im nešto glupo padne na um.

Na ulazu u šerifovu kancelariju dočekao ih je Džefri Karter.

Bivši traper je sredio prostoriju koliko je mogao, a nije umeo da kaže ništa novo u vezi prepada. Samo to' da ga je neko zvao napolje, pa kako to starac nije hteo da učini, ovaj je pucao u bravu, razvalio vrata i izbio mu pušku iz ruku. U mraku nije razaznao ništa, a već ga je neko inlatnuo po glavi...

Osvestio se na pragu, pluća punih dima.

— Imaš dvojicu — rekao je Rinald i propustio Sandrofa i Kobol-da da prođu.

— Imamo i trećeg — rekao je Karter.

— Koga?

— Mirta Balda. Došao je sam i ja sam ga zaključao...

— Šta je rekao?

— Kaže da je budala, koja nije mogla da izdrži do kraja. Samo to.

— U redu! Idem da nađem Smita.

— Ne žuri, imaš vremena. Zašto se ne odmoriš malo?

— I za to imam vremena.

Činilo se da je ceo svet na ulici.

Najviše ih je bilo ispred „Apaladžija”. Mnogi su imali šta da ispričaju o događajima u kišovitoj noći, koju su presecale munje i pucnjevi.

Da nisu lagali, bili su dokaz mnogobrojni tragovi konjskih kopita i nešto mrlja od krvi po verandama i tlu.

U Larsenovoj štali su nađeni opušci, prazne konzerve pasulja i kaiševi od govedine.

U celoj toj priči svi su bili uklop-ljeni.

Nedostajao je samo Endriju Grim. Sudija kao da je u zemlju propao.

XVII

— Ovde kao da nikada nije bilo kiše — procedio je Lafj Peper, kada su krenuli uz obalu Čejena. Zasta, zemlja je bila tvrda, prašnja va i ispucala, trava sparušena, drveće suvo i nepokretno.

— Sigurno su prešli reku — rekao je kockar.

— Gde? Jedino na Medveđem Jazu.

— Da i mi probamo?

— Uzdah se u vaš instinkt, Dok — odgovorio je Peper. — I u Salini ste pokazali da ste u pravu.

— Nisam raspoložen da pomažem zakonu — suvo je uzvratio Džordžijanac. — Tražim samo svog ždrepa, ali, ne Keja Tila.

— A ako je ispod Tila?

— Ne verujem. Bio bi naveliko ugruvan.

— Til je ludak. U stanju je da ubije konja...

— Onda mu ne bih želeo da je u sopstvenoj koži — ledenim glasom prekide kockar Pepera.

Posle onako obilne kiše, predeo kroz koji su sada jahali podsećao je na pustinju.

Ali, iznad brežuljka koji je iskrsao, jato lešinara kružilo je oko ne čega.

— Prokletstvo — procedio je Peper, kome je krv već počela da probija zavoj na glavi. Imao je nesves-ticu s vremena na vreme, ali je sve

izdržao stisnutih zuba. — Kakvoj se gozbi raduju?

— Pogledaćemo — rekao je samo Holidej i poterao konja.

U prašini, tragovi potkovica bili su nedvosmisleni i vrlo, sveži.

— Neko je pratio ovu dvojicu — pokazao je kockar na tle.

— Imam utisak da smo zakasnili. Proklete ptičurine!

Dok se Peper meškoltio u sedlu, sa koltom u ruci, Holidej je samo zabacio peš kaputa iza drške i levom rukom lako držao uzde.

Desna mu je „visila” niz bok.

Jahal! su uporedo.

Peperu se činilo da sve manje želi da pogleda na koga su se to okomile grabljivice. No, nije više imao kud. Osećanja su morala da budu potisnuta pred dužnošću.

Zastali su na vrhu brežuljka.

Dole, nečiji konj je stajao nad ispruženim čovekom kao da ga štiti od sunca i naoštrenih kljunova.

Lajf Peper je odmah znao ko je!

— Grim — procedio je. Reči su mu kapale niz usta kao rastopljeno olovo. — Udesili su ga...

On ispruži ruku i nanišani prema lešinarima koji se sletali nedaleko od čoveka i konja. Čekali su da životinji dosadi i da njima prepusti leš.

Šerif opali nekoliko puta. Ptičurine prhnuše u vazduh, ali, ne pre daleko.

Obilazeći grmlje i šipražje na padini, Lajf Peper je prvi stigao do mrtvog sudije. Holidej se zadovoljio osmatranjem okoline. Sudeći po le-

šinarima, i po konju koji se još zadržavao kraj svoga jahača, mora da je malo vremena proteklo od ubistva.

Peper je izgledao prilično klonuo. Klećao je oborene glave.

Ardmorski sudija je ležao čudno izokrenut, kao da je pre konačne smrti pokušavao nečega da se dočepa.

— Ubili su ga s leđa — rekao je tmurnim glasom.

— Nisu daleko — zaključio je Holidej, razgledajući tragove. — Toliko su sigurni u sebe, da se i ne trude da zametnu otiske...

— Možda misle da će pre nas do granice?

— Da li uopšte hoće na granicu?

Peper podiže ruku prema zapadu.

— Tamo je Vajoming — rekao je, a zatim pokazao na jug — dole je Nebraska. Mogu da biraju, ali, od mene neće uteći, proklete ubice!

Kockar skide šešir i nadlanicom obrisao znoj.

Nedostajao mu je šarac. Kao da su od njega otkinuli deo tela, bez koga može da živi ali ne ume da hoda.

— Nije mi jasno — govorio je Peper — otkuda on sa njima? Da li su ga primorali, ili...

— Rekao bih da je on nekoga sprovodio — primeti Dok.

— Zašto to mislite?

— Desna ruka mu je smrskana. Verovatno je držala kolt.

— Zaista... Ali, šta je ovo? Slova?

Peper se saže sasvim uz zemlju.

Na domak Grimove leve šake nazi-
rale su se vrte u prašini.

— Ovde nešto piše — tvrdio je
Peper. — Dva slova, Dok. Nešto
kao... „F” i „A”. „FA”...

— Šta bi moglo da znači?

— Ništa! Ne postoji takva reč. Sa
mo „FA”!

— A ako je početak neke reči,
šerife? Sjetite se.

— Glava mi je puna dinamita —
procedio je Peper — i samo čekam
da eksplodira! Nebesa! Šta je hteo
s tim slovima Grim? Zašto ih je
ispisivao?

— Možda je nešto saznao pre ne-
go što je umro?

— Ne znam, ne znam — širio je
ruke Peper.

Holidej pogleda oko sebe.

— Moramo ga bar pokriti kame-
njem — kazao je — pošto nemamo
čime da ga zakopamo.

Peper ga nije ni čuo. Njemu su
se dva slova utisnula u prašinu
vrzmala po glavi kao pomahnitali
bikovi. Sudija ne bi tek tako švr-
ljao po zemlji; čovek koji umire,
sigurno je imao jake razloge da opo-
mene one koji će ga možda naći.
Mora da je pretpostavljao da će
Peper krenuti u poteru sa Tilom.

Šta je to saznao?

Šta je to počinjalo sa „FA”?

Možda... Možda Fani?

FANI!

On odskoči kao oparen.

— Neka me pakao proguta — za-
režao je Lajf Peper — ali, mora da
je to! Fani Morningstar!

— Ona je u opasnosti? — upita
kockar.

— Da, mada ne shvatam zašto?
Kej Til očigledno namerava da se
vrati u Ardmor! Hulja! Koristi mo-
je odsustvo... Ali, zašto Fani? Zašto
ne Lojter, bankar?

On zateže kajase svom konju i vi-
nu se u sedlo.

— Ja moram da idem — kazao je.

Holidej je slutio da je u šerifu
nešto više od obične dužnosti, kad
je pomenio ime žene.

— Ja ću sahraniti sudiju — re-
kao je kockar.

— Onda, vidimo se u Ardmoru...
ili u paklu!

Kada je, kasnije, Dok Holidej sta-
vio poslednji kamen na grob Endr-
jua Grima, čuo je pušćane hlice sa
južne strane.

Upravo s one, kuda je odgalopi-
rao Lajf Peper.

Verovatno je šerif naleteo na ne-
očekivanu opasnost i to ga je zadr-
žalo.

Holidej uzjaha svog konja. Da
produžim, pitao se, ili da požurim?

Kej Til sigurno nije tolika buda-
la da poleti pravo u grad s kojim se
nedavno rastao i kome je zadao to-
liko straha. Verovatno će okupiti
svoje ljude, pa tek onda nešto po-
kušati.

Druga je stvar što je Peper žurio
da odigra zaštitničku ulogu kod ne-
ke žene.

Svaki čovek ima neku svoju sla-
bu tačku.

Kockar toga možda nije bio sve-
stan, sve dok nije saznao da su mu
odveli Miga.

Napravio je širok luk, izbegavaju-
ći put kojim je jahao Peper.

Sada se čula revolverska kanonada, pa onda nekoliko pušanih odgovora.

Iznad nekog isušenog jezerceta na lazio se odron žučkaste zemlje. Na to nikada ne bi obratio pažnju, ali, sada je pala u oči jer je sa nje pucamo na Pepera.

Šerif Ardmora je uspeo samo da obori konja i da sedlo ima kao zaklon. Svuda oko njega bila je ravnicica. Mogli su ga tu prikovati sve do noći. A izgledalo je i da se ne trude da ga brzo ustrele...

Peper je imao još jednog neprijatelja protiv sebe: sunce. Udaralo mu je u oči.

Kockar sjaha i udalji se sa tog mesta još dublje u šipražje.

Peper bi povremeno opalio po koji metak. Ali, na njegov jedan, odgovaralo je tri-četiri puščana.

Holidej se približavao nečujno.

Čuo je kako je neko glasno opsovao, a onda je nasala paljba iz puške. Ispražnjen je ceo magacin, izgleda uzaludno. Zatim se psovanje nastavilo, što je Džordžijancu omogućilo da ubrza prikradanje.

Sparušeno lišće čeperela nije bilo dobar zaklon za kockarevo crno odelo i belu košulju. Međutim, dva lupeža nalazila su se na ivici odrona okrenuti leđima.

Jedan od njih je stavljao maramu pod košulju koju je bojila krv. Izgledalo je da jedan Peperov metak nije uzaludno potrošen. Drugi je istezao vrat i mišanio dole.

Holidej je sada mogao da se uspravi.

Nečujno je izvukao „linkoln”; niklovana cev bljesnula je na suncu i skrenula pažnju ranjenog bandita.

Međutim, on nije mogao ništa da preduzme osim da zgrči lice i ispusti novu kletvu.

— Da vidim prazne šake, momci — naredio je, tiho, ali oštro čovek iz Džordžije.

Gledali su ga s mržnjom i zabrinutošću.

Baš ništa nisu umeli da smisle da ga uklone. Onaj sa puškom je, istina, odložio oružje, ali se ponadao da stranac nije video kolt, porinut u visoku travu kao u vodu.

Ranjenik je, činilo se, izgubio svaku volju da se odupire.

— Kakva je to zabava? — upitao je Dok. — Napadate čuvare reka? Zašto?

Čutali su.

— Ko vas je poslao? Kej Til?

Pogledali su se, i to je bilo sve.

— U redu, ako nećete da govorite, onda skačite dole!

— Gde dole? — prenu se onaj ranjeni.

— Zar nema jezero dole? — pitao je kockar naivnim glasom.

— Bilo nekada... Sad je samo zemlja... A visoko je preko deset jardi.

— Zato ćete i skakati.

— Slušajte, mister...

— Čekam skok, momci. Ili pucam u kolena. I to u oba, svakome!

— Zar ste i vi šerif? — upitao je onaj drugi, pomerajući se na drugi kuk.

— Ne, ja sam njegova tetka. I ne

pokušavaj da uzmeš u ruke revolver. Zaspaeš s njim večno!

— Idi u pakao!

Holidej zape oroz i nanišani u pr vog.

— Čekajte, šta hoćete?

— Ko vas je poslao?

— Til... Trebalo je da što više da zadržimo šerifa, i da ga ubijemo na kraju.

— Zašto?

— Zašto? Pa... Treba da napadne banku.

— Samo banku?

— Tako je rekao... Našli smo se nedaleko, mi smo tražili njega a on nas. Horti Mek Kej je doveo još pet ljudi i svi zajedno će...

— Mnogo brbljaš, Pole!

— A šta bi hteo? Da puzimo?

— Taj se neće usuditi da puca — rekao je bandit. — Znam te kicošel! Bolje barataju kartama i lepim rećima nego koltom...

Holidej opali.

Čovek zajauka, uhvativši se za koleno. Prebledeo je i očajnički dogra bio svoju nogu. Da li je to bio slučajan promašaj ili ga je čovek ledenog pogleda namerno samo okrznuo?

Više nije želeo da iskušava sudbinu.

— Ako više nemaš pitanja, pobacaj puške i opasač preko glave!

I to je učinjeno.

— Til će nas ubiti — istisnu ranjenik.

— Onda krenite na drugu stranu od Tila — predloži kockar.

Pošto ih je ostavio, Džordžijanac odveza njihove konje i sa nekoliko

uzvika ih otera niz padinu. Računao je da će im trebati najmanje pola sata, ako ne i više, da ih pohvataju.

... Malo kasnije, kada se Holidej pojavio, šerif Peper ga je gledao kao u sablast. Ništa mu nije bilo jasno: pucnjevi su zamukli, kao da je pojava slavnog kockara bila čudesna začaranost od koje zamire sve.

— Zar ne žurite, šerife? — upita ga Dok.

Peper pokaza na odron, ali, odmah zavrte glavom.

— Vi ste ih iznenadili? — upita.

— Bilo mi je uz put...

Peper natera konja da ustane i uspe se u sedlo. Zavoje mu je bio već prilično namočen krvlju. Ali, žurba da stigne do Ardmora potisnula je sve bolove u glavi.

— Da li su nešto rekli? — interesovao se Peper. — Da li je Til...

— Til je pošao na Ardmor — odgovorio je Dok. — Popunio je ljudstvo sa još pet novih.

— To su oni na koje je čekao — promrsi Peper. — Hoćemo li za kasniti?

— Brže ne možemo — slegnuo je ramenima ovaj.

— Vi ne shvatate — povikao je Peper — ja sam šerif! A tamo su ljudi koji veruju u mene! Ostavio sam ih i sada su prepušteni sami sebi! Kej Til neće tek tako ući kod Fani Morningstar, on će se uz put svetiti...

— Šerife, ako možete da letite, vi krenite — suvo se odazva Holidej. — Ni oni nisu tako brzi.

— Ali su ispred nas...

XVIII

Vrata ćelije su se po drugi put otvorila tog prepodneva.

Sva trojica su podigla glave: Kobold s apatičnom mrzovoljom, Sandorf u nadi da su po njega došli roditelji, Mirt Bald verujući da se vratio Peper.

Nedostajao je Sem Smit; njega su na vreme obavestili da Rinald hapsi zamenike-dezertere i klistnuo je iz grada.

Lice Fredija Rinalda bilo je kao zid.

Preko ramena je nosio tri opasača. Još s ulaza ih je bacio prema njima.

— Izlazite i zakopčajte to...

— Šta se desilo? — nasluti Mirt Bald novu nevolju.

— Trebaće vam... Desetak jahača dolaze ovamo. Kej Til ih vodi.

— Šta?

Sve nesuglasice su bile zaboravljene. Predstojala im je borba na život i smrt ako Til bude hteo da ostvari svoje paklene namere.

— Gde su? — upitao je Kobold, žureći napolje.

— Već se čuju — odgovorio je Rinald iskačući napolje.

Sa zapadnog ulaza odjeknuli su pucnji.

To je Dil Veston sa senika Solzberijeve konjušnice pokušava da spreči galop razulađenih Tilovih jahača.

Napadači nisu tražili sredinu ulice. Podeljeni u dve kolone, jurili su uz stremove, neprestano zasipa-

jući olovom okolne prozore i vrata.

Pala je i prva žrtva: Vestona je zakačio jedan metak iz plotuna grupe koju je predvodio Horti Mek Koj, grabeći prema Lojterovoj banci.

Mladi šerifov zamenih ostao je presamićen na otvoru.

Ulicom je još odjekivao vrisak žena, koje nisu uspele na vreme da se sklone.

Sa prozora šerifove kancelarije oglasili su se nešto precizniji pucnji.

Jedan od jahača se prosto prevrnuo u sedlu i tresnuo o tle.

Rinald, Karter, Kobold i Bald žestoko su pucali, ali, brzina Tilovih momaka zaista se graničila sa ludošću. Jahali su u poklenom tempu, položeni po sedlima, pucajući ispod trbuha konja, poput najboljih indijanskih jahača.

Tom Sandorf je žmureći ispaljivao metke kroz otvor vratiju. Trudio se da što manje bude izložen opasnostima spolja.

Fredi Rinald je hrabro stajao na tremu zaklonjen samo stubom.

Ali, dok je on tražio cilj među za huktalim banditima — ovi nisu gledali gde pucaju...

Pala je jedna žena na samom pragu Vistlove trgovine...

Bio je to početak pakla!

XIX

Šerif i kockar bili su na domaku Ardmora kad su učestali pucnji.

Možda bi Lajf Peper poterao brže

konja da ovaj skoro nije pao na prednje noge.

Umesto da se uputi nekom od glavnih ulaza, Holidej je krenuo pravo prema zgradama čiji su severni zidovi gledali na Čejen River.

Postojao je prolaz kroz koji su već jednom prošli, Mekenzijev magazin.

Sjahali su obojica i izvukli koltove.

Dok je Lajf Peper tražio mogućnosti da prvo upadne u „Majoricu“ kockar je pogledom tražio svog šarca.

Mekenzijev magazin bio je slaba zaštita za putanje vrelog olova. Pucalo se nemilosrdno na sve strane. Topot nevidljivih konja zaglušivao je uši i Holideju i Peperu.

Ardmorski šerif je promolio rame i pola lica na razvaljeni otvor.

Zgrozio se!

Prvo što je ugledao bio je mrtav čovek, na samo dva koraka od nje-ga.

Bio je nenaoružan, smrskane luba nje, prosutog mozga.

Nešto dalje, video je haljinu neke žene, uz verandu Vistlove trgovine. Žena?

U njemu nešto uzavre.

Ugao Lojterove banke, sasvim tamno na zapadu, ispunili su jahači iz čijih su cevi sevale munje na sve živo što se pokretalo oko njih.

Svoju kancelariju nije video.

Nije znao gde su ostali, Rinald, Karter, da li im uopšte neko pomaže...

Nije se osvrtao da proveri prati li ga kockar.

Šta, ustalom, ima s Ardmorom ve čita litalica i revolveraš.

Šta može da ima on koji nema svog grada?

I uopšte, da li je Ardmor i njegov, Peperov?

Šunjajući se od stuba do stuba, Lajf Peper je imao sve bolji pregled glavne ulice. Ali, to ga nije mnogo utešilo. Još jedno telo na ulici, nepomično, bezivotno, nedužno.

Tilova rulja pljačkala je Lojterovu banku na najneobičniji način, u najneobičnije doba. Usred dana, pucajući i ubijajući, bez ikakvog smišljenog plana, otvoreno i nemilosrdno.

Ako je banka bila cilj, zašto je onda Grim označio Fani Morningstar?

Šta je želeo Kej Til prepadom na salun „Majoricu“?

Jedno zrno zabi se u stub iznad Peperove zavijene glave.

Nije mogao da odgonetne odakle mu je pretila opasnost. Ili je to bio besmisleno ispaljen metak sa neke strane.

Prozorska stakla bila su razlupana, iz jedne zgrade se dizao gust dim, nekoliko natpisa držalo se samo o jednom ekseru.

Ponovo su oko Pepera zadobovale olovne kugle.

Sad je uvideo da je primećen!

Ali, već se nalazio blizu „Majorice“.

Limena značka bila je, izgleda, pri mamljiv cilj za konjanike kojima se više niko nije suprotstavljao.

Jedan se izdvojio i poterao konja prema Peperu. Podigao je pušku, za

klanjajući sebe za vratom vranca. Šerif ga hladno sačeka i pritisku obarač.

Čulo se udaranje igle u prazno! Unezveren, Peper pritisku još jednom.

Planuo je hitac, ali, preko puta ulice.

Jahač je kriknuo, ispustio pušku, a njega je konj poneo ulicom.

Šerif pogleda na tu stranu i vide metalnu zvezdu na Rinaldu.

Kratko je podigao ruku u znak zahvalnosti, bacio se uz stub i grozničavo počeo da puni kolt.

Okrenuo se oko sebe tražeći pogledom kockara.

Nebesa!

Holidej je mirno koračao njegovim stopama, a oba kolta nalazila su mu se za pojasom. Jedino su mu oči fiksirale vidik i bile spremne da otkriju svaki pokret.

Onda mu se pogled ukopa na jednom mestu.

Ugledao je šarca!

Bio je privezan za sedlo jednog od dva konja ispred „Majorice“!

Sve dotle ledeni pogled malo otopli.

Onda su i oko njega počeli da se roje hici.

— Ovde postaje vruće — dobacio je Holidej šerifu, koji je ubacivao u doboš poslednji metak.

Zatim je munjevito potegao.

Peper je jedva ispratio taj pucanj. Na drugoj strani, ispred banke, sa sedla se skotrljao još jedan jahač.

Iz „Majorice“ se čuo stravičan vrišak!

— Fani — iscedi iz sebe Peper i bez dvoumljenja jurnu napred.

I opet pucnji, i Lajf Peper posrće...

Holidej opkorači palog šerifa i uz vrati vatrom prema uskovitlanoj gomili jahača.

Onda je osetio šerifovu ruku kako ga vuče za nogavicu.

— Dok — dahtao je Peper — spasi Fani... spasite...

— Prvo tebe, čoveče — odbrusi mu kockar, videći da je na daščanom podu Peper bio prava živa meta za Tilove strelce.

— Ostavite mene — skoro je za ječao šerif. Bio je pogođen u grudima. — Preklinjem vas, idite tamo... Obećajte!

— Vi ste budala, šerife — rekao mu je kockar i odvuкао ga sa terena.

— Dok — podigao je glavu Peper — ako ne odete do Fani... ubiću vas!

— Ako pre toga preživite — dobaci mu ovaj.

Peperova glava klonu na prsa, ali kolt nije ispuštao.

Sa druge strane, Fredi Rinald se pripremao da pretrči brisani prostor i da se nađe uz čuvara zakona. Na Kobolda, Balda i Kartera nije mogao da računa, oni nisu izlazili iz šerifove kancelarije, mada su se že stoko branili. U toj paklenoj pucnjava Kobold je dobio zrno po uhu, ali je samo opsovao i nastavio da za sipa jahače olovom.

Rinald je imao sreću da dogradi jednog konja s koga je sleteo pogo-

đen Tilov čovek i da pređe na drugu stranu zaklonjen sedlom.

Sada nije imao takav zaklon.

Holidej je napustio Pepera i krenuo u „Majoricu”.

Iz levog kolta opalio je u šarčeve uzde, dajući mu time priliku da se izgubi iz meteža. Pametni ždrebac kao da je pogađao Džordžijančeve misli, zanjistaio je i odgalopirao na istočni deo ulice.

Kockar nije činio ono što bi svakako uradio Peper.

Umesto da uleti u salun, zastao je na ulazu.

Video je krajičak šanka i ukočeno lice barmena Džona Avlina.

Poznavao je taj pogled: imali su ga ljudi u koje je upereno neko smrtonosno oružje.

Dakle, u salunu je već bio neki lupež. Možda i više? Pa ipak, sudeći po konjima, mora da ih je bilo dvojica.

Avlin je kao hipnotisan buljio u nekog ko se nalazio nešto ulevo od šanka. Taj je verovatno sedeo na nečemu, s obzirom da su barmenove oči bile spuštene.

Još nešto je dokučio kockar: tip koji u šahu drži barmena, ima preko ogledala iznad njega pogled na ulaz!

Da se samo za pedelj pomerio, bio bi primećen.

Ali, nije ni tu mogao večno stati.

Puške Tilovih momaka nikako se nisu hladile.

Sad su više besnele nego što su pronalazile cilj. Niko osim njih nije znao šta se dešava u Lojterovoj kuci.

Džordžijamac ponovo upotrebi levi kolt.

Pucaio je s boka, pravo u ogledalo.

Uspeo je iz prve. Prasak je iznenadio i barmena i njegovog čuvara.

Kockar odgurnu vrata, u tom kratkom trenu, Brajan Marlou je skrenuo pogled na ogledalo i za delić sekunde zakasnio da ga prenese na ulaz!

Instinktivno, Džon Avlin se sagao.

Kockar pripuca iz oba kolta. Bila je to grmljavina od koje su se zanjihale ohlađene svetiljke na stubovima „Majorice”.

Brajan Marlou je uzvratio, ali vi soko iznad sebe, u tavanicu. Sva zrna su se obrela u njegovom telu, a on kao da se sa smeškom oprštao od života.

U stvari, bila je to neverica, zaprepasćenje od naglog obrta. Ruka mu je pala, ispalivši poslednji metak u šank.

Brajan Marlou je završio svoj krvavi put. Kad se najmanje tome nađao, kada su Tilovi razbojnici držali grad u svojim rukama, ne dajući mu da dođe sebi, pao je „iskičen” sa nekoliko krvavih rupa u telu.

Holidej je zaokružio praznu prostoriju. Nedostajao je još jedan. Verovatno Kej Til.

Džon Avlin je pridigao svoje požutele beonjače i sednu, razbarušenu kosu. Po opisu je naslutio da je avetinski strelac mogao da bude samo Dok Holidej, koga su mnogi spominjali tog jutra.

A ako je on tu, sigurno je i Pepper u blizini.

Avlin pokaza pogledom na sprat, pa se ponovo zavuče pod šank.

Ali, umesto da ustrči uz stepenice, kockar se uputi prema Avlinu.

— Ti si barmen? — upitao je mirno.

Čovek s nevericom zatrepta iz svog skrovišta.

— Da, ali...

— Daj mi brendi?

— Gospodine?

— Brendi!

Avlin se polako izmigolji. Pogledao je u mrtvog Marloua, pogledao prema spratu na kome se nalazila vlasnica u rukama Keja Tila, i pre bledeo.

— Danas ne služim, mister — izgovorio je polako. — Ako ste žedni, poslužite se sami.

— Ko je gore? — pokazao je kockar prema sobama.

— Razbojnik! Maltretira moju gazdaricu, mister. Zar joj nećete pomoći?

— Hoću, ako mi daš brendi.

— Molim vas ispijite ga brzo — dohvati barmen bocu i drhtavom rukom sasu u čašu. Pri tome je prelio preko ivice. — Ili ću ja krenuti gore.

— Pa krenite!

Avlin izvuče ispod šanka pušku, a onda kutiju sa mecima.

Međutim, jedva ju je napunio.

Kada je repetirao, zastao je kao sleđen.

Ugledao je na vrhu stepeništa Keja Tila. Ispred sebe je gurao Fani Morningstar.

— Šta to spremaš, pacove? — viknuo je odozgo. — Gde je moj čovek?

— Ovde — pokazao Holidej levo.

— Marlou? — pozva ga Til.

— Ne вреди, zaspao je večnim snom, burazeru — objasnio je Holidej, nalakćen o šank.

Tilovo lice se izduži, usne prosto nestadoše jedna u drugoj. Kako je to primio, najbolje je osetila Fani, jer ju je razbojnik žestoko stegao za ruku.

Žena je bila u svojoj uobičajenoj haljini, s kojom se pojavljivala pred gostima. Čim je pripucalo, povukla se u sobu, ali ni u snu joj nije padalo na pamet da bi neko mogao na nju da se okomi.

Ipak je i to dočekala.

A ubrzo je saznala razloge...

Ma koliko odbijala svaku pomisao da ima veze sa zlatom iz karavana majora Morningstara, Til ju je lako „ubedio“ da prizna.

Skoro izlomljenih ruku i sa opekotinom od ugašenje cigarete na ramenu, žena je bila u takvom stanju da bi priznala bilo šta, samo da se za trenutak spase bolova.

Tako je naterala Tila da poveruje da se bogatstvo krije u podrumu s pićem.

I Kej Til ju je poveo dole, znajući da postoji mogućnost da njegovi momci obave pljačku pre nego što on iznese zlato za sebe i Marloua.

I odjednom, čudan gost u opustelom salunu, mrtav prijatelj i izbezumljeni barmen sa puškom.

Fani Morningstar nije bila tako lepa kao obično. Sve je na njoj bi-

lo u neredu: kosa, šminka, haljina... Ali, malo nade se ukazalo u njenom pogledu kada je videla mrtvog lupeža i stranca s hladnim licem i još hladnijim pogledom.

Kej Til je imao nesreću da se osloni na pouzdanost Brajana Marlova. Zato nije ni krenuo s izvučenim koltom, misleći da će ga kompanjon sačekati i pratiti. Tu je bilo i nesnosno cičanje i otimanje Fani Morningstar, što mu je otežavalo brže kretanje kroz hodnik.

Odjednom, razbojnik je osetio koliko je usamljen.

Odsečen od svojih ljudi, lišen Marlove pomoći, sa koltom koji mu se nalazio za opasačem.

Nije mario za pušku u Avlinovim rukama.

Mogao bi ga naterati da je pojede, ali... Koliko je brz stranac?

Kakav je to čovek koji mirno pije brendi, a oko njega pakao?

— Šta si ti ovde? — upitao je Til.

— Gost — odgovorio je Holidej. — Da ti ne smetam?

Til je približio ruku, proveravajući ima li ipak taj dendi veze s ovim gradom ili je zalutao u njega.

Uverio se da ima.

Kockar je sklonio kaput i pokazao da mu je ruci najbliži desni „linkoln“.

— Znači, ti si ga ubio? — upitao je Til i odgurnuo od sebe Fani.

Žena se skotrljala niz stepenice, motajući oko sebe svoju dugu haljinu, ječeći pri svakom dodiru tela sa stepeniškom.

Kej Til je spustio nogu na prvi stepenik.

Holidej se odvoji od šanka.

Istog časa vrata se otvoriše sa treskom.

Na njima je, lelujući poput plamena sveća, stajao okrvavljeni Lajf Peper.

Izgledao je prilično strašno, s krvavim zavojem i krvavom košuljom.

U ruci mu se nalazio kolt.

Kej Til je preneo pogled sa šerifa na Holideja. Više nije znao s kime prvo treba da ima posla.

— On je moj — procedio je Peper i nekako stao na noge. Kolt je zadenuo za futrolu.

— Možda na onom svetu — dobaci Holidej. — Možeš da stojiš na nogama, šerife?

— Mogu...

— Vidiš li dobro?

— Njega vidim, to je dovoljno.

— Pa, uhapsi ga!

— Tile, uhapšen si! Optužen si za ubistvo i pokolj, za pljačku, povredu i...

— Ne zanovetaj, Lajfe — iskezi se Til — znaš dobro da nemam nameru da mi bilo ko sudi.

— Sudi? Nemamo sudijske lupeže... Ovde sam ja tvoja porota.

— Misliš li da me silom uhapsiš?

— To sam uvek činio s takvima. Zatim se okrenu prema kockaru.

— Dok, vi se ne mešajte...

Holidej je slegnuo ramenima.

Fani Morningstar se na kolenima odšuljala do stepenišnog stuba i tu sakrila. Oči su joj bile napunjene suzama i strahom.

— Nemoj, Lajfe — molila ga je

— nemoj da te ubije! Ne...

— Nikoga on više neće ubiti — rekao je Peper i umirio se.

Til prestade da se kezi.

Spustio je ruku s beskrajnom sigurnošću i izvukao kolt.

Peper je sačekao da on bude prvi.

A zatim je i sam istrgao.

Oba pucnja štila su se u jedan.

Kej Til je nastavio da puca, ali u pod. Okrenuo se oko sebe kao lutka s koje su se pokidali konci. Pao je na stepenište s krvavom mrljom na čelu.

— Gospode — prekrsti se Džon Avlin.

Holidej najzad ispi brendi.

Tog trenutka, gubitak krvi učinio je svoje, i Lajf Peper se stropoštao na pod.

Fani Morningstar prilete šerifu i poče da ga raskopčava.

Istovremeno, spolja su se ponovo oglasile puške.

Holidej se našao na ulazu.

Ulicom su projahala tri jahača, ali, dva su odmah pala sa sedala. Pucnji su se skollili, činilo se, sa svih prozora. Ardmore je iznenada oživeo; barutni dim je izbijao na mnogim mestima i posejao paniku među preostalim članovima velike Tilove družine.

Dva pljačkaša, sa kožnim torbama o ramenu, ispala su iz Lojterove banke i skočila odmah u pripremlje na sedla. Sekund ili dva odlučivali su na koju će stranu.

Izabrali su istočni deo ulice.

A tamo baš, čekao ih je Fredi Rinald s puškom, ne računajući povremenu pomoć Doka Holideja.

Promućurni šerifov pomoćnik

propustio je prve jahače i na nišanu zadržao onog s torbama.

Isto je nameravao i Holidej.

Sa različitih mesta, ali nekako u isto vreme, razlegli su se puščani i revolverski pucnji.

Dva konja bez jahača odjurila su na istok.

XX

Fredi Rinald primio je dužnost čuvara zakona u Ardmoreu.

Lajf Peper je dao ostavku.

Nameravao je da, čim preždravi, krene za Salinu. Nad njim je bdela Fani Morningstar, uveravajući ga da samo njega voli i da će sve ostaviti samo da krene tamo kuda i on.

Šerif joj je verovao dok je ležao.

Ali, čim bude mogao da zajaše sedlo, reći će joj koliko vrede sva ta njena uveravanja.

Čovek iz Džordžije je žurio da krene pre kiše. Oblaci su se gomilali na istoku i podsećali na ono isto nevreme koje je zadesilo Ardmore s dolaskom Keja Tila u grad.

Šta je iza sebe ostavio?

Ništa!

Opet usijani koltovi, pucnji, leševi i praznina u srcu. Gorčina pod nepcima.

Ardmore, iako bačen na krajnji zapad Dakote, prema Vajomingu i Nebraski, bio je kao i svi ostali gradovi.

Imao je jednu dugu, dugu noć i jedan pakao pre podneva.

Sačekao je suton.

Dok se i dalje po salunima pričavao burni dan, dok se sa se-

tom govorilo o mrtvima, čovek iz Džordžije je tiho napustio svoj sto i izišao u noć.

Mig je veselo zarzao.

Niko nije primetio da je u „Aplačiju” jedan gost manje. Čak ni inače vidoviti Li Majls. Bila je to dobra prilika da kockar ode neopaženo iz Ardmora.

Pusta ulica grada i mnogobrojna svetla na zgradama.

U „Majorici” kikot devojaka miris kuhinje iz krčme „Braće Kraus”.

Holidej pušta da ga šarac nosi.

Pripalio je cigaretu i bacio poslednji pogled na šerifovu kancelariju.

Onda je čuo, iz mraka, nedaleko, zapinjanje oroza.

Mig je zastao.

— Ne spuštajte ruke, mister —

opomenuo ga je neki glas, učinilo mu se poznat.

Holidej je malo iskosio rame.

— Okrenite konja natrag... i bez trikova!

— Ne volim da se vraćam — reče kockar.

— Ipak ćemo vas zamoliti — iziđe iz tame Fredi Rinald. Pušku je držao oborenu nadole. — Lajf Peper mi je naredio da vas dovedem... na jednu čašicu.

— Kod Fani?

— Da!

— Šta će biti ako odbijem?

— Peper je poručio da će ustati iz postelje i onako okrpļjen krenuti za vama.

— Rekao sam ja da je on lud — promrmlja Dok. — Čak luđi nego što sam mislio...

I vrati konja.

KRAJ

FRENK LARAMI:
PAKAO U DAKOTI

Copyright 1976. by
UNIVERSUM PRESS

SVA PRAVA ZADRŽANA

Izdaje i štampa NIP „FORUM“ Novi Sad, Vojvode Mišića 1.
Odgovorni urednik Svetozar TOMIĆ

Štampano: 28. maja 1976.

Oslobođeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog
sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine.
broj 413-279/73 od 10. maja 1973 godine.

NE ZABORAVITE
SLEDEĆI
BROJ DO KA
HOLIDEJA

IZLAZI 7/
JULA
1976.

7. juni 1976.

